



Проект
оприлюднено
«12» 02 2024 р.
п.1.

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
VIII СКЛИКАННЯ _____ СЕСІЯ
РІШЕННЯ

від
м. Суми

2024 року № 10 – МР з додатками

Про стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами), затвердженої рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 - МР, за підсумками 2023 року

Враховуючи рішення Виконавчого комітету Сумської міської ради від № «Про внесення на розгляд Сумської міської ради питання «Про стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами), затвердженої рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 – МР, за підсумками 2023 року», керуючись статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», **Сумська міська рада**

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію директора Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради (Світлана ЛИПОВА) про стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами), затвердженої рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 - МР, за підсумками 2023 року взяти до відома (додається).

Секретар Сумської міської ради

Артем КОБЗАР

Виконавець: Світлана ЛИПОВА

Ініціатор розгляду питання – виконавчий комітет Сумської міської ради.
Проект рішення підготовлено Департаментом фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради.
Доповідач: директор Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради (Світлана ЛИПОВА)

Додаток
до рішення Сумської міської ради
«Про стан виконання Програми
економічного і соціального розвитку
Сумської міської територіальної
громади на 2023 рік (зі змінами),
затвердженої рішенням Сумської міської
ради від 14 грудня 2022 року
№ 3310 - МР, за підсумками 2023 року»
від 2024 року № – МР

Інформація
про стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської
міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами), затвердженої рішенням
Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 - МР, за підсумками 2023 року

Не зважаючи на складну ситуацію в державі, в умовах воєнного стану через військову агресію російської федерації, протягом 2023 року забезпечувалось виконання заходів та завдань Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 – МР.

На реалізацію 28 цільових (комплексних) програм та окремих заходів Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами) було спрямовано 3102,53 млн гривень (додаток 2 до Інформації).

Бюджет територіальної громади

До бюджету Сумської міської ТГ (далі – бюджету СМТГ) за 2023 рік надійшло доходів 3335,6 млн грн, що становить 85,3% затвердженого плану на рік та на 86,0 млн грн (або 2,6%) більше надходжень за 2022 рік, в т. ч.: податкові надходження – 2489,1 млн грн, неподаткові надходження – 259,5 млн грн, доходи від операцій з капіталом – 4,6 млн грн, цільові фонди – 0,3 млн грн, офіційні трансферти – 582,1 млн. гривень (додаток 1 до Інформації).

Надходження до загального фонду (без трансфертів) склали 2623,1 млн грн, що на 23,0 млн грн (+ 0,9%) більше надходжень за 2022 рік переважно за рахунок:

- акцизного податку – на 81,2 млн грн (на 53,4 %), надійшло 233,5 млн грн (змінено механізм зарахування акцизу з пального до місцевих бюджетів згідно постанови Кабінету Міністрів України від 23.12.2022 № 1427 «Деякі питання зарахування частини акцизного податку з виробленого в Україні та з ввезеного на митну територію України пального до бюджетів місцевого самоврядування», яка набрала чинності 01.01.2023; за рахунок перенесення з 01.05.2022 на виробників та імпортерів тютюнових виробів обов'язку сплати 5 % акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів);

- орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності - на 42,1 млн грн, (+75,7%), надійшло 97,8 млн грн (за рахунок погашення заборгованості за жовтень-грудень 2022 року та укладання додаткової угоди щодо переоцінки ЦМК);

- місцевих податків та зборів – на 30,1 млн грн (+6,4%), надійшло 502,0 млн грн (за рахунок збільшення кількості платників єдиного податку у 2023 році порівняно з 2022 роком) тощо.

Надходження до спеціального фонду (без трансфертів) склали 130,4 млн грн, що на 6,1 млн грн (або 4,9%) більше надходжень за 2022 рік (за рахунок збільшення власних надходжень бюджетних установ).

Забезпечувалось виконання затверджених Сумською міською радою заходів щодо наповнення дохідної частини бюджету СМТГ (виконання складо 1,6 млн грн,

що на 73,4% перевищує запланований показник на рік), які спрямовані на виконання запланованих показників дохідної частини бюджету СМТГ. Головним управлінням ДПС у Сумській області вживалися заходи щодо погашення податкового боргу платниками податків шляхом стягнення коштів, які перебувають у їх власності, та сплати розстрочених сум. Так, станом на 01.01.2024 за рахунок заходів примусового стягнення надійшли кошти в сумі 18,6 млн грн, що на 96,0 % перевищує запланований показник на рік (*додаток 1 до Інформації*).

Виконання видаткової частини бюджету СМТГ за 2023 рік (з урахуванням видатків, що здійснених за рахунок міжбюджетних трансфертів) склало 3684,6 млн грн (загальний фонд – 2847,7 млн грн, спеціальний – 836,9 млн грн). У сумі видатків загального фонду бюджету СМТГ видатки соціального спрямування склали 1918,7 млн грн, або 67,4 відсотків. У зв'язку з введенням обмеження щодо здійснення видатків в умовах воєнного стану, зокрема капітального характеру (постанова КМУ від 9 червня 2021 р. № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» (зі змінами), обсяг видатків бюджету розвитку спеціального фонду склав 671,9 млн гривень.

Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини

Станом на 01.01.2024 перелік об'єктів комунальної власності Сумської міської територіальної громади налічує 751 одиниць орієнтовною загальною площею 704,00 тис.кв.м, з них можуть бути передані в користування 681,14 тис.кв.м. Фактично передано в оренду (393 договори), господарське відання (32 договори), оперативне управління (220 договорів) та користування (11 договір) нежитлові приміщення площею 674,12 тис. кв.м (657 договорів), з них 593,73 тис. кв.м складають пільгові договори.

За 2023 рік до бюджету СМТГ від оренди комунального майна надійшло 97,8 млн грн, що в 1,8 р.б. показника 2022 року.

Станом на 01.01.2024 приватизовано 11 об'єктів комунальної власності, до бюджету СМТГ надійшло 2,8 млн грн, що на 48,2% менше показника 2022 року.

На контролі перебуває 96 договорів купівлі–продажу, які були укладені з 2003 року по 2023 рік. За 2023 рік проведено 82 перевірки виконання умов договорів купівлі–продажу, складено 53 поточні акти та знято з контролю 25 договорів купівлі–продажу на підставі підсумкових актів перевірок у зв'язку з повним виконанням умов договору та 4 договори на підставі наказів.

Постійно проводиться претензійно-позовна робота у випадках порушення, невиконання або неналежного виконання умов договорів оренди, користування або відчуження майна комунальної власності СМТГ. Станом на 01.01.2024 на розгляді в суді перебуває 2 позови про розірвання договору купівлі–продажу комунального майна та стягнення неустойки на загальну суму 1,7 млн грн; 4 позови про стягнення заборгованості з орендної плати за користування нерухомим майном комунальної власності в розмірі 119,2 тис. грн та 7 позовних заяв, що мають кілька позовних вимог, а саме: стягнення заборгованості з орендної плати за користування комунальним майном на загальну суму 1,3 млн грн, дострокове розірвання договорів оренди нерухомого комунального майна та виселення боржників з нежитлових приміщень.

За 2023 рік прийнято 3 судових рішення про стягнення заборгованості по орендній платі за користування комунальним майном на суму 68,0 тис.грн; 4 рішення про стягнення заборгованості по орендній платі в сумі 74,3 тис.грн, дострокове розірвання договору оренди нерухомого майна та виселення з нежитлового приміщення. За 3-ма позовами заборгованість по орендній платі за користування комунальним нерухомим майном в розмірі 142,8 тис.грн сплачена до прийняття рішення суду.

У результаті співпраці з відділами ДВС на користь бюджету СМТГ станом на 01.01.2024 стягнуто 198,0 тис. грн заборгованості за оренду комунального майна.

Станом на 01.01.2024 укладено 1846 договорів оренди земельних ділянок на загальну площу 900,4 га (в тому числі договори оренди земельних ділянок по старостинських округах). Протягом звітнього року укладено нових 100, внесені зміни до 1190 та

припинено/розірвано 74 договори оренди землі. До бюджету СМТГ за 2023 рік надійшло 120,9 млн грн плати за землю, з них орендної плати за земельні ділянки – 83,1 млн грн, земельного податку – 37,8 млн гривень.

Від продажу землі до бюджету СМТГ надійшло 1,6 млн гривень. Плати за встановлення земельного сервітуту надійшло 19,5 тис. гривень.

З метою підтримання бізнесу в умовах війни Сумською міською радою прийнято рішення від 14.07.2022 № 3025-МР «Про внесення змін до рішення Сумської міської ради від 24 червня 2020 року № 7000-МР «Про встановлення плати за землю» (зі змінами)», яким знижено на половину ставки земельного податку та орендної плати за землю, а також встановлені пільги зі сплати земельного податку для певних категорій платників, діяльність яких спрямована на забезпечення життєдіяльності СМТГ, за окремими видами їх основної діяльності.

У зв'язку з введенням в дію рішення Сумської міської ради від 14.07.2022 № 3025-МР та набранням чинності Закону України від 11.04.2023 № 3050-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно», у поточному та наступному році очікується значне зменшення надходжень по платі за землю.

З метою посилення контролю за використанням земель СМТГ та збільшення надходжень плати за землю від несумнівних землекористувачів, що ухиляються від вчасного укладання договорів оренди, недопущення безоплатного використання земельних ділянок комунальної власності, що призводить до втрат бюджету СМТГ, протягом 2023 року направлено 104 листи про визначення недоотриманого доходу у вигляді орендної плати на суму 8,6 млн гривень. В результаті проведеної роботи за договорами добровільного відшкодування безпідставно збережених коштів, внаслідок використання земельних ділянок комунальної власності без державної реєстрації права користування до міського бюджету у звітному році надійшло 1,2 млн гривень.

Постійно проводиться претензійно-позовна робота щодо порушення прав СМТГ на володіння, управління, користування та розпорядження земельними ресурсами територіальної громади. На розгляді в судах різних інстанцій перебуває 29 справ про стягнення безпідставно збережених коштів внаслідок користування земельними ділянками комунальної власності без оформлення відповідних документів на загальну суму 7,6 млн гривень. За рішеннями суду до бюджету СМТГ у 2023 році надійшло 5,2 млн грн таких коштів.

У звітному періоді судами прийнято 14 рішень про стягнення безпідставно збережених коштів внаслідок користування земельними ділянками комунальної власності без оформлення відповідних документів на суму 3,3 млн гривень.

У результаті співпраці з відділами ДВС на користь бюджету СМТГ стягнуто 0,6 млн грн за користування земельними ділянками комунальної власності без оформлення відповідних документів.

Залучено до укладення договорів оренди землі 20 суб'єктів господарювання (загальна річна сума орендної плати згідно укладених договорів оренди складає 1,0 млн грн).

Проведена робота з землепорядними організаціями м. Суми та сертифікованими інженерами-землепорядниками і інженерами-геодезистами з метою накопичення електронних файлів для обміну інформацією.

Діяльність підприємств комунальної форми власності, засновником яких є Сумська міська рада

В умовах воєнного стану комунальні підприємства міської ради продовжували надавати послуги із забезпечення життєдіяльності громади.

Результати їх фінансово-господарської діяльності (за оперативними даними) за підсумками 2023 року:

- загальний обсяг реалізації товарів, робіт і послуг - збільшився на 17,6% в порівнянні з 2022 роком і склав 715,6 млн гривень (найбільшими за

обсягами реалізації товарів, робіт і послуг залишилися КП «Міськводоканал» СМР, КП «Шляхрембуд» СМР, КП СМР «Електроавтотранс»);

- загальний фінансовий результат становить (- 8,8) млн грн, в основному за рахунок отриманого збитку КП СМР «Електроавтотранс» (-23,1 млн грн), КП «Чисте місто» (-0,8) млн грн, одночасно отримано прибуток КП «Міськводоканал» СМР (12,3 млн грн), КП «Шляхрембуд» СМР (1,0 млн грн), КП «Паркінг» СМР (0,7 млн грн);

- кількість працюючих зменшилася на 3,3% в порівнянні з 2022 роком і становить 1839 осіб;

- середньомісячна заробітна плата склала 11 445,6 гривень, що на 6,9% більше в порівнянні з 2022 роком.

Комунальними підприємствами перераховано до бюджету СМТГ податку на прибуток підприємств – 1127,3 тис. грн та 494,5 тис. грн частини чистого прибутку (доходу), що вилучається до бюджету.

Інвестиційна діяльність та проекти розвитку

Співпраця з міжнародними фінансовими та донорськими організаціями в напрямку реалізації **інвестиційних проектів** за рахунок кредитних та грантових коштів проводилася з урахуванням умов форс-мажорних обставин через військову агресію російської федерації проти України та продовженням дії воєнного стану, зокрема з Європейським інвестиційним банком за наступними програмами/проектами:

- «Міський громадський транспорт України», в рамках якого залучено кредитні кошти у сумі до 4 млн євро на реалізацію проекту «*Оновлення рухомого складу КП «Електроавтотранс» в м. Суми*» (у 2021 році придбано 19 нових тролейбусів). Відповідно до графіку забезпечено сплату в повному обсязі платежів за кредитом, залученим комунальним підприємством Сумської міської ради «Електроавтотранс» від Європейського інвестиційного банку через Міністерство фінансів України під місцеву гарантію Сумської міської ради для фінансування інвестиційного проекту «*Оновлення рухомого складу КП «Електроавтотранс» в м. Суми*».

Для участі в проекті «Міський громадський транспорт України II» було опрацьовано та направлено на адресу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України формати вираження інтересів за проектами, які передбачають оновлення електротранспортної інфраструктури та подальше поповнення рухомого складу КП СМР «Електроавтотранс».

- «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України», який реалізується спільно з Міністерством розвитку громад та територій України і передбачає залучення кредитних коштів у сумі 5,2 млн євро для реалізації проекту «*Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах м. Суми*».

В рамках реалізації проекту управлінням капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради визначено та підготовлено перелік документів для початку будівництва; завершено виготовлення проектної документації та розпочато роботи по об'єкту «Капітальний ремонт закладу дошкільної освіти (ясла-садочок) № 12 «Олімпійський» Сумської міської ради по вул. Нижньосироватська, 29 м. Суми; проведено експертизу проектної документації по ДНЗ № 30 «Чебурашка»; укладено Договір про надання консультаційних послуг (нагляд за будівництвом); здійснено вибірку частини коштів позики; забезпечено сплату в повному обсязі платежів відповідно до умов угоди про передачу коштів позики.

З Північною екологічною фінансовою корпорацією (НЕФКО) за проектом «Енергоефективна термомодернізація (капітальний ремонт) будівлі стаціонару (новий корпус, 3-х поверхова будівля) комунального некомерційного підприємства «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Троїцька, 28» у рамках Програми «Енергозбереження» забезпечено сплату в повному обсязі платежів відповідно до умов кредитного договору.

У рамках грантового проекту «Управління відходами на основі замкненого циклу» (грант Фонду Єдиного Економічного Простору та Норвегії у сумі 170 тис. євро) робота була

зосереджена на обміні досвідом (в травні відбувся навчальний візит до м. Логроньо (Іспанія) щодо практики поводження з відходами «Циркулярна лабораторія»), поширенні інформації з релевантної тематики, висвітлення досягнень партнерів у рамках проекту та підтримки активності сторінок проекту у соцмережах.

В серпні відбулась заключна конференція партнерів проекту, в якій взяли участь представники муніципалітету міста Мажейкяй (Литовська Республіка), Уряду міста Пайде (Естонія), Регіонального центру поводження з відходами м. Тельшяй (Литва), недержавної організації «Green Business Norway» (Норвегія), а також представники виконавчих органів Сумської міської ради -члени команди проекту. Захід відбувався у місті Пайде (Естонія), а представники міста Суми змогли долучитися до конференції за допомогою платформи Zoom. 30 вересня 2023 року проект завершено.

З метою організації та проведення конкурсу з вибору керуючої компанії індустріального парку «Суми», Сумською міською радою було прийнято рішення від 29 березня 2023 року № 3658 – МР «Про організацію та проведення конкурсу з вибору керуючої компанії індустріального парку «Суми». За результатами засідання конкурсної комісії з вибору керуючої компанії індустріального парку «Суми» у червні 2023 року було затверджено конкурсну документацію з вибору керуючої компанії індустріального парку «Суми» та розміщено оголошення про проведення конкурсу. Було проведено конкурс з вибору керуючої компанії індустріального парку «Суми», визначено переможця конкурсу та Сумською міською радою прийнято рішення від 17 листопада 2023 року № 4148 - МР «Про переможця конкурсу з вибору керуючої компанії індустріального парку «Суми». 30 листопада 2023 року було укладено Договір про створення та функціонування індустріального парку з КП СМР «Електроавтотранс», яке набуло статусу керуючої компанії індустріального парку «Суми», про що було повідомлено Міністерство економіки України.

Протягом 2023 року:

- було підготовлено проекти для включення до переліку інвестиційних проектів, що увійдуть до Інвестиційної карти бізнес-можливостей України, що розробляється Європейською Бізнес Асоціацією;

- забезпечено підготовку проектів, які запропоновано реалізовувати за рахунок коштів у межах бюджетної програми «Фонд ліквідації наслідків збройної агресії»; відібрані 2 проекти (у сфері теплопостачання та водовідведення) для фінансування за рахунок коштів фонду;

- забезпечено підготовку проектів, які можуть фінансуватися за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 608 від 16.06.2023); відібрано 2 проекти для фінансування за рахунок вказаної субвенції (1 - у галузі освіти, 1 - у сфері водопостачання), які отримали фінансування;

- забезпечено збір інформації для створення Мапи потреб громад Сумської області;

- взято участь у координаційному форумі з реалізації Стратегії економічного відновлення та розвитку Сумської області, на якому були представлені пріоритетні проекти від Сумської міської територіальної громади, зокрема: Індустріальний парк «Суми», проект поводження з твердими побутовими відходами Сумської міської територіальної громади – центру сумського кластеру та оновлення комунальних автобусів Сумської міської територіальної громади;

- забезпечувалась участь у навчальних програмах: «Переосмислення міст в Україні» (підготовка необхідних інформаційних матеріалів, презентацій тощо, участь у вебінарах та навчальній поїздки до м. Львів); Програмі підвищення спроможності міст України «ПРОСПЕКТ+», в рамках якої взято участь у вебінарах, а також у навчальній поїздки до м. Прага (Чехія).

Реалізовувалися проекти з впровадженням відновлювальних джерел енергії:

- грантовий проект «Підвищення обізнаності населення Сумської міської територіальної громади про можливості відновлювальної енергетики» (придбання буклетів, інформаційного щита, заохочувальних призів, монтаж сонячної електростанції на 7 кВт у ЦЕНТУМі);

- грантовий проект «Улаштування мережевої сонячної електростанції для забезпечення безперебійного гарячого водопостачання будівлі КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради» (грант GIZ – 100,0 тис. євро) – здійснено монтаж конструкції та сонячних панелей, тривають роботи з електротехнічної частини;

- проект «Підвищення енергоефективності зі складовою альтернативної енергетики будівель КНП «Центральна міська клінічна лікарня» Сумської міської ради» (влаштовано сонячну електростанцію на 60 кВт (27,5 тис. євро – зібрано ГО Еко клуб разом із жертводавцями із Польщі, Чехії, Нідерландів та Німеччини; 18,6 тис. євро – виділено із бюджету СМТГ).

У грудні 2023 року було проведено рейтингування СМТГ з оновленням (підтвердженням) кредитного рейтингу СМТГ на попередньому рівні – «aaA-» (характеризує високу кредитоспроможність порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами) з прогнозом «негативний», що обумовлено тривалими військовими діями на території України через агресію з боку російської федерації, невизначеністю щодо перспектив розвитку економіки та погіршенням умов діяльності. Також оновлено (підтверджено) на попередньому рівні рейтинг інвестиційної привабливості громади – «invA-», який характеризує високу інвестиційну привабливість порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Визначені рейтинги свідчать про високу якість управління місцевими фінансами навіть у воєнний час, а також про збереження достатнього потенціалу економіки та інвестиційних можливостей СМТГ.

Рішенням Сумської міської ради від 31 травня 2023 року №3739-МР «Про внесення змін до рішення Сумської міської ради від 24 грудня 2019 року №6246-МР «Про затвердження Стратегії розвитку міста Суми до 2030 року» (нова редакція) було затверджено нову редакцію Стратегії розвитку Сумської міської територіальної громади до 2027 року, в основу розробки якої була покладена ідея актуалізації та приведення у відповідність до умов воєнного стану та повоєнного відновлення Стратегії розвитку міста Суми до 2030 року. Актуалізація Стратегії здійснена за підтримки Програми ООН з відновлення та розбудови миру. У рамках проекту «Розробка та апробація системи моніторингу та оцінки реалізації Стратегії розвитку територіальної громади в умовах повоєнного відновлення» Програми ООН з відновлення та розбудови миру розроблено систему моніторингу і оцінки Стратегії.

СМТГ стала пілотною громадою зі створення Інтегрованої моделі відновлення та розвитку громади. В рамках впровадження проекту ПРООН «Забезпечення доброго врядування завдяки участі громадськості та підвищенню якості надання послуг і захисту довкілля на сході України» у листопаді 2023 року відбулось відкриття Офісу відновлення та розвитку. За рахунок коштів проекту було отримано обладнання для проведення презентацій та конференцій, комп'ютери та оргтехніку для фронт та бек-офісів, м'які та корпусні меблі на загальну суму 1,2 млн гривень. В грудні 2023 року в Офісі відновлення та розвитку було проведено 5 заходів.

В рамках програми «Міські перетворення» Спільної ініціативи Європейського Союзу та Програми розвитку ООН «Мери за економічне зростання» (M4EG). Спільно з ГО «Центр партнерства та сталого розвитку» в пілотній лікарні громади реалізується проект з запровадження системи ефективною та прозорою комунікації між пацієнтом і закладом та між підрозділами закладу під час супроводу пацієнта у стаціонарі за допомогою створення цифрового продукту - спільного для пацієнта, його родичів, лікарів, медичного персоналу та менеджменту. На реалізацію даного проекту передбачено фінансування від донора у сумі 59,7 тис. євро.

Подано 5 проектних пропозицій на грантовий конкурс Goethe-Institut у співпраці з House of Europe. Кожен з проектів отримав фінансування на реалізацію у розмірі 2000 євро.

Також реалізовувалися проекти:

1) у рамках грантової програми «Невідкладна допомога для громад», який спрямований на отримання гуманітарної допомоги для ВПО громади від МБФ «Ізоляція» за фінансової підтримки Європейського Союзу, видано продуктивних наборів на суму 148,8 тис. грн;

2) створення бренду вишиванок «Своє» (програма «Конкурентоспроможна економіка» грантового конкурсу «Відновлення та розвиток бізнесу» від USAID); за рахунок грантових коштів було закуплено нове обладнання для виробництва бренду;

3) фестиваль «Ніч міста», який був реалізований у листопаді 2023 року за рахунок грантових коштів від компанії Кімонікс Інтернешнл Інк (2,3 млн грн);

4) в рамках грантової програми з підтримки медійних ініціатив від ГО «Інтерньюз»: разом з «Кордон.Медіа» виконавчими органами виграно грант на суму 20 тис. дол.; з 1 липня 2023 року розпочався етап реалізації проекту.

Підготовлені та надані на участь у конкурсних відборах проекти:

- разом з Громадською організацією «Туристичний розвиток Регіонів» на суму 15,0 тис. дол США для закупки обладнання для проведення виїзних заходів;

- разом з КУ «Агенція промоції Суми» на участь у грантовому конкурсі від «Zmina Rebuilding», яка успішно пройшла лише етап технічного відбору. Наразі відбувається пошук грантової можливості для повторної подачі оновленого проекту;

- сумісно з громадською організацією «Агенти майбутнього» на створення бізнес-школи для внутрішньо переміщених осіб, які хочуть створити власний бізнес в місті. Сума проекту становить 127,9 тис. гривень. Відбувається пошук донорів для реалізації проекту.

Також, подані проекти направлені на промоцію Стратегії розвитку СМТГ, які знаходяться на розгляді міжнародних організацій Blue Yellow Consulting та Congress.Ukraine.

Розроблено культурно-краєзнавчий проєкт зі СНАУ щодо проведення екскурсій містом для ВПО. Заявка підготовлена для участі в грантових конкурсах та буде подана до відповідних фондів при наявності актуальних пропозицій.

Міжнародна співпраця

Починаючи з перших днів від початку російської агресії в Україні було організовано роботу в напрямку об'єднання зусиль міжнародних партнерів та донорів з метою залучення гуманітарної та технічної допомоги для забезпечення потреб Сумської міської територіальної громади в умовах воєнного стану.

Здійснювалася організація та проведення зустрічей керівництва громади з міжнародними організаціями та донорськими установами тощо:

- з представниками Датської ради у справах біженців в Україні (обговорювались питання можливої співпраці у сферах відновлення економіки, правової допомоги, захисту населення, реконструкції житла, нарощування та розбудови потенціалу органів державної влади);

- з делегацією Посольства Франції в Україні (обговорення поточної ситуації в громаді та нагальних потреб міста);

- з представниками благодійних організацій Карітас Суми та Карітас Франція (обговорення можливостей реалізації проєктів для внутрішньо переміщених осіб);

- з представниками посольств Фінляндії та Швеції, Фонду «Партнерство за сильну Україну» (метою зустрічі було краще розуміння ситуації у Сумській області, спілкування з представниками влади та громади, а також відвідування об'єктів, яким Фонд надає підтримку у відновленні та розвитку, включаючи Державний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус» імені І.Г. Харитоненка);

- з представниками Кімонікс Інтернешнл Інк. (обговорення питань відновлення будівлі спортивної зали комунальної установи Сумської загальноосвітньої школи I-III ступенів №4 імені Героя України Олександра Аніщенка Сумської міської ради та закупівлі матеріалів для

відновлення мереж тепло- та водопостачання в навчальних корпусах державного навчального закладу «Сумське міжрегіональне вище професійне училище»);

- з представниками організацій Ukrain Aid Internatoinal (обговорення шляхів налагодження співпраці з містом Сакраменто (США)).

Проведено роботу щодо залучення допомоги від донорів та міст – партнерів., зокрема громадою отримано наступну допомогу:

- 10 генераторів та паливні талони для забезпечення їх роботи у рамках проекту «Зміцнення громадської довіри (UCBI III)», який виконується за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID);

- автомобіль-самоскид від Фонду «Партнерство за сильну Україну» в рамках проекту міжнародної технічної допомоги, що фінансується за підтримки урядів Канади, Фінляндії, Швеції, Швейцарії, Великої Британії та Сполучених Штатів Америки;

- 3 пасажирських автобуси Solaris Urbino 12 за підтримки муніципалітету міста Гожув Велькопольський (Польща) та ТОВ «Міське управління комунікації»;

- отримано гуманітарну допомогу від міста-партнера Целле (Німеччина), зокрема: завдяки участі міста Целле в проекті підтримки українських міст-партнерів, організованому Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку (BMZ) у співпраці з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ), Німецькою асоціацією міст (DST) та Сервісною службою «Міста в Єдиному світі» (SKEW), а саме: мікроавтобус, автомобілі швидкої допомоги (3 од.), пікап та спеціалізований автомобіль-маніпулятор. Крім того, від м. Целле отримано: пожежний автомобіль, легкові автомобілі (7 од.), медичні та шкільні меблі, підгузки, дитяче харчування, постільну білизну, аптечки першої допомоги, спортивний інвентар тощо. Також муніципалітетом міста Целле надана фінансова підтримка Сумському міському Палацу для дітей та юнацтва на власні потреби закладу. Налагоджено співпрацю між КУ «Сумська ЗОШ № 23 м. Суми» та гімназією ім. Кайзерін-Августи-Вікторії міста Целле;

- отримано фінансування від Sto Foundation (фонд, що виділяє спеціальне фінансування для середньо- та довгострокових проєктів підтримки біженців) на реалізацію проєкту, підготовленого за підтримки представників муніципалітету міста Зіндельфінген (Німеччина), в рамках якого було придбано електровелосипеди для соціальних працівників комунальної установи «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня».

Проводилась робота з підтримки зв'язків з існуючими містами-партнерами та налагодження нових зв'язків.

Підготовлені та направлені звернення з пропозиціями встановлення партнерських відносин на адресу муніципалітету міста Ольденбург (Німеччина), а також Норвезької асоціації місцевих та регіональних влад щодо зацікавлені можливостями співпраці з містами Норвегії у різних сферах.

Підписано Угоду про партнерство та співпрацю між містами Суми (Україна) та Банська Бистриця (Словаччина).

Підписано Меморандум про взаємопорозуміння між містом Сакраменто, Каліфорнія, Сполучені Штати та містом Суми, Сумська область, Україна.

Налагоджено комунікацію з містом Хямеєнлінна (Фінляндія) та узгоджено проєкт угоди про партнерство між містами.

Взято участь у міжнародних заходах:

- у Саміті «Світ для України», що відбувся у місті Жешув (Польща), де обговорювалися теми об'єднання та підтримки зусиль громадських організацій, центральних та місцевих державних установ, бізнесу, ЗМІ, аналітичних центрів та приватних осіб на благо української нації, гуманітарна допомога та допомога біженцям: задоволення нагальних потреб населення, яке постраждало від війни, та сприяння ініціативам зі стабільного надання гуманітарної допомоги;

- у німецько-українській конференції муніципальних партнерств під назвою «Спільно до Європи: солідарність, відбудова, перспективи на майбутнє» (м. Лейпциг). За результатами

участі, зокрема були встановлені контакти з представниками деяких муніципалітетів Німеччини та обговорені можливості щодо налагодження партнерства;

- у воркшопі «Стійкість під час війни - муніципальний обмін між Україною та Німеччиною» (м. Мюнхен) в рамках проєкту Connective Cities, під час якого було, зокрема здійснено презентацію проєкту «Підвищення енергоефективності зі складовою альтернативної енергетики будівель КНП «Центральна міська клінічна лікарня» Сумської міської ради», який був реалізований у 2023 році спільно з ГО «Еко клуб» а також проєкти, на реалізацію яких здійснюється пошук джерел фінансування «Реконструкція міських каналізаційних очисних споруд Комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради потужністю 60 000 м³/добу з виділенням першої черги будівництва 30 000 м³/добу у м. Суми, вул. Гамалія, 40», «Впровадження системи державного моніторингу якості атмосферного повітря агломерації Суми» Разом із колегами з Німеччини та Республіки Косово опрацьовували тематичні рішення виходу з кризи та плани дій щодо подальшої співпраці задля зеленого відновлення України.

Підприємництво та регуляторна політика

Станом на 01.01.2024 у загальному реєстрі діючих регуляторних актів Сумської міської ради та її Виконавчого комітету, розмічених на офіційному сайті Сумської міської ради у розділі «Регуляторна діяльність» (<https://www.smr.gov.ua/uk/2016-03-14-08-11-32/regulyatorna-diyalnist/reestr-regulyatornikh-aktiv.html>), налічується 65 діючих регуляторних актів (32 актів Сумської міської ради; 33 актів Виконавчого комітету Сумської міської ради).

Відповідно до вимог статті 7 «Планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів» Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» на 2023 рік були затверджені Плани діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Сумської міської ради та її виконавчих органів (зі змінами), згідно з якими підготовлено та оприлюднено 3 проєкти регуляторних актів: 2 – проєкти рішень Сумської міської ради та 1 проєкт рішення Виконавчого комітету Сумської міської ради. Згідно статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» стосовно кожного проєкту регуляторного акта його розробниками було підготовлено повідомлення про оприлюднення регуляторного акта, аналіз регуляторного впливу та Тест малого підприємництва (М-Тест), як індикатор впливу регулювання на малий бізнес.

Прийнято – 2 регуляторні акти – рішення Сумської міської ради: 1 - відповідно до плану 2022 року та 1 - відповідно до плану 2023 року.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики» були затверджені на 2023 рік Плани-графіки відстеження результативності діючих регуляторних актів Сумської міської ради та її Виконавчого комітету, згідно з якими передбачено підготовку 11 звітів про відстеження результативності діючих регуляторних актів (8 рішень Сумської міської ради; 3 рішень Виконавчого комітету Сумської міської ради). Підготовлено та оприлюднено на офіційному сайті Сумської міської ради 17 звітів про відстеження результативності діючих регуляторних актів (12 рішень Сумської міської ради, 5 Виконавчого комітету Сумської міської ради), у тому числі 6 підготовлених додатково (базове та здійснені у зв'язку з переглядом регуляторних актів).

Відповідно до статей 13 та 14 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Сумська міська рада та її виконавчі органи розміщують інформацію про здійснення регуляторної діяльності на офіційному веб-порталі Сумської міської ради.

У відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 року № 1100 та постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 409) розробниками регуляторних актів Сумської міської ради та розпорядником інформації - виконавчим комітетом Сумської міської ради на веб-сайті Єдиного державного веб-порталу відкритих даних (<https://data.gov.ua/organization/vykonavchyi-komitet-sumskoyi-miskoyi-rady>)

забезпечується оновлення та оприлюднення інформації про здійснення регуляторної діяльності у формі відкритих даних.

Відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» управлінням «**Центр надання адміністративних послуг у м. Суми**» прийом громадян та суб'єктів господарювання здійснюється за допомогою електронної черги, є вільний доступ до зони WI-FI. Постійно оновлюється офіційний сайт ЦНАП, де розміщується інформація про порядок надання адміністративних послуг, режим роботи ЦНАП, графік прийому спеціалістів та нововведення в законодавстві. Для зручності відвідувачів в приміщенні ЦНАП надаються супутні послуги: продаж канцелярських товарів, ксерокопіювання, виготовлення фото на документи. В приміщенні ЦНАП встановлено банківський термінал, що дозволяє швидко і без зайвих черг суб'єктам звернення сплатити кошти (адміністративний збір та державне мито) за платні адміністративні послуги. Також облаштована система відеоспостереження та встановлені інформаційні термінали.

Реєстрація заяв та виданих документів за результатами надання адміністративних послуг (в т.ч. документів дозвільного характеру) здійснюється в програмі «Універсам послуг». Також в ЦНАП надаються «швидкі послуги» безпосередньо адміністратором через підключення до реєстру територіальної громади, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Державного земельного кадастру тощо.

В 2023 році адміністраторів ЦНАП підключено до програми «Соціальна громада» для надання мешканцям послуг соціального характеру, а також до реєстру ДРАЦС.

В ЦНАП надається 468 видів адміністративних послуг, як для мешканців міста, так і для мешканців Сумської області (+8,6% до показника 2022 року). За підсумками 2023 року працівниками ЦНАП та представниками адміністративних та дозвільних органів було надано 376,3 тис. адміністративних послуг (в 1,9 р.б. показника 2022 року), 740,4 тис. консультацій (в 2,5 р.б. показника 2022 року).

Також велика кількість мешканців (як громадян, так і суб'єктів господарювання) звертаються в ЦНАП для отримання адміністративних послуг, які надаються територіальними (регіональними) суб'єктами надання адміністративних послуг, а також безпосередньо відділом державної реєстрації речових прав на нерухоме майно і відділом державної реєстрації юридичних та фізичних осіб-підприємців управління «Центр надання адміністративних послуг у м. Суми» Сумської міської ради.

Для зручності громадян було організовано роботу в ЦНАП спеціаліста Сумського розрахункового центру, який вносить в міську базу даних інформацію про зареєстрованих осіб, про зміну власника, для використання зазначеної інформації комунальними організаціями та підприємствами, які надають житлово-комунальні послуги, а також спеціалістів Департаменту соціального захисту населення та Пенсійного фонду. Також надають консультації і представники КП «Міськводоканал» Сумської міської ради.

В ЦНАП належну увагу приділяють підвищенню кваліфікації та навчанню адміністраторів, з цією метою постійно проводяться семінари та тренінги, а також наради з представниками суб'єктів надання адміністративних послуг та дозвільних органів, де розглядаються нововведення в законодавстві та вирішуються проблемні питання.

Також, з метою більшої зручності та доступності громадян до отримання адміністративних послуг у віддалених районах міста вже відкрито і працюють 3 територіальних підрозділи ЦНАПу: в приміщенні КУ «Центр обслуговування учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та членів їх сімей» Сумської міської ради по вул. Герасима Кондратьєва, 165/71; по вул. Романа Атаманюка, 49А; на території Піщанського старостинського округу по вул. Шкільна, 41 А.

За даними реєстру територіальної громади, наданими управлінням «ЦНАП у м. Суми» **чисельність наявного населення СМТГ** (з урахуванням старостинських округів) станом на 01.01.2024 становила 268,8 тис. осіб (в т.ч. м. Суми – 258,6 тис. осіб), яка зменшилась на 11,0 тис. осіб до станом на 01.01.2023.

Проводилася робота з поліпшення бізнес-клімату, створення сприятливих умов для розвитку **малого та середнього підприємництва**, подальшого розвитку активної співпраці виконавчих органів Сумської міської ради та суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Протягом звітної періоду організовано проведення семінарів:

- спільно з представниками Головного управління ДПС у Сумській області та керівником управління забезпечення реалізації повноважень у Сумській області Фонду державного на тему: «Основні питання оподаткування для фізичних осіб підприємців у період дії воєнного стану». У заході взяли участь 25 підприємців СМТГ;

- спільно з Центром інформаційної підтримки бізнесу в приміщенні Сумського Бізнес Хабу на тему «Міжнародні інтернет-площадки для українських виробників авторського товару». Семінар складався з 2-х панелей: «Подолання фінансових, логістичних та технічних перешкод для продажів на міжнародних інтернет-площадках»; «Маленькі таємниці Etsy для великих продажів». В ньому взяли участь 37 представників бізнесу СМТГ;

- спільно з Головним управлінням Держпродспоживслужби в Сумській області на теми: «Контроль над тютюном, зміни до законодавства» для суб'єктів ресторанного господарства, на якому були висвітлені питання проведення заходів державного контролю антитютюнового законодавства на період дії воєнного стану; «Зміни до законодавства, яке регулює діяльність суб'єктів господарювання в частині рекламування окремих видів продукції, ціноутворення та перевірки засобів вимірювання» для суб'єктів торговельного обслуговування, на якому були висвітлені питання: заборона рекламування тютюнових виробів, кальянів, електронних сигарет, пристроїв для споживання електронних сигарет; особливості реклами алкогольних напоїв; державне регулювання цін на основні продукти харчування в умовах воєнного стану; питання перевірки засобів вимірювальної техніки в умовах воєнного стану. В заходах взяли участь 58 суб'єктів господарювання.

Спільно з Сумською торгово-промисловою палатою був проведений Круглий стіл на тему «Потреби бізнесу Сумської МТГ в залученні коштів від донорських організацій» з питань надання представникам бізнесу корисної інформації щодо участі в грантових програмах, ознайомлення з актуальними грантовими можливостями, висвітлення особливостей складання бізнес-плану, а також обговорення досвіду, планів і потреб учасників у залученні грантових коштів, за участю 33 суб'єктів господарювання.

Спільно з ГУ ДПС у Сумській області організований семінар для суб'єктів господарювання, що працюють у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, зокрема фізичні особи – підприємці 2-4 групи, які з 01 січня 2022 року повинні були зареєструвати реєстратори розрахункових операцій (РРО). На семінарі були висвітлені та обговорені наступні питання: про застосування РРО/ПРРО – новації та вимоги податкового законодавства; про надання електронних довірчих послуг; про інформаційну взаємодію Головного управління ДПС у Сумській області з органами місцевого самоврядування Сумської міської територіальної громади. У семінарі взяли участь 93 представника бізнесу СМТГ.

Протягом листопада організовано та проведено дві зустрічі з представниками бізнесу в форматі Круглого столу з керівництвом Сумської філії Сумського обласного центру зайнятості стосовно діючих активних Програм для відновлення, підтримки і розвитку бізнесу; роз'яснення питань отримання компенсації за новостворені робочі місця, підтримки в пошуку працівників та документального оформлення працівників, а саме: в Сумському Бізнес Хабі за участю 17 представників бізнесу; спільно з Сумською торгово-промисловою палатою за участю 18 суб'єктів підприємництва. Всього було проведено 5 семінарів та 3 круглих столи для підприємництва СМТГ.

У приміщенні Сумського Бізнес Хабу проведено 28 заходів, до яких було залучено 728 суб'єктів господарювання зокрема: зустріч з підприємцями з питань компенсації пошкоджень; зустріч з підприємцями з питань звільнення від сплати податку за землю; вручення підприємцям дипломів по завершенню курсу SURE; семінар для підприємців з питань оподаткування; семінар по E-commerce; засідання Ради підприємців; консультації для підприємців з питань бухгалтерської звітності та ведення бухгалтерського обліку; форум «Органічне виробництво, вимоги до продукції»; консультації для бізнесу в рамках проекту

міжнародної ініціативи «Стійкість ділової активності українського бізнесу»; тренінг асоціації ріелторів міста Суми; круглий стіл представників бізнесу та Сумської філії Сумського обласного центру зайнятості; робоча зустріч з агровиробниками; тренінг з проектного менеджменту; семінар для ріелторів міста.

Було проведено чотири засідання координаційної ради з питань розвитку підприємництва. Актуальна інформація стосовно особливостей роботи малого і середнього бізнесу СМТГ в умовах воєнного стану постійно розміщується на офіційному сайті Сумської міської ради та розсилається електронною поштою членам координаційної ради з питань розвитку підприємництва, на електронні адреси суб'єктів господарювання (278 отримувачів). Доведено до відома підприємців інформацію про: можливість взяття участі у виставках, бізнес-форумах, семінарах (у тому числі в онлайн-форматі); грантову допомогу; участь в конкурсі на отримання допомоги або пільгових кредитів; участь в конкурсі мікрогрантів; участь в міжнародних конкурсах та заходах; встановлення партнерських зв'язків з підприємствами та містами інших країн світу; безкоштовне консультування міжнародною командою Агенції з питань бізнесу та економічного розвитку Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини; продовження роботи проекту Бізнес-Акселератору. Крім того, опрацьована з місцевим бізнесом інформація Сумського обласного центру зайнятості стосовно запровадженій Урядом Державної програми надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 738. Програма розрахована на суб'єктів мікро-чи малого підприємництва, а також на громадян України, які мають намір розпочати підприємницьку діяльність.

Були проведені урочисті заходи з нагоди Дня підприємця. Церемонія нагородження кращих підприємців (9 осіб) відбулась 2 вересня 2023 року під час проведення урочистих заходів зі святкування Дня міста.

З метою сприяння розвитку бізнесу шляхом фінансової підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва Сумською міською радою прийнятий Порядок використання коштів бюджету СМТГ для сприяння та підтримки реалізації бізнес-ідей, проведення конкурсу стартапів у СМТГ (рішення Сумської міської ради від 09 серпня 2023 року № 3995-МР). З 12 вересня 2023 року був оголошений початок проведення конкурсу, заявки приймалися в термін до 14 листопада 2023 року включно.

24 листопада 2023 року в приміщенні Офісу відновлення та розвитку було проведено засідання Конкурсної Комісії з розгляду поданих 12 учасниками документів. 27 листопада 2023 року на засіданні Конкурсної Комісії, відповідно до результатів оцінювання членами Конкурсної Комісії, переможцями Конкурсу визначено 3 учасників. В грудні 2023 року трьом переможцям Конкурсу стартапів була перерахована визначена відповідно до Порядку використання коштів бюджету СМТГ частина коштів на реалізацію заявлених ними бізнес-ідей у сумі 129,8 тис. гривень.

Станом на 01.01.2024 кількість платників єдиного податку становила 14434 осіб: юридичних - 2066 осіб, фізичних - 12368 осіб. Обсяг надходжень до бюджету СМТГ від сплати єдиного податку за 2023 рік склав 362,5 млн грн, що перевищує надходження за 2022 рік на 47,7 млн гривень. З загальної суми єдиного податку сплачено: юридичними особами - 65,4 млн грн (на 2,6 млн грн менше ніж за 2022 рік), ФОПами - 295,0 млн грн (+ 49,8 млн грн), сільськогосподарськими товаровиробниками - 2,1 млн грн (+ 0,5 млн грн).

За даними Головного управління ДПС у Сумській області станом на 01.01.2024 кількість зареєстрованих основних платників податків по м. Суми, які здійснюють діяльність, складає 28 524 суб'єкта, з них: юридичних осіб - 11635 проти 11404 станом на 01.01.2023 (+ 231 осіб); фізичних осіб-підприємців - 16889 проти 16117 станом на 01.01.2023 (+ 772 особи).

За даними Головного управління ДПС у Сумській області станом на 01.01.2024 кількість економічно активних промислових підприємств, що розташовані на території м. Суми орієнтовно складає 494 суб'єктів господарювання.

У 2023 році деякі промислові підприємства міста за рахунок власних коштів продовжували впровадження інвестиційних проєктів, здійснення основних капітальних

вкладень (модернізацію, переоснащення, поліпшення матеріально-технічної бази тощо), зокрема ТОВ «Кусум Фарм» завершено проекти по встановленню альтернативних джерел газопостачання (скраплений газ), по встановленню теплових насосів.

Будівництво, містобудування та житлова політика

Містобудівна діяльність здійснюється відповідно до затвердженої містобудівної документації: генерального плану міста, плану зонування території міста та детальних планів територій.

З метою забезпечення сталого розвитку СМТГ шляхом розроблення містобудівної документації для прийняття рішень щодо комплексного просторового розвитку населених пунктів громади і території за їх межами, комплексного управління у галузі використання земель громади та визначення напрямів її збалансованого освоєння Сумською міською радою прийнято рішення від 29.03.2023 № 3650-МР «Про розроблення містобудівної документації «Комплексний план просторового розвитку території Сумської міської територіальної громади».

Наявність затвердженого комплексного плану просторового розвитку території СМТГ дозволить надавати всі адміністративні послуги з містобудування та архітектури без оновлених генеральних планів сільських населених пунктів, що увійшли до СМТГ і на сьогодні не забезпечені належним чином оновленою містобудівною документацією місцевого рівня, та в свою чергу заощадить значні обсяги фінансових ресурсів.

Розроблення графічних матеріалів змін до генерального плану міста та похідного від нього плану зонування території міста має здійснюватися на актуалізованій топографо-геодезичній зйомці міста, виконаній в цифровій формі з набором профільних геопросторових даних у державній геодезичній системі координат УСК-2000. Зазначені заходи виконано в повному обсязі.

З метою внесення змін до «Проекту внесення змін до генерального плану міста Суми», затвердженого рішенням Сумської міської ради від 19.12.2012 № 1943-МР, обумовлених необхідністю вирішення перспективних завдань щодо планування та забудови міста, Сумською міською радою прийнято рішення від 23.02.2023 № 3547-МР «Про розроблення містобудівної документації «Внесення змін до генерального плану м. Суми».

З метою методично обґрунтованого підходу в організації розроблення містобудівної документації, необхідністю поєднання містобудівної документації «Комплексний план просторового розвитку території Сумської міської територіальної громади» з містобудівною документацією «Внесення змін до генерального плану м. Суми» в єдину містобудівну документацію, Сумською міською радою прийнято рішення від 09.08.2023 № 3998-МР, яким передбачається розробка містобудівної документації «Комплексний план просторового розвитку території Сумської міської територіальної громади з внесенням змін до генерального плану м. Суми».

Містобудівний кадастр м. Суми у 2023 році продовжував розвиватися в режимі обмеженого доступу. Геодані, які були розміщені на Геопорталі міського кадастру на офіційному сайті Сумської міської ради у зв'язку із запровадженням воєнного стану та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12.03.2022 № 263, для громадськості є тимчасово недоступними. Вся інформація, що оновлюється та систематизується в базах даних Муніципальної геоінформаційної системи містобудівного кадастру м. Суми, доступна для її працівників після отримання відповідних прав доступу до віддаленого робочого місця. Складовою частиною містобудівного кадастру є Єдина державна електронна система у сфері будівництва (ЄДЕССБ). У 2023 році працівниками виконавчих органів Сумської міської ради взято участь в роботі утвореної за сприяння Мінінфраструктури та Мінцифри пілотної групи, яка відпрацьовує механізми створення та редагування в структурі ЄДЕССБ баз даних Адресного реєстру та Реєстру будівель і споруд. В ході проведених робіт опрацьовано 95 116 об'єктів «Будинки» та 1552 об'єктів «Вісь вулиці», підготовлено обмінні файли для переходу до наступного етапу наповнення Єдиного державного реєстру адрес.

На основі баз геоданих та функціоналу Муніципальної геоінформаційної системи містобудівного кадастру м. Суми розроблено концепцію формування єдиного інформаційного середовища Сумської МТГ. За результатами її розгляду та схвалення на розширеній нараді за участі представників виконавчих органів та комунальних підприємств Сумської міської ради підписано розпорядження міського голови від 10.10.2023 № 326-Р «Про розроблення «Єдиної інформаційної системи Сумської громади».

Реалізація цього завдання дасть змогу створити в міській раді єдину комунікаційну систему, що забезпечує не тільки ефективність управління територіями, але і своєчасне інформування населення про всі аспекти діяльності органів управління, еколого-економічний стан та історико-культурний потенціал територій з можливістю зворотного зв'язку цільовим користувачем управлінських послуг (мешканцем громади чи її відвідувачем) та посадовими особами, що забезпечують відповідний напрямок розвитку громади, та стане важливим важелем для зростання економічного та соціального розвитку, інструментом для покращення життєвого простору населених пунктів громади.

В рамках участі в практично-орієнтованій навчальній програмі з розбудови потенціалу українських муніципалітетів «Переосмислення міст України» фахівцями виконавчих органів Сумської міської ради у 2023 році пройдено два навчальні модулі «Просторове планування та відновлення» та «Сталі технології».

В 2023 році підготовлено пакет інформаційних матеріалів з обґрунтованими пропозиціями стосовно надання 8 історичним будівлям м. Суми статусу щойно виявлених пам'яток архітектури. Здійснювався вибірковий контроль проведення поточних ремонтів опорядження фасадів пам'яток архітектури, надавалася інформація щодо їх охоронного статусу.

Продовжено створення електронної бази даних про розташовані на території громади пам'ятки культурної спадщини з внесенням до неї охоронних договорів, що уклалися обласними уповноваженими органами охорони культурної спадщини та матеріалів технічної інвентаризації.

З метою регулювання діяльності з розміщення зовнішньої реклами на території громади у 2023 році обстежено 1053 рекламний засіб в частині їх технічного стану та зовнішнього вигляду, направлено 62 вимоги їх власникам про усунення порушень в частині розміщення зовнішньої реклами на території м. Суми, видано 31 дозвіл та внесено зміни до 1 дозволу на розміщення зовнішньої реклами. Проводиться робота з нанесення рекламних засобів та вивісок на Геопорталі містобудівного кадастру, з додаванням інформації щодо їх розміщення та формування додатків.

Було оформлено та видано 26 паспортів прив'язки тимчасової споруди для здійснення підприємницької діяльності, в т. ч. літні майданчики та зони відпочинку в прибережних захисних смугах водних об'єктів. Проводиться робота з нанесення тимчасових споруд на Геопорталі містобудівного кадастру, з додаванням інформації щодо їх розміщення та формування додатків.

З метою підтримки бізнесу в умовах воєнного стану продовжували дію рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 29.04.2022 № 113 «Про підтримку суб'єктів господарювання у сфері зовнішньої реклами на період дії воєнного стану на території Сумської міської територіальної громади», рішення Сумської міської ради від 28.09.2022 № 3163-МР «Про деякі питання комплексної підтримки суб'єктів господарювання на території Сумської міської територіальної громади на період дії воєнного стану».

У зв'язку з введенням обмеження щодо здійснення деяких видатків капітального характеру в умовах воєнного стану **обсяг видатків на капітальні вкладення** (будівництво, реконструкція (в т.ч. термомодернізація) об'єктів комунальної власності) **за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету СМТГ** (головні розпорядники бюджетних коштів – виконавчий комітет Сумської міської ради, управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради, департамент інфраструктури міста Сумської міської ради) склав 111,6 млн гривень (*додаток 3 до Інформації*).

Проводилась робота з розробки проектної документації та її експертизи на будівництво, реконструкцію об'єктів комунальної власності територіальної громади міста Суми.

У 2023 році розпочато роботи на наступних об'єктах: реконструкція частини підвального приміщення з облаштуванням укриття СПШ № 30 «Унікум» СМР; нове будівництво водопровідної мережі до КУ Сумська ЗОШ №8 СМР; реконструкція водопровідної мережі Д=400 по вул. Героїв Крут в м. Суми; реставраційний ремонт підвального приміщення з облаштуванням укриття КУ Сумська класична гімназія СМР; реставраційний ремонт протирадіаційного укриття КУ Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 8 СМР.

Продовжувалися роботи, розпочаті у попередні роки, на наступних об'єктах: реконструкція-термомодернізація будівлі КУ ССШ №7 ім. М. Савченка СМР; нове будівництво кладовища в районі 40-ї підстанції в м. Суми.

Виконані роботи в повному обсязі по наступних об'єктах: реконструкція неврологічного відділення КУ «СМКЛ №4»; нове будівництво полігону для складування твердих побутових відходів на території Верхньосироватської сільської ради Сумського району Сумської області; реконструкція інженерних мереж селища Ганнівка в м. Суми.

Крім того, виконувалися роботи по наступних об'єктах: реконструкція теплових мереж від житлового будинку № 17 по вулиці Івана Кавалерідзе до котельної по вулиці Нахімова, 30 в м. Суми; реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 400-500 мм від вул. Романа Атаманюка по вул. Генерала Чібісова, Новорічній до вул. Київської; реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 400-600 мм від вул. Харківська, 30/1 по вул. Прокоф'єва до КНС-6; реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 600-800 мм від вул. Харківська, 32 по вул. Сумсько-Київських дивізій до КНС-6; ліквідаційний тампонаж експлуатаційних свердловин КП «Міськводоканал» Сумської міської ради в м. Суми; реставраційний ремонт нежитлового приміщення, розташованого за адресою: м. Суми, вул. Покровська, 9.

Житлова політика в місті здійснюється відповідно до чинного законодавства. Станом на 01.01.2024 на квартирному обліку у виконавчому комітеті Сумської міської ради на державній черзі перебуває близько 14,4 тис сімей.

В 2023 році було видано 2 ордера на жиле приміщення зі звільненого житлового фонду та 7 ордерів на службові жилі приміщення.

За підсумками 2023 року в рамках державної та місцевих молодіжних житлових програм кредитування, виконання яких покладено на Держмолодьжитло, для мешканців СМТГ було надано 12 пільгових довготермінових кредитів на загальну суму 13,1 млн грн, площа профінансованого житла складає 642,6 кв.м, з яких: за рахунок статутного капіталу (власних коштів Держмолодьжитла) надано – 9 кредитів, на суму 9,5 млн грн, площа житла – 460,95 кв.м; за рахунок коштів бюджету Сумської області – 2 кредити, на суму 1,8 млн грн, площа житла – 96,15 кв.м; за рахунок коштів бюджету СМТГ – 1 кредит, на суму 1,8 млн грн, площа житла – 85,5 кв.метрів.

У 2023 році за рахунок коштів субвенцій з державного бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення направлено 34,3 млн. гривень: 6 сім'ям осіб з інвалідністю I-II групи, з числа учасників АТО; 7 сім'ям внутрішньо переміщених осіб з числа учасників АТО; 4 сім'ям учасників бойових дій на території інших держав.

Транспорт

Структура пасажирського транспорту на території СМТГ представлена: автотранспортом приватної форми власності - 12 перевізників, в т.ч. 5 перевізників обслуговують приміські маршрути; послуги з перевезення пасажирів автотранспортом та електротранспортом комунальної форми власності надає 1 перевізник (КП СМР «Електроавтотранс»).

Мережа автобусних маршрутів у СМТГ включає 51 автобусний маршрут загального користування, у т.ч. по місту Суми – 46 та приміських маршрутів – 5.

Протягом 2023 року КП СМР «Електроавтотранс» здійснювало надання соціально значущих послуг з пасажирських перевезень на 9 автобусних маршрутах (+12,5% до 2022 року) протяжністю 190,9 км та 17 тролейбусних маршрутах протяжністю 350,1 км (+6,3%). Середній випуск на лінію у звітному періоді становив 33 одиниці тролейбусів (+16,6%) та 14 одиниць автобусів (+8,5%). Спостерігалось збільшення кількості перевезених пасажирів міським електротранспортом (тролейбусами) порівняно з 2022 роком на 14,8% (8,9 млн осіб), в т.ч. з платним проїздом - на 19,1%. Збільшено перевезення пасажирів автобусами на 19,3% (3,8 млн осіб), в т.ч. з платним проїздом - на 19,7 відсотків.

Для забезпечення безперебійної стабільної роботи КП СМР «Електроавтотранс» у 2023 році з бюджету СМТГ здійснювалось: відшкодування різниці між встановленими та економічно обґрунтованими тарифами на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах – 15,2 млн грн, на тролейбусних маршрутах – 43,4 млн грн; надання фінансової підтримки – 16,1 млн гривень.

За рахунок власних коштів КП СМР «Електроавтотранс» відбулось покращення матеріально-технічної бази підприємства на суму 0,3 млн грн, зокрема придбано автомобіль КАМАЗ з причепом.

Енергозбереження та енергозабезпечення

Відповідно до Програми підвищення енергоефективності в бюджетній сфері Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, що затверджена рішенням Сумської міської ради від 26.01.2022 № 2715-МР (зі змінами), основним напрямком діяльності є реалізація енергетичної політики Сумської міської територіальної громади, спрямованої на підвищення енергоефективності будівель бюджетних установ, що утримуються за кошти Сумської міської територіальної громади, додержання стандартів та вимог в енергетичній сфері, ефективне функціонування системи енергетичного менеджменту відповідно до міжнародного стандарту ISO 50001.

В рамках реалізації зазначеної Програми за 2023 рік було спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 87,9 млн грн, грантові кошти GIZ – 3,6 млн грн, кошти державного бюджету – 1,4 млн гривень.

В рамках реалізації Програми виконано наступні заходи:

У галузі «Освіта», зокрема:

- впровадження (у 8 закладах) та обслуговування (у 65 закладах) Сумської міської автоматизованої системи моніторингу енергоресурсів теплоспоживання будівель;
- утеплення покрівель (ССШ № 29 (1071,5 кв. м), спортивного корпусу ССШ № 7 (450 кв. м), СПШ № 30 (1044 кв. м), ДНЗ № 2 (605 кв. м), ДНЗ № 6 (960 кв. м), ДНЗ № 20 (227 кв. м), ДНЗ № 8 (1613 кв. м), ЦНТТМ (786 кв. м));
- утеплення фасаду ССШ № 29 (485 кв. м);
- реалізація проекту «Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах міста Суми»: розроблена проєктна документація та розпочаті будівельні роботи по об'єкту ЗДО № 12, по об'єкту ЗДО № 30, проведено експертну оцінку;
- виконання робіт по об'єкту «Реконструкція-термомодернізація будівлі КУ ССШ № 7 ім. М. Савченка Сумської міської ради по вул. Лесі Українки, 23 в м. Суми» (заміна дверей площею 6,51 кв. м та вікон 682,53 кв. м, утеплення стін (1950 кв. м), цоколю (126,8 кв. м) та перекриття (258,57 кв. м));
- здійснювалось виконання проєктних та вишукувальних робіт (по об'єктах: реконструкція будівлі КУ ССШ I-III ступенів № 17 з впровадженням заходів комплексної термомодернізації, капітальний ремонт будівлі закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 37 «Веселі зайчата» СМР з впровадженням комплексної термомодернізації).

Розпочато роботи по об'єкту «Капітальний ремонт Сумського дошкільного навчального закладу № 23 «Золотий ключик» м. Суми, Сумської області з впровадженням заходів комплексної термомодернізації та відновленням аварійних елементів будівлі, що виникли внаслідок збройної агресії російської федерації, по вул. Ковпака, 27 в м. Суми, Сумської області», зокрема по заміні внутрішньої системи опалення.

У галузі «Охорона здоров'я» забезпечено, зокрема:

- впровадження (у 2 закладах) та обслуговування (у 4 закладах) системи моніторингу будівель закладів охорони здоров'я;

- проведення технічного обстеження, виготовлення проектно-кошторисної документації та влаштування першого пускового комплексу СЕС потужністю 20 кВт по будівлі КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР. Крім того, влаштовано СЕС потужністю 40 кВт завдяки підтримці ГО «Екоклуб» та жертводавцям із Польщі, Чехії, Нідерландів та Німеччини у межах проєкту «Сонячна допомога Україні».

- влаштування сонячної електростанції потужністю 60 кВт на покрівлі будівлі КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР по вул. Троїцька, 28 для забезпечення безперебійного гарячого водопостачання (грант GIZ) та придбання акумуляторної групи (кошти бюджету СМТГ);

- утеплення покрівлі площею 712,5 кв. м будівлі КНП «Клінічний пологовий будинок Пресвятої Діви Марії» СМР.

У галузі «Соціальний захист» у будинку нічного перебування КУ «СМТЦСО (НСП) «Берегиня» забезпечено заміну вхідних дверей площею 1,8 кв. м, придбано світильники з датчиком руху (11 од.), світлодіодні лампи (92 од.) та світлодіодні світильники (77 од.).

У галузі «Фізична культура і спорт» по об'єкті «Капітальний ремонт будівлі (термомодернізація) спортивного комплексу «Авангард» виготовлено проектну документацію, замінено вікна (200 кв. м), утеплено стіни (500 кв. м) та підготовлено 400 кв. м стін для подальшого утеплення.

У березні 2023 року проведено наглядовий аудит (перевірку) системи енергетичного менеджменту в бюджетній сфері: «Перереєстрація і підтримка легітимності сертифікатів TÜV SÜD», за результатами якого отримано підтвердження відповідності системи енергетичного менеджменту вимогам міжнародного стандарту ISO 50001:2018.

У період 19-26 червня було проведено загальноміський захід «Дні Сталої енергії»: проведено конференцію «Зелене відновлення громад – запорука сталою розвитку!», конкурси «Енергетичний аудит власної оселі», «Відновлювальна енергетика – нові можливості!», «Виклик відновлюваної енергетики: енергія майбутнього», майстер клас «Save Energy», семінар для ОСББ на тему «Підвищення енергоефективності будівель на рівні житлового сектору СМТГ», «Sumy energy fest». Проведено велоковест «VeloLife», у якому взяла участь 21 команда.

Було розроблено План дій сталою енергетичного розвитку та клімату Сумської міської територіальної громади.

Здійснювалося стабільне енергозабезпечення міста. ТОВ «Сумитеплоенерго» за рахунок власних коштів в рамках виконання Інвестиційної програми на 2023 рік спрямовано 5,2 млн грн (12,4% до планового обсягу фінансування), зокрема на придбання автомобільної техніки для виконання ремонтних робіт; встановлення вузлів комерційного обліку теплової енергії у споживачів; модернізацію димососів котлів в котельні по вул. Нижньосироватська бба.

Відповідно до інформації підприємств-надавачів послуг за підсумками 2023 року спостерігалось зменшення споживання енергоносіїв (у порівнянні з аналогічним періодом 2022 року), зокрема:

- по КП «Міськводоканал» - на 7,2% споживання електроенергії;

- по ТОВ «Сумитеплоенерго» - на 19,0% споживання електроенергії та споживання природного газу скоротилося на 26,4 відсотків.

Споживчий ринок

Станом на 01.01.2024 на території СМТГ мережа об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та побуту налічувала 1521 магазин (продовольчих – 621, в тому числі 23 об'єкти торгівлі на території старостинських округів; непродовольчих - 900 об'єктів); близько 400 закладів ресторанного господарства та близько 750 підприємств по наданню побутових послуг населенню. Крім того, здійснювало господарську діяльність 10 сільськогосподарських ринків.

На території міста Суми працюють 8 торгових та торгово-розважальних центрів, які забезпечують високу культуру обслуговування населення: ТРЦ «Атріум», ТЦ «Мост», ТЦ «Київ», ТРЦ «Лавина», ТРЦ «Мануфактура», ТЦ «Євробазар», ТЦ ТОВ «Сумський центральний універмаг», ТЦ «Епіцентр». У приміщенні майже кожного з них розміщені заклади ресторанного господарства, об'єкти з надання побутових послуг населенню.

Також працюють мережеві маркети та магазини з продажу продовольчих товарів: «Кошик», «Продуктова хатка», «АТБ - маркет», «Веселка», «Клунок», «Гастрономчик», «Домашній гастроном», «Амбар», «ЕКО», «Сам маркет», «Мясорубка», «Наша ряба», «Свіжа їжа»; з продажу непродовольчих товарів, зокрема «Віста», «Епіцентр», «Рона», «Аврора», «Лабіринт», «Та-да». Кількість мережевих маркетів і магазинів збільшується.

ТОВ «Юр-Енерджі» розширили мережу за рахунок відкриття у звітному періоді 3-ох супермаркетів «Food Haus», ТОВ «Амбар маркет» - 1 супермаркету «Амбар», ТОВ «Сумська м'ясна компанія» - двох магазинів «Свіжа їжа», в яких забезпечено широкий асортимент продуктів харчування у продажу. Більшість продовольчих маркетів мають свої міні-пекарні та виробничі цехи з приготування овочевих та м'ясних напівфабрикатів, кулінарних та кондитерських виробів, які користуються попитом у населення.

У роздрібній торговельній мережі СМТГ у широкому асортименті представлена продукція місцевих товаровиробників: сири та кисломолочна продукція ТМ «О'BEREG»; рибопродукти ФОП Кульомза Р.М., молоко та молокопродукти Філії «Сумський молочний завод» ДП «Аромат», хлібобулочні вироби ТОВ «Сумська паляниця», крупи та борошно ТОВ «Агропартнер», ТОВ «Весела торбинка» та ФОП Карпенко С.М., яйця курячі ТОВ «Авіс-Україна», олія соняшникова ТОВ ВК «Украгроойл», м'ясна продукція ТОВ «Сумська м'ясна компанія» та інші.

Потреби населення забезпечені в усіх групах продовольчих та непродовольчих товарів.

На території СМТГ з початку військової агресії не поновили свою роботу заклади ресторанного господарства, які проводили розважальні заходи, дискотеки, поряд з цим відкриваються ресторани та кафе з сучасним обладнанням та інтер'єрами. Триває тенденція відкриття закладів ресторанного господарства швидкого обслуговування: фаст – фуди, кав'ярні, піцерії, кондитерські, об'єкти сезонної торгівлі з продажу кави (автокав'ярні), які користуються підвищеним попитом населення громади.

Робочою групою із здійснення заходів щодо забезпечення цінової стабільності на території СМТГ на виконання розпорядження Голови Сумської ОДА - керівника ОВА від 12.03.2022 № 88-ОД «Про забезпечення цінової стабільності», відповідно до розпорядження міського голови від 22.03.2022 № 169-Р «Про створення робочої групи із здійснення заходів щодо забезпечення цінової стабільності на території Сумської міської територіальної громади» (зі змінами) протягом березня-грудня 2023 року проведено моніторинг роздрібних цін у 695 об'єктах торгівлі, в тому числі: 428 торгових точках на ринках та 267 магазинах на території СМТГ. Про виявлені порушення з ціноутворення направлялась інформація до ГУ ДПС у Сумській області для застосування заходів нагляду (контролю) відповідно до наданих повноважень.

З метою впорядкування сезонної роздрібною торгівлі, підтримки розвитку підприємництва, відповідно до рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 17.03.2023 № 133 «Про затвердження Положення про організацію сезонної, святкової виїзної торгівлі, надання послуг у сфері розваг та проведення ярмарків на території Сумської МТГ» (зі змінами) опрацьовано 193 заяви на розміщення об'єктів сезонної торгівлі та підготовлено відповідні проекти рішень виконавчого комітету Сумської міської ради. Із них прийнято 112 рішень про погодження розміщення об'єктів сезонної торгівлі по видам діяльності: з продажу кави, кавових та безалкогольних напоїв – 73 рішення, з надання послуг у сфері розваг (дитячих атракціонів) – 3, з функціонування елементів сезонної торгівлі біля закладів ресторанного господарства – 31, з продажу овочів – 1, із здійснення сезонної торгівлі, надання послуг у сфері розваг у зонах масового відпочинку населення (в межах прибережної захисної смуги) – 4, на розміщення атракціонів до Новорічних та Різдвяних свят – 2.

Протягом звітного періоду опрацьовано та вирішено по суті 58 письмових звернень громадян з питань порушення Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів.

Отримано та розглянуто 92 письмові скарги на порушення Закону України «Про захист прав споживачів», вирішено на користь споживачів 82 скарги або 89% від розглянутих. За результатами розгляду скарг та звернень, споживачам повернуто кошти за неналежної якості товари та послуги на загальну суму 85,5 тис. гривень. Також, згідно зі зверненнями споживачів на неналежну якість товарів або неможливість використання товару за призначенням, проведено обмін товарів на суму 22,4 тис. гривень.

Житлово-комунальне господарство

За 2023 рік видатки бюджету СМТГ на галузь склали 446,2 млн грн (з урахуванням субвенцій та дотації з державного бюджету).

Станом на 01.01.2024 житловий фонд міста Суми налічує 1836 житлових будинки з різною формою управління: 336 ОСББ; 703 будинків, які самостійно обрали управителя; 16 будинків, які обрали самостійну форму управління; 781 житлових будинки, по яким проведений конкурс на призначення управителя.

Профінансовано роботи, які виконані в 2022 році, але неоплачені по капітальному ремонту житлового фонду в сумі 1,9 млн грн, по капітальному ремонту ліфта - 0,2 млн гривень. На проведення експертної оцінки шкоди, спричиненої власникам (користувачам) нерухомого майна та обстеження технічного стану пошкоджених житлових будинків на території СМТГ внаслідок збройної агресії російської федерації проти України спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 0,4 млн грн, на поточний та капітальний ремонт пошкодженого житлового фонду внаслідок збройної агресії російської федерації - 14,9 млн грн (роботи виконані у 58 житлових будинках), на забезпечення житлом громадян (придбання модульного житлового будинку) – 0,3 млн гривень.

З метою стимулювання населення до впровадження енергоефективних та енергозберігаючих заходів у житлових будинках, відповідно до Порядку відшкодування з бюджету СМТГ відсотків за кредитами, залученими населенням (фізичними особами, об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельними кооперативами) на впровадження енергозберігаючих заходів (рішення Сумської міської ради від 02.12.2015 № 43-МР зі змінами) з бюджету СМТГ спрямовано 0,9 млн грн (відшкодовано з бюджету СМТГ відсотків за кредитами 86 фізичним особам на суму 0,1 млн грн та 31 юридичним особам на суму 0,8 млн грн). Відповідно до Порядку відшкодування з бюджету СМТГ відсотків за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних будинків на впровадження заходів з енергоефективності, затвердженого рішенням Сумської міської ради від 24.12.2020 № 75-МР, будинок, який бере участь у державній програмі «Енергодім» отримав відшкодування відсотків за кредитом у розмірі 0,6 млн гривень.

На благоустрій міста спрямовано 262,7 млн грн, в тому числі на:

- шляхове господарство – 171,9 млн грн (утримання та поточний ремонт вулично-дорожньої мережі (відремонтовано 61,5 тис. кв. м); капітальний ремонт вулично - дорожньої мережі; поточний ремонт тротуарів з влаштуванням пандусів; літнє та зимове утримання тротуарів; поточний ремонт зупинок громадського транспорту; встановлення зупинки громадського транспорту №104 «Легкоатлетичний манеж» по проспекту Свободи в м. Суми);
- вуличне освітлення – 29,1 млн грн;
- озеленення – 28,6 млн. грн (догляд за зеленими насадженнями, газонами, квітниками, видалення та садіння нових дерев, квіткових рослин тощо);
- утримання кладовищ – 19,1 млн грн;
- інші види робіт з благоустрою – 14,0 млн грн (зокрема: систематичне очищення урн від сміття, утримання посадкових майданчиків на зупинках громадського транспорту, ліквідація несанкціонованих і неконтрольованих звалищ відходів, утримання майданчику для складування відходів по вул. М. Лукаша, утримання дитячих та спортивних майданчиків, оплата послуг з утримання та технічного обслуговування насосних станцій, з поточного ремонту та технічного обслуговування фонтанів, поточного ремонту малих архітектурних форм).

За рахунок субвенції з місцевого бюджету на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах за рахунок відповідної

субвенції з державного бюджету (15,9 млн грн) та коштів бюджету СМТГ (3,8 млн. грн) проведено поточний ремонт доріг вул. Збройних Сил України (4,85 тис. кв. м) та вул. Івана Сірка (4,9 тис. кв. метрів).

На забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства спрямовано 55,9 млн грн, зокрема: фінансова підтримка КП «Міськводоканал» СМР – 55,2 млн грн (погашення заборгованості за спожиту електроенергію, податкового боргу по сплаті рентної плати за користування надрами, рентної плати за спеціальне використання води, придбання автозапчастин, кабельно-провідникової продукції для підключення генераторів тощо), поточний ремонт зовнішніх мереж водопостачання та водовідведення, надання послуг з очищення водозабірних свердловин в с. Верхнє Піщане – 0,1 млн грн, оплата послуг з охорони каналізаційно-насосної станції за адресою: м. Суми, вул. Привокзальна, 4/13 – 0,6 млн гривень.

На забезпечення функціонування підприємств, установ та організацій, що надають житлово-комунальні послуги (фінансова підтримка КП «Центр догляду за тваринами» СМР, КП «Сумикомунінвест» СМР та КП «Міськводоканал» СМР, поповнення статутного капіталу КП «Зелене будівництво» СМР) спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 3,1 млн гривень.

На іншу діяльність у сфері житлово-комунального господарства спрямовано 19,4 млн грн, зокрема на: сплату орендної плати за користування земельною ділянкою, на якій розташовано полігон для захоронення ТПВ; оплату послуг з проведення санації та поточного ремонту шахтних колодязів; оплату послуг з експертного обстеження нерухомого майна, з проведення контрольного топографо-геодезичного знімання, топогеодезичних вишукувань; матеріальне заохочення голів квартальних комітетів кварталів приватного сектору міста; часткову компенсацію вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків; придбання гусеничного бульдозера для КП «Чисте місто» СМР; оплату послуг з демонтажу будівлі Ритуального залу на Ново-центральному Баранівському кладовищі. Отримано гуманітарну допомогу - обладнання (генератор, пульт управління, сталевий фундамент) від АТ Тафйорд Крафтфарма (Tafjord Kraftvarme) з метою забезпечення діяльності комунальних підприємств СМТГ на загальну суму 6,1 млн гривень.

За рахунок коштів бюджету СМТГ, додаткової дотації з державного бюджету на будівництво, реконструкцію та реставрацію об'єктів житлово-комунального господарства, інших об'єктів комунальної власності спрямовано 45,6 млн грн. Також, за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів (об'єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії виготовлено проектно-кошторисну документацію по об'єкту «Реконструкція теплових мереж для забезпечення взаємного резервування теплових джерел Сумської ТЕЦ та КППВ в м. Суми» (6,7 млн грн).

На виконання умов угоди про соціально-економічне співробітництво між Сумською міською радою та Верхньосироватською сільською радою передано субвенцію з бюджету СМТГ в сумі 13,8 млн гривень.

На виконання заходів з демонтажу незаконно (самовільно) встановлених елементів благоустрою, тимчасових збірно-розбірних індивідуальних гаражів, тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення на території СМТГ було спрямовано кошти бюджету СМТГ майже в сумі 0,1 млн гривень.

КП «Міськводоканал» СМР за 2023 рік забезпечено реалізацію води 10,1 млн куб. м (+3,5% до 2022 року), в т. ч. населенню – 7,4 млн куб. м (+2,9%); відведено (скинуто) стічних вод – 9,1 млн куб. м (+1,7%), в т. ч. населенню – 7,5 млн куб. м. (+0,9%). Фактичні показники втрати води в мережах склали 28,1% при нормативі – 29,2 відсотків.

З метою забезпечення надання якісних послуг виконані роботи за рахунок власних коштів підприємства:

- по системі водопостачання на суму 1,02 млн грн, зокрема: установлення нових полімерпісчаних, гумових та чавунних люків на зовнішніх мережах водопостачання в кількості 32 одиниці; поточний ремонт зовнішніх мереж водопостачання (1,2 тис. п. м),

ремонтні та профілактичні роботи на водозабірних спорудах, тощо;

- по системі водовідведення на суму 4,9 млн грн, зокрема: установлення нових полімерпісчаних, гумових та чавунних люків на зовнішніх мережах водовідведення в кількості 29 одиниць; поточний ремонт каналізаційних зовнішніх мереж (0,22 тис. п. м), поточні ремонти покрівель КНС (330 кв. м) та ремонтні роботи покрівель на станції очисних споруд (0,643 тис. кв. м);

- на об'єктах бази підприємства виконано робіт з поточного ремонту на суму 0,307 млн гривень.

Виконано промивку та дезінфекцію резервуарів чистої води на Лучанському водозаборі – 3 одиниці, на Ново-Оболонському водозаборі – 2 одиниці, на Токарівському водозаборі – 2 одиниці, на Пришибському водозаборі – 3 одиниці, на Лепехівському водозаборі - 3 одиниці, на Тополянському водозаборі - 3 одиниці.

Виконані профілактичні ремонтні роботи на об'єктах підприємства з використанням матеріально-товарних цінностей на суму близько 11,143 млн гривень.

Здійснено довиконання заходів Інвестиційної програми 2022 року на загальну суму 9,5 млн грн, а саме виконано оплату по заходах: придбання насосного агрегату на свердловину № 6 Лепехівського водозабору; придбання шафи керування з частотним перетворювачем для Лучанської ВНС II-го підйому; придбання щитових затворів з електроприводом для КНС-2, конвеєру та пресу з електроприводами до решіток на КНС-6А, решіток каналізаційних механізованих пруткових на КНС-9; розроблення проектно-кошторисної документації на реконструкцію системи опалення об'єктів станції очисних споруд м. Суми.

В рамках довиконання заходів 2022 року (зі змінами) виконано заходи на суму 0,7 млн грн, а саме проектні роботи з впровадження АСКОВЕ, ліквідаційний тампонаж 2-х свердловин, придбання витратомірів та трубопроводи подачі активного мулу (3 одиниці).

В рамках Інвестиційної програми КП «Міськводоканал» СМР на 2023 рік розроблено проектну документацію по модернізації системи насосних станцій II та III підйомів на загальну суму 319,53 тис. грн, укладено договір та поставлено насосні агрегати (оплата буде в 2024 році), виконувалися роботи з розроблення ПКД на реконструкцію вузла обліку у котельні очисних споруд.

КП «Міськводоканал» СМР за 2023 рік отримано гуманітарну допомогу від міжнародної організації (обладнання, транспортні засоби, матеріали) на загальну суму 40,5 млн гривень.

КП «Чисте місто» СМР надавались послуги із захоронення твердих побутових та негабаритних відходів на полігоні ТПВ, який знаходиться на території Великобобрлицького старостинського округу Верхньосироватської сільської ради Сумського району Сумської області. Підприємством прийнято на полігон та захоронено твердих побутових відходів 386, 8 тис. куб. метрів. Здійснювалося утримання майданчика для складування рослинних відходів по вул. М. Лукаша, 75.

КП «Центр догляду за тваринами» СМР було надано послуги з регулювання чисельності тварин у населених пунктах, в тому числі безпритульних (утримання тварин у притулку, проведення стерилізації, відлов та повернення на територію міста безпритульних тварин тощо). Загальний обсяг наданих послуг складає 1,2 млн гривень. З бюджету СМТГ підприємству було надано фінансову підтримку в сумі 0,4 млн грн на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, виплату заробітної плати з нарахуваннями тощо.

КП «Спеціалізований комбінат» СМР здійснювало: поточне утримання 13 кладовищ м. Суми (площа 105,5 га) та 25 кладовищ старостинських округів СМТГ (площею 24,4 га), в т. ч.: видалення аварійних дерев, улаштування контейнерних майданчиків, покос трави, встановлення секторних стовпів, поточний ремонт доріжок, контейнерів, огорожі, пам'ятників та сервісне обслуговування водогонів тощо.

Також були виконані такі роботи: поточний ремонт малих архітектурних форм (лавок), пам'ятників по місту.

КП «Сумикомунівест» СМР надавались послуги з утримання дитячого парку «Казка» площею 12,0 га (прибирання території, згрібання та вивезення опалого листя,

стовбурів та гілля, косіння та прибирання скошеної трави, встановлення паркових лавок, улаштування квітників тощо). З бюджету СМТГ підприємству було надано фінансову підтримку в сумі 0,2 млн грн на придбання предметів, матеріалів та інвентарю, виплату заробітної плати з нарахуваннями тощо.

КП «Шляхрембуд» СМР забезпечено виконання комплексу робіт з утримання вулично-дорожньої мережі та штучних споруд, зокрема: виконання комплексу робіт на дорогах та тротуарах міста (ручне та механізоване прибирання доріг та тротуарів, обробка доріг та тротуарів протиожеледними матеріалами); утримання 16 мостів та 6 шляхопроводів загальною площею прибирання 35,8 тис. кв. м, зливової каналізації протяжністю 35 тис. м, на якій знаходяться 626 зливоприймальників та 539 оглядових колодязів.

Виконувались роботи по ремонту автомобільних доріг, а саме: виправлення профілю основ покриттів 69,3 тис. кв. м; ліквідація вибоїн асфальтобетонного покриття пневмоструменевим методом 2,6 тис. кв. м; ямковий ремонт асфальтобетонного покриття за допомогою холодного асфальтобетону 0,8 тис. кв. м; ямковий ремонт асфальтобетонного покриття 8,7 тис. кв. м; поточний ремонт дорожньої мережі площею 25,0 тис. кв. м; капітальний ремонт дорожньої мережі - 1,8 тис. кв. метрів.

Підприємством утримувалося 66 світлофорних об'єктів; було встановлено 12 пристроїв резервного живлення світлофорних об'єктів, також проводився ремонт двох світлофорних об'єктів.

Було нанесено 7,6 тис. кв. м горизонтальної дорожньої розмітки, відремонтовано бортового каменю та нанесено вертикальної дорожньої розмітки 3,9 тис. кв. м, встановлено 1132 дорожніх знаків.

З метою поліпшення матеріально-технічної бази за рахунок коштів підприємства придбано ємність, колонку паливно-роздавальну «Шельф» на загальну суму 0,3 млн грн та надано послуг стороннім організаціям на суму 24,2 млн гривень.

КП «Зеленбуд» СМР проводилась робота по догляду за зеленими насадженнями по місту, скверах та парку ім. І.М. Кожедуба, а саме: проведено обрізку крон дерев і кущів, вирізування сухих суків і гілок з навантаженням та вивезенням деревини – 3,4 тис. шт., вирізання порослі – 18,2 тис. шт, видалено аварійних дерев в кількості 32 шт. та самосійних дерев 450 шт; по догляду за газонами (систематичне очищення газонів від випадкового сміття, опалого листя, гілля, викошування газонів на загальній площі 605,4 тис. кв. м, проводилося підживлення, полив та підсів газонів в центральних скверах міста – 2,0 тис. кв. метрів). Проведено улаштування газонного покриття по вул. Харківській на площі 2,7 тис. кв. метрів.

Проводилось систематичне очищення доріжок, алеї, сходів на об'єктах благоустрою міста на загальній площі 79,2 тис. кв. м. та систематичне очищення урн в кількості 401 шт. від побутового сміття. Були надані послуги із систематичного збирання сміття на загальних об'єктах благоустрою на площі 561,5 тис. кв. метрів.

Здійснювався полив зелених насаджень, дерев (970 куб. м), підживлення 1040 дерев, прополювання пристовбурних лунок дерев – 1992 шт., висаджено нових дерев в кількості 94 штуки.

Виконані роботи по садінню квіткових рослин в кількості 89,1 тис. шт. у квітниках з усіма попередніми супровідними роботами на площі 2,6 тис. кв. метрів, висаджено 2,0 тис. шт. цибулин тюльпанів. Проводились роботи по догляду за трояндами в кількості 5,5 тис. шт., посадка, прополювання, підживлення, полив.

За рахунок власних коштів підприємства було придбано малоцінних необоротних матеріальних активів на суму 16,5 тис. грн, а також надано послуг населенню та стороннім організаціям на суму 519,7 тис. гривень. За рахунок коштів бюджету СМТГ на поповнення статутного капіталу підприємством придбано спеціалізовану техніку (міні-трактор косарку, трактор колісний з навісним обладнанням, подрібнювач деревини) на загальну суму 2,2 млн гривень.

З метою покращення вуличного освітлення та зовнішніх електромереж **КП ЕЗО «Міськвітло» СМР** за 2023 рік систематично проводився поточний ремонт та утримання мереж вуличного освітлення, в тому числі по старостинських округах СМТГ, а

саме: здійснено ремонт 280 пунктів живлення; замінено 1810 ламп світильників I, II та V групи; світильників - 205 шт.; кронштейнів - 150 шт.; проведено очищення електричних мереж від гілок та накидів – 40 км; проводилась ліквідація пошкоджень, визначення коротких замикань та обривів – 75 км; здійснено заміну 10 - ти залізобетонних опор.

Тарифна політика здійснювалася виконавчими органами Сумської міської ради та державними органами в межах повноважень відповідно до чинного законодавства.

На виконання Закону України «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» та з метою соціального захисту споживачів Сумської територіальної громади, виконавчим комітетом прийняте рішення від 27.10.2022 № 476 (зі змінами) щодо застосовування з 01.10.2022 до кінця шостого місяця після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, тарифів на теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання) і послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води на рівні тарифів, що застосовувалися станом на 24 лютого 2022 року.

Тарифи на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, які надаються ТОВ «Сумитеплоенерго», застосовувались відповідно до рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 27.10.2022 № 476 (зі змінами від 17.11.2022 № 491, від 19.01.2023 № 8, від 31.08.2023 № 441) в розмірі: на теплову енергію для населення 1559,67 грн/Гкал (з ПДВ), на послугу з постачання гарячої води для населення 91,37 грн/куб.м (з ПДВ). При цьому затверджений на економічно обґрунтованому рівні тариф на послугу з постачання теплової енергії для населення для ТОВ «Сумитеплоенерго» відповідно до рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 12.10.2021 № 623 (зі змінами від 06.11.2021 № 637, від 13.12.2021 № 738, від 29.06.2022 № 277, від 17.11.2022 № 490) становить 2 571,37 грн за 1 Гкал (з ПДВ), на послугу з постачання гарячої води 131,70 грн/куб.м (з ПДВ).

Тарифи на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, які надаються ТОВ «Котельня північного промислового вузла», застосовувались відповідно до рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 27.10.2022 № 476 (зі змінами від 17.11.2022 № 491, від 19.01.2023 № 8, від 31.08.2023 № 441) в розмірі: на теплову енергію для населення 1622,96 грн/Гкал (з ПДВ). При цьому затверджений на економічно обґрунтованому рівні тариф на послугу з постачання теплової енергії для населення для ТОВ «Котельня північного промислового вузла» відповідно до рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 06.11.2021 № 636 (зі змінами від 13.12.2021 № 741) становить 2646,07 грн за 1 Гкал (з ПДВ). Послугу з постачання гарячої води на території обслуговування ТОВ «Котельня північного промислового вузла» надавало споживачам ТОВ «Сумитеплоенерго».

Тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення КП «Міськводоканал» СМР встановлені постановою НКРЕКП від 22.12.2021 № 2877 і діяли протягом 2023 року без змін на рівні: для населення багатопверхових будинків та приватного сектору на послуги з централізованого водопостачання 15,98 грн/м³ (з ПДВ), на послуги з централізованого водовідведення 16,67 грн/м³ (з ПДВ), без лічильників (на 1 людину) – 297,96 грн/міс.

Рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 21.12.2021 № 793 ТОВ «А-МУССОН» встановлені тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами, які діяли для споживачів ТОВ «А-МУССОН» з 01.01.2022, а саме: поводження з твердими побутовими відходами 195,91 грн за 1 куб. метр (з ПДВ), в тому числі за захоронення 50,68 грн за 1 куб. метр (з ПДВ) або 266,45 грн за тонну (з ПДВ), поводження з великогабаритними побутовими відходами 233,98 грн за 1 куб. метр (з ПДВ), поводження з ремонтними побутовими відходами – 341,68 грн за 1 куб. метр (з ПДВ).

Рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 05.04.2023 № 166 внесені зміни до рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 21.12.2021 № 793, відповідно до якого з 16.02.2023 почали діяти тарифи на послуги з поводження з твердими побутовими відходами 193,36 грн за 1 куб. метр (без ПДВ), в тому числі за захоронення 50,68 грн за 1 куб. метр (з ПДВ) або 266,45 грн за тонну (з ПДВ); з поводження з

великогабаритними побутовими відходами 217,84 грн за 1 куб. метр (без ПДВ), з поводження з ремонтними побутовими відходами – 323,56 грн за 1 куб. метр (без ПДВ).

01.09.2023 набрало чинності рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 29.08.2023 № 421 «Про тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами, що утворюються на території Сумської міської територіальної громади, Товариству з обмеженою відповідальністю «А-МУССОН»», відповідно до якого ТОВ «А-МУССОН» встановлені тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами, а саме: поводження з твердими побутовими відходами 239,93 грн за 1 куб. метр (з ПДВ), в тому числі за захоронення 50,68 грн за 1 куб. метр (з ПДВ) або 266,45 грн за тонну (з ПДВ); поводження з великогабаритними побутовими відходами 297,66 грн за 1 куб. метр (з ПДВ); поводження з ремонтними побутовими відходами – 392,12 грн за 1 куб. метр (з ПДВ); поводження з рослинними відходами – 1433,33 грн за 1 куб. метр (з ПДВ), в тому числі 57,13 грн за 1 куб. м (з ПДВ) за послуги з прийняття, складування та зберігання рослинних відходів.

Для споживачів ТОВ «Сервісресурс» діяли тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами відповідно до рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 21.12.2021 № 792 (зі змінами від 29.04.2022 № 118, від 27.09.2022 № 414), а саме поводження з твердими побутовими відходами 204,19 грн за 1 куб. метр (без ПДВ), в тому числі за захоронення 50,68 грн за 1 куб. метр (з ПДВ) або 266,45 грн за тонну (з ПДВ); поводження з великогабаритними побутовими відходами 167,29 грн за 1 куб. метр (без ПДВ); поводження з ремонтними побутовими відходами – 295,98 грн за 1 куб. метр (без ПДВ).

01.09.2023 набрало чинності рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 29.08.2023 № 420 «Про тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами, що утворюються на території Сумської міської територіальної громади, Товариству з обмеженою відповідальністю «Сервісресурс»», відповідно до якого ТОВ «Сервісресурс» встановлені тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами, а саме: поводження з твердими побутовими відходами 259,24 грн за 1 куб. метр (з ПДВ), в тому числі за захоронення 50,68 грн за 1 куб. метр (з ПДВ) або 266,45 грн за тонну (з ПДВ); поводження з великогабаритними побутовими відходами 180,64 грн за 1 куб. метр (з ПДВ); поводження з ремонтними побутовими відходами – 438,28 грн за 1 куб. метр (з ПДВ); поводження з рослинними відходами – 1086,73 грн за 1 куб. метр (з ПДВ), в тому числі 57,13 грн за 1 куб. м (з ПДВ) за послуги з прийняття, складування та зберігання рослинних відходів.

Середньозважена ціна на послугу з управління багатоквартирним будинком станом на 01.01.2024 становить 5,568 грн за 1 кв.м (з ПДВ) загальної площі житлового або нежитлового приміщення у будинку.

Зайнятість населення та ринок праці

Протягом 2023 року послугами Сумської філії Сумського обласного центру зайнятості скористались 7998 осіб з числа зареєстрованих безробітних.

Станом на 01.01.2024 на обліку перебували 1576 осіб (-33,8% до відповідної дати 2023 року) з числа зареєстрованих безробітних, в т. ч.:

- особи, які займали робітничі місця – 728 осіб; особи, які займали посади службовців – 564 осіб; особи без професії або такі, що займали місця, які не потребують спеціальної підготовки – 284 осіб;

- жінки – 1251 особи;

- молодь у віці до 35 років – 302 осіб.

Усього з початку 2023 року зареєстровано 6169 осіб з числа тих, хто шукає роботу, в т.ч. отримали статус безробітного – 4336 осіб.

Середній розмір допомоги по безробіттю за підсумками 2023 року становив 3564,74 грн, що на 2,9% менше аналогічного показника 2022 року.

За сприяння центру зайнятості працевлаштовані 2948 осіб (+23,9% до 2022 року), із них зареєстрованих безробітних 2180 осіб. Рівень працевлаштування безробітних – 27 відсотків. Найбільша питома вага працевлаштованих зареєстрованих безробітних припадає на такі галузі економіки, як: переробна промисловість (виробництво) – 17%; оптова та роздрібна

торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 16%; освіта, охорона здоров'я та надання соціальної допомоги – 14%; державне управління й оборона, обов'язкове соціальне страхування – 13 відсотків; охорона здоров'я та надання соціальної допомоги; сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство – 11 відсотків.

Професійна підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації здійснювалися з урахуванням потреб ринку праці. Проходили навчання 364 особи (в 2,2 р.б. ніж у 2022 році). Ваучер на навчання отримали 460 осіб з числа окремих категорій громадян.

До виконання суспільно корисних робіт було залучено 361 осіб з числа зареєстрованих безробітних.

Актуальна база вакансій станом на 01.01.2024 налічувала 656 одиниць, у т.ч. для робітників – 254 од., службовців – 359 од., для осіб, які не мають професії або займали місця, що не потребують спеціальної підготовки – 43 одиниці.

Завдяки отриманій безповоротній державній допомозі фізичним особам, суб'єктам господарювання у формі мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, в 2023 році 222 отримувачі створили 294 нових робочих місць.

У результаті проведення ефективних заходів сприяння зайнятості населення та стимулювання роботодавців до створення нових робочих місць 63 роботодавця отримали компенсаційні виплати за працевлаштування 84 зареєстрованих безробітних.

За працевлаштування 102 внутрішньо переміщених осіб 64 роботодавців отримали компенсації витрат на оплату праці.

У січні-вересні 2023 року в СМТГ створено 631 (+34,8% до відповідного періоду 2022 року) робоче місце. Серед новостворених робочих місць: 335 – у юридичних осіб (60 суб'єктів) та 296 трудових договорів укладено між підприємцями та найманими працівниками. Найбільше робочих місць створено в торгівлі – 203 (32,2%), у сфері надання медичних послуг – 157 (24,9%) та у виробничій сфері – 123 (19,5%).

Зареєстровано **колективні договори** у 1482 юридичних осіб (97% від загальної кількості підприємств, де працюють наймані працівники), з них: 721 – на підприємствах торгівлі та побуту (49%), 191 – освіти (13%), 138 – промисловості (9%), 66 – в будівництві (5%), 43 – в житлово-комунальному господарстві (3%) та інших.

Надано методичну допомогу щодо змісту, порядку укладання та реєстрації колективних договорів представникам 352 підприємств.

Зареєстровано шляхом внесення інформації про реєстрацію до електронного реєстру та оприлюднення сканованих текстів 128 колективних договорів, змін та доповнень до них, а також 2 угоди між управлінням освіти і науки Сумської міської ради та комітетом Сумської міської організації профспілки працівників освіти і науки України, якими охоплено 38,2 тис. осіб.

Проаналізовано стан виконання колективних договорів 65 суб'єктами господарювання, сторони, що їх уклали, вважають, що колективний договір виконаний в повному обсязі.

Надання соціальних послуг та соціальне забезпечення

На надання соціальних послуг та соціальне забезпечення (з урахуванням коштів субвенції з державного бюджету та іншої субвенції з обласного бюджету) 2023 рік з бюджету СМТГ спрямовано 432,5 млн гривень.

47% сімей Сумської міської територіальної громади (51 тисяча із 109 тисяч сімей) охоплені системою соціального захисту з питань надання державної підтримки.

Різними видами державної соціальної допомоги користувалися 12% сімей громади, або майже 13,0 тис. сімей, зокрема з числа малозабезпечених, сімей з дітьми, сімей осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю, яким призначено та вчасно виплачено допомоги на загальну суму 350,6 млн гривень.

З початком збройної агресії російської федерації проти України значно зросла кількість внутрішньо переміщених осіб, які звернулися до департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради. На облік перебуває більше 27 тисяч внутрішньо переміщених осіб, в тому числі більше 23 тисяч осіб взято на облік після повномасштабного вторгнення російської федерації. У 2023 році було нараховано адресної допомоги для

покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг 15,7 тис. осіб в сумі 540,8 млн гривень.

Забезпечено оформлення документів для виплати компенсації витрат власникам житла, які безкоштовно прихистили у себе вдома внутрішньо переміщених осіб із постраждалих від війни регіонів: всього до даної бази внесено інформацію про 1378 житлових приміщень, де розміщуються переселенці, в тому числі за 2023 рік - 874. Вказані власники житла отримали грошову компенсацію від держави на покриття витрат та оплату житлово-комунальних послуг (допомогу призначено 9,0 тис. особам за розміщення 15,8 тис. чол. на суму 8,7 млн гривень (в середньому на місяць звертається до 700 осіб).

З метою забезпечення першочергових потреб внутрішньо переміщених осіб, які прибувають до громади з території територіальних громад, що розташовані в районах бойових дій та тих, що в оточенні, рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 27.09.2022 № 374 визначено в межах громади приміщення для їх безоплатного тимчасового розміщення (235 місць). Послугами з тимчасового безоплатного розміщення у гуртожитках скористалась 47 внутрішньо переміщених осіб. Станом на 01.01.2024 у визначених гуртожитках навчальних закладів проживає 29 сімей (37 осіб), в тому числі 2 чол. проживають безоплатно (виплати державної допомоги не отримують).

Забезпечено підтримку жителів громади шляхом запровадження надання додаткових до державних соціальних гарантій, які фінансуються за рахунок коштів бюджету громади згідно з програмами соціального спрямування *«Милосердя»* та *«Соціальна підтримка Захисників і Захисниць України та членів їх сімей»*.

На виконання програми «Милосердя», якою охоплено більше 61 тисячі осіб, за рахунок коштів бюджету громади спрямовано 102,7 млн гривень, програми «Соціальна підтримка Захисників і Захисниць України та членів їх сімей» - 254 млн гривень (охоплено більше 9 тисяч Захисників/Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України).

В рамках програми «Милосердя» проведено виплату щомісячних та одноразових допомог з нагоди державних та інших свят ветеранам війни та праці, людям похилого віку, особам з інвалідністю та мешканцям громади, які мають певні заслуги перед містом, на суму 1,3 млн грн, а також, за результатами проведеного конкурсу, надано фінансову підтримку інститутам громадянського суспільства та громадським об'єднанням ветеранів на загальну суму майже 2,0 млн гривень.

Окремим категоріям громадян, а це сім'ї загиблих в Афганістані воїнів-інтернаціоналістів, Почесні донори України, особи з інвалідністю по зору 1, 2 групи, онкохворі діти та діти, хворі на спінальну м'язову атрофію або бульозний епідермоліз, особи з інвалідністю з дитинства 1 та 2 групи з діагнозом ДЦП та діти з інвалідністю з діагнозом ДЦП, надається щомісяця матеріальна допомога на оплату житлово-комунальних послуг: 1035 осіб отримали допомогу в сумі 3 млн гривень.

Окрім матеріальної допомоги на оплату житлово-комунальних послуг 732 Почесним донорам надано одноразову матеріальну допомогу в розмірі 1,0 тис. грн, а також 105 Почесних донорів скористались безкоштовним проїздом в міському електротранспорті.

Підтримано мешканців територіальної громади, які опинилися в складних життєвих обставинах: 566 мешканцям громади було виплачено матеріальну допомогу на загальну суму 2,6 млн гривень. Також було надано цільову допомогу 29 громадянам в сумі 3,1 млн грн для проведення лікування, вирішення соціально-побутових або інших питань. Крім того, 22 сім'ям, в яких виховуються діти з онкологічними та онкогематологічними захворюваннями, було надано одноразову матеріальну допомогу (720 тис. гривень).

Сім'ям, члени яких загинули в межах громади внаслідок повітряних або артилерійських обстрілів від початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, виплачено матеріальну допомогу в сумі 4,8 млн грн (за 19 загиблих).

57 постраждалим домогосподарствам, що були пошкоджені внаслідок війни (збройної агресії) російської федерації проти України, виплачено матеріальну допомогу в сумі 4,9 млн гривень.

Мешканцям громади, житло яких було знищено/зруйновано або пошкоджено і водночас визнане непридатним для проживання внаслідок війни (збройної агресії) російської федерації проти України, надано цільову щомісячну матеріальну допомогу для покриття витрат на проживання (0,5 млн гривень).

45 мешканців громади отримали матеріальну допомогу за самостійне відновлення житла, пошкодженого внаслідок війни (збройної агресії) російської федерації проти України, в сумі 1,5 млн гривень.

Щомісяця 18 дітей з інвалідністю, хворих на рідкісні (орфанні) захворювання, які потребують спеціального дієтичного харчування та постійного прийому медичних препаратів, отримували грошову допомогу в розмірі 3365,70 гривень (0,7 млн гривень).

Спрямовано 1,8 млн грн на виплати одноразової матеріальної допомоги 603 «чорнобильцям» категорії I (по 1674,20 гривень) та 962 «чорнобильцям» категорії II (по 837,20 гривень).

Надано одноразову матеріальну допомогу дітям з інвалідністю з багатодітних сімей, де виховуються 2 та більше дітей з інвалідністю (6 сім'ям на 15 дітей у сумі 42,5 тис. грн) та 37 дітям з багатодітних сімей, які вступили до закладів вищої освіти на суму 102,7 тис. гривень.

Також, 6 опікунам, у яких під опікою перебуває двоє та більше повнолітніх недієздатних осіб надано матеріальну допомогу (20,9 тис. гривень).

На виплату компенсації фізичним особам (491 особи), які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, спрямовано 13,9 млн гривень.

Для надання пільг окремим категоріям громадян, а саме: пільговий проїзд, пільги на послуги зв'язку, інші пільги, з бюджету СМТГ спрямовано 59,2 млн грн або 57,6% від загальної суми видатків на виконання програми «Милосердя».

В рамках програми «Соціальна підтримка Захисників і Захисниць України та членів їх сімей» члени добровольчих формувань територіальної громади отримали різні види допомог на загальну суму 222,5 млн гривень.

Захисникам України, членам їх сімей, а також сім'ям загиблих (померлих) Захисників України надано різні види матеріальної допомоги на суму 17,0 млн грн, з яких 6,6 млн грн – матеріальна допомога 84 сім'ям на виготовлення, встановлення намогильної споруди та елементів благоустрою на могилах загиблих (померлих) Захисників України; 4,6 млн грн – матеріальна допомога 443 Захисникам, які отримали поранення, контузії; 3,3 млн грн – матеріальна допомога сім'ям загиблих (померлих) Захисників України на вирішення соціально-побутових питань.

Забезпечено виплату щомісячної допомоги 100 дітям загиблих (померлих) Захисників України та 10 особам з інвалідністю внаслідок війни I групи з числа Захисників України (5,2 млн гривень).

343 сім'ям (516 особам) загиблих (померлих) Захисників України, а також 157 сім'ям (394 особам) Захисників/Захисниць України надається матеріальна допомога на оплату житлово-комунальних послуг (2,7 млн грн).

Для 1,1 тис. дітей, батьки яких є Захисниками/Захисницями України або загиблими (померлими) Захисниками України, було організовано безоплатне харчуванням в шкільних та дошкільних навчальних закладах (2,5 млн грн), а новорічні подарунки отримали 3,5 тис. дітей зазначених категорій (0,4 млн грн).

Для забезпечення додаткового медичного обслуговування Захисників/Захисниць України та членів сімей загиблих (померлих) Захисників України було спрямовано 0,7 млн грн (надано послуги 578 особам).

Комунальною установою «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня» (далі - територіальний центр), надано соціальних послуг 4137 громадянам. 76 соціальних робітників обслуговують вдома 1157 потребуючих, яким надаються понад 30 заходів соціальної послуги догляду вдома, в тому числі 71 особі в старостинських округах. Три відділення денного перебування відвідують щоденно понад 120 осіб з інвалідністю та похилого віку.

400 жителів навчається в «Університеті третього віку», в якому функціонує 11 факультетів. В рамках проекту ПРООН «Розбудова інституційної спроможності служби «Університет третього віку» на рівні територіальних громад, в умовах змін законодавства та стандарту соціальної адаптації» облаштовано Простір соціальної адаптації в адміністративному приміщенні територіального центру (проведено ремонт приміщення актової зали, отримано та встановлено комп'ютерну та побутову техніку), який використовується для проведення групової та індивідуальної роботи з отримувачами соціальних послуг.

В рамках участі у програмі «Людський вимір», який впроваджується Міжнародною організацією з міграції, був відібраний та отримав фінансування проект «Соціальний простір» - допомога внутрішньо переміщеним особам, особам з інвалідністю, особам похилого віку, постраждалим в наслідок військової агресії в Сумській міській територіальній громаді» (0,4 млн грн). Приміщення центру «Соціальний простір» за адресою: місто Суми вул. Холодногірська, буд. 33/1 облаштовано меблями, технікою та приладами, що надасть можливість розширити надання послуг для цільової аудиторії.

З початку року установою взято на обслуговування 644 особи. Надано платні соціальні послуги 14 особам на суму 28,7 тис. гривень.

В рамках реалізації спільного з ПАТ «Сумська Паляниця» проекту «Соціальний Хліб», щотижня 300 одиноких громадян забезпечуються хлібобулочними виробами: безкоштовно видано 30,9 тис. одиниць хлібобулочних виробів. 73 особи скористалися транспортною послугою «Соціальне таксі» (надано 7627 послуг), в тому числі 18 осіб, які проходять процедуру гемодіалізу.

З метою запровадження надання мобільних соціальних послуг мешканцям віддалених районів Сумської міської територіальної громади територіальним центром взято участь у проекті від ПРООН за підтримки уряду Канади «Підтримка створення Мобільної соціальної служби» в результаті чого отримано грант у вигляді вантажно-пасажирського автомобіля FIAT Ducato з подальшим його обладнанням побутовими приладами для надання комплексних побутових послуг.

Будинком нічного перебування територіального центру здійснено заходів із соціальної інтеграції та реінтеграції для 1388 осіб. Послугою притулку охоплено 81 бездомна особа. Проведено 59 рейдів соціального патруля, результатом якого є виявлення 45 бездомних осіб, з яких 10 осіб – звернулися та отримали послуги в Будинку нічного перебування.

Для підвищення рівня охоплення транспортною послугою та запровадження мобільних послуг в Будинку нічного перебування отримано автомобіль від міста-партнера Целле (Німеччина).

На утримання комунальної установи «**Центр учасників бойових дій**» Сумської міської ради спрямовано 4,9 млн гривень. Центром надано 35,2 тис. послуг, до якого звернулося 9038 осіб, з них: членів сімей Захисників України – 6496.

Відділенням соціальної адаптації надано 23,8 тис. послуг (опрацьовано 13,4 тис. звернень учасників бойових дій та членів їх сімей).

Відновлено надання медичних та реабілітаційних послуг шляхом залучення лікарів на договірних засадах (невропатолога, фізіотерапевта), а також бальнеологічні, електролікувальні послуги, послуги сиглентно-кисневої терапії, лікувального та оздоровчого масажу. Всього 10,4 тис. послуг медичного та реабілітаційного спрямування отримали мешканці за 3,9 тис. зверненнями.

Протягом року працівниками Центру проведено 340 різноманітних заходів, в яких прийняли участь 4342 Захисника України та члени їх сімей.

З метою розширення переліку заходів соціальних послуг, підвищення їх якості Центром взято участь у грантовому проекті «Шлях стійкості» Міжнародної організації з міграції, в рамках якого отримано меблі та обладнання для облаштування кімнати психологічного розвантаження, доукомплектування реабілітаційним обладнанням зали лікувальної фізкультури та відділення реабілітації Захисників України.

Охорона здоров'я населення

Забезпечувалась робота закладів охорони здоров'я. Видатки за рахунок коштів бюджету СМТГ на галузь «Охорона здоров'я» за 2023 рік склали 297,3 млн гривень.

Робота галузі характеризується такими основними показниками, а саме: проліковано 63,9 тис. хворих у стаціонарі (+48,6% у порівнянні з 2022 роком) та 3,8 тисяч у денному стаціонарі; кількість відвідувань амбулаторно-поліклінічних відділень – 1444,6 тис. відвідувань (+18,7%). Станом на 01.01.2024 кількість укладених декларацій з сімейними лікарями, педіатрами – 192,4 тис. одиниць. Для стаціонарного лікування хворих у комунальних лікувальних закладах СМТГ розгорнуто 1449 ліжок.

З метою пропаганди досягнень галузі охорони здоров'я міста проведено брифінги, лекції, бесіди, відбулися виступи на радіо, по телебаченню, надруковано статті в газетах та інтернет виданнях.

З метою збереження здоров'я населення СМТГ, поліпшення умов медичного обслуговування, підвищення якості надання медичних послуг з використанням сучасних медичних технологій в **КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР** було створено центр аритмології, в якому відбувалося освоєння методів абляції та кріоабляції, встановлення трикамерних кардіостимуляторів, операції по заміні клапанів серця. Не менш важливі досягнення здійснювалися в трансплантології. На базі медичного закладу не тільки почали здійснювати забір донорських органів, а й у рамках пілотного проекту МОЗ із трансплантації успішно провели першу в області пересадку нирки від донора.

Було створено центр артроскопії, де зараз проводять малоінвазивні операції всередині суглобів; продовжується розвиток ще одного напрямку роботи кардіологів, а саме – встановлення штучних водіїв серцевого ритму.

У вересні було відкрито відділення судинної хірургії, де виконують ендоваскулярні та відкриті оперативні втручання також на магістральних судинах. Завдяки роботі фахівців лікарні Сумщина опинилася серед семи регіонів України, де можливо проведення надскладних операцій з гострими серцево-судинним станам.

У **КНП «Клінічна лікарня № 4» СМР** у квітні 2023 року відкрито сучасний рентгенологічний кабінет з новітнім обладнанням, де за електронним направленням лікаря проводяться обстеження на безоплатній основі.

У **КНП «Клінічна лікарня № 5» СМР** після оновлення і модернізації відбулось відкриття реєстратури та кабінетів додаткових послуг і процедур, зокрема водолікувального напрямку, комплексного реабілітаційного відділення «Слобожанщина».

У консультативно-діагностичному відділенні **КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР** введений в експлуатацію сучасний ультразвуковий сканер. Даний апарат надасть можливість проводити ультразвукове дослідження діткам, вчасно діагностувати патологію і розпочинати лікування при необхідності.

КНП Клінічний перинатальний центр Пресвятої Діви Марії СМР поповнився новітньою апаратурою: аспіратор вакуумний NEW HOSPIVAC 350; пристрій неонатальний для фототерапії та обігріву; пристрій неонатальний для фототерапії HO-AФ-LED; відкрита реанімаційна система BABY THERM 8010 Drager; інкубатор інтенсивної терапії AIR INCU I; апарат ШВЛ електропневматичний SH300 / ETERNITY ICU VENTILATOR SH300; Інкубатор GE платформа автоматизована для вилучення РНК/ДНК.

На базі **КНП «ЦПМСД № 2» СМР** відкрито Центр громадського здоров'я та реабілітації в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Уряду Канади.

З метою покращення матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я за рахунок коштів НСЗУ, коштів бюджету СМТГ, благодійної та гуманітарної допомоги, інших джерел надходжень було придбано та оприбутковано за оперативними даними обладнання та предметів довгострокового користування на суму 247,6 млн грн, зокрема: **КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР** – 43,7 млн грн (зокрема: 10 апаратів ШВЛ Anesmed T7 – 6,9 млн грн, система флюороскопічна рентгенівська загального призначення пересувна цифрова Carmex RK FP – 3,5 млн грн, операційний стіл SU-05 OPTIMA – 2,3 млн грн, електрокардіологічна система BTL CardioPoint Flexi – 1,6 млн грн, апарат штучної

вентиляції легень Neumovent GraphNet Advance з модулем капнографії основного потоку – 1,5 млн грн), КНП «Клінічна лікарня № 4» СМР – 15,2 млн грн (зокрема: мікробіологічний аналізатор BIOMIC V3 з модулями – 5,3 млн грн, аналізатор біохімічний автоматичний BS-430 (автоматичний біохімічний аналізатор) – 2,0 млн грн, аналізатор хемілюмінесцентний імунологічний CL-900i (хемілюмінесцентний імунологічний аналізатор) – 2,0 млн грн, реабілітаційна бігова доріжка – 1,4 млн грн), КНП «Клінічна лікарня № 5» СМР – 28,4 млн грн (зокрема: багатотерапевтичне медичне електрообладнання для гострих методів лікування – 1,7 млн грн; багатофункціональний реабілітаційний комплекс КОЛІЗ-ТРАК 60E – 1,6 млн грн, операційний стіл SU-05 OPTIMA у комплекті – 3,4 млн грн, стерилізатор паровий M4-ST-400-NA – 2,0 млн грн, коагулометр автоматичний ECL 760 (комплект) – 1,9 млн грн, набір інструментів для операцій – 1,8 млн грн), КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР – 14,5 млн грн (зокрема: аналізатор бактеріологічний для ідентифікації та визначення антимікробної чутливості ІВД,автом.НВ&LUROQUATTRO – 3,5 млн грн, 5 аварійно-транспортних апаратів ШВЛ AMOUL – 3,3 млн грн, електроенцефалограф – 2,7 млн грн, електроміограф – 1,3 млн грн), КНП «Клінічна лікарня Святого Пантелеймона» СМР – 54,0 млн грн (зокрема: інтервенційна ангиографічна система (відновлена) Infinix-I INFX-8000C/C1 – 18,5 млн грн, набір для артроскопічних операцій – 8,7 млн грн, тулієва медична система Fiber Dust (комплект) - 7,5 млн грн, стіл операційний мобільний рентгенпрозорий серії Medifa 8000 – 3,5 млн грн, система ультразвукова діагностична MyLab Class C Advanced – 1,6 млн грн, аналізатор хемілюмінесцентний імунологічний – 1,5 млн грн), КНП «Клінічний пологовий будинок Пресвятої Діви Марії» СМР – 22,9 млн грн (зокрема: 2 апарати штучної вентиляції легенів Bellavista – 4,4 млн грн, 2 інкубатори інтенсивної терапії DUAL INCU I - 3,8 млн грн, інкубатор інтенсивної терапії AIR INCU I – 1,8 млн грн, 3 апарати штучної вентиляції легенів DRAGER Babylog VN500 – 1,5 млн грн, апарат для анестезії S61000A (у комплекті) – 1,0 млн грн), КНП «Клінічна стоматологічна поліклініка» СМР – 0,2 млн грн (зокрема: дентальний рентгенівський апарат – 0,1 млн грн), КНП «ЦПМСД №1» СМР – 4,5 млн грн (зокрема: 2 аналізатори гематологічний автоматичний HTI Micro CC25 Plus – 1,5 млн грн, 44 електрокардіографи SE-3 в комплекті зі стійкою – 1,5 млн грн), КНП «ЦПМСД №2» СМР – 3,1 млн грн (зокрема: 10 телемедичних діагностичних валіз Марка Konsung – 1,4 млн грн, мережевий комбінований холодильник з камерою для льоду для зберігання вакцини та морозильна камера з акумуляторами холоду GVR55FFAC – 0,1 млн грн), закупівля обладнання управлінням охорони здоров'я СМР з подальшою передачею підпорядкованим медичним закладам – 61,1 млн грн (зокрема: система реєстрації медичної інформації та дослідне обладнання – 13,7 млн грн, цифрова система мамографічна GIOTTO IMAGE-3D – 9,2 млн грн, лапароскопічна стійка – 9,0 млн грн, ультразвукова діагностична система Vivid T9 – 5,9 млн грн, електрохірургічна система – 3,5 млн грн, ультразвукова діагностична система Versana Premie – 3,0 млн грн).

За рахунок коштів НСЗУ, коштів бюджету СМТГ, інших джерел надходжень за оперативними даними було проведено капітальні ремонти на загальну суму 134,4 млн грн, а саме: КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР – 27,9 млн грн, КНП «Клінічна лікарня №4» СМР – 2,2 млн грн, КНП «Клінічна лікарня №5» СМР – 40,5 млн грн, КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР – 31,7 млн грн, КНП «Клінічна лікарня Святого Пантелеймона» СМР – 9,5 млн грн, КНП «Клінічний пологовий будинок Пресвятої Діви Марії» СМР – 9,2 млн грн, КНП «Клінічна стоматологічна поліклініка» СМР – 0,2 млн грн, КНП «ЦПМСД №1» СМР – 11,7 млн грн, КНП «ЦПМСД №2» СМР – 1,5 млн гривень.

На капітальний ремонт захисних споруд (11 закладів), в т. ч. підвальних приміщень з пристосуванням їх для використання, як найпростіших укриттів, спрямовано 61,7 млн грн, в т.ч. коштів бюджету СМТГ – 49,2 млн гривень.

Освіта

Видатки бюджету СМТГ на галузь «Освіта» (без урахування шкіл естетичного виховання) за 2023 рік склали 1484,8 млн гривень (в т. ч. за рахунок субвенцій з державного бюджету).

Введення в Україні воєнного стану позначилося на всіх сферах людського життя. Особливих змін зазнала і освітня галузь. У воєнний час освіта працює з єдиною метою - щоб дитина перебувала в безпечних умовах та отримувала якісні освітні послуги.

Для координації дій, з метою своєчасного ефективного реагування на можливі надзвичайні ситуації, з керівниками закладів освіти була створена група в Viber та WhatsApp, яка продовжує функціонувати у режимі 24/7.

У 2023 році на території СМТГ функціонувало 46 закладів освіти, які надавали освітні послуги дошкільнятам. Із них 45 комунальної форми власності (38 закладів дошкільної освіти, 1 навчально-виховний комплекс, 5 початкових шкіл, 1 багатoproфільний навчально-реабілітаційний центр), один – державної (ЗДО Національної поліції України).

У закладах дошкільної освіти відкрито 430 груп, що на 17 груп менше ніж у 2022 навчальному році. Із них: раннього віку 88 (80 - загального типу, 1 - санаторна, 2 - спеціальних, 2 - інклюзивних, 3 - короткотривалі); дошкільного віку - 342 (209 - загального розвитку, 55 - груп для дітей з порушеннями мови, 31 - спеціальна, 2 - різновікові, 5 - санаторних, 39 - інклюзивних, 1 - короткотривала). Усього дошкільну освіту отримують 8132 дитини, що на 698 дітей менше ніж у 2022 навчальному році.

У 21 закладі освіти для дошкільнят відкрито 41 інклюзивну групу, в яких виховується 85 дітей з особливими освітніми потребами. Мережа інклюзивних груп зростає з кожним роком, так у 2022/2023 навчальному році було 25 груп (46 дітей).

У 2023 році у СМТГ функціонувало 42 заклади загальної середньої освіти різних типів і форм власності, із них: початкова школа – 5 закладів; загальноосвітня школа I - II ступенів – 2 заклади; загальноосвітня школа I - III ступенів – 21 заклад; спеціалізована школа I - III ступенів – 6 закладів; гімназія – 2 заклади; спеціальна школа – 2 заклади; навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I - III ступенів - дошкільний навчальний заклад» - 1 заклад; багатoproфільний навчально - реабілітаційний центр № 1 Сумської міської ради – 1 заклад; 2 заклади приватної форми власності.

У 40 закладах загальної середньої освіти комунальної форми власності функціонує 1064 класів, із яких 133 класи з інклюзивним навчанням та 2 спеціальних класи (контингент - 28482 учні).

Заклади загальної середньої освіти отримали від ЮНІСЕФ 34 School-in-a Box та 234 Bag school для першокласників.

Оновлено Соціальний паспорт дітей пільгових категорій у закладах освіти СМТГ.

У 2023 році укладено Меморандум про співпрацю між управлінням освіти і науки Сумської міської ради та Всеукраїнським фондом «Крок за кроком». Метою проєкту є сприяння розвитку потенціалу педагогічного персоналу закладів дошкільної освіти СМТГ у наданні підтримки дітям дошкільного віку та їхнім батькам для формування життєвих навичок в умовах надзвичайної ситуації, створення безпечного простору, навчання та розвитку. Реалізація проєкту здійснюватиметься на базі 3 закладів дошкільної освіти (ЗДО №№ 20, 24, 32).

Проведено I етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України. Визначено 24 переможці у 23 наукових секціях, які представлятимуть СМТГ на обласному етапі.

Протягом року велась постійна робота по облаштуванню та забезпеченню функціонування 48 «Пунктів Незламності», що облаштовані у закладах освіти.

В межах реалізації Всеукраїнського проєкту «Клас безпеки» в закладах загальної середньої освіти облаштовуються класи безпеки.

Консультантами Центру професійного розвитку педагогічних працівників (ЦПРПП) проведено тренінгові заняття у рамках програми «Безпечний простір», учительські сесії, засідання Школи педагогічної майстерності для учасників першого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2023». В рамках першого (регіонального) туру всеукраїнського

конкурсу «Учитель року – 2023» 17 вчителів СМТГ взяли участь у конкурсному випробуванні «Тестування» за номінаціями: «Захист України», «Фізична культура», «Основи здоров'я», «Початкова освіта». Консультантами ЦПРПП проведено майстер-клас «Виступаємо публічно, або Секрети успішного оратора», освітній ланч для керівників «На хвилі НУШ: від ідей до практики», засідання фокус-групи учителів-логопедів закладів дошкільної освіти.

Проведено I (міський) етап обласного конкурсу на кращий інтернет-сайт закладу дошкільної освіти у 2023 році. За результатами конкурсу I місце у номінації «Вебсайти закладів дошкільної освіти» здобув ЗДО №12, у номінації «Вебсайти навчально-виховних комплексів: загальноосвітня школа – заклад дошкільної освіти» - СПШ №32.

За підсумками обласного етапу фотовиставки до Дня Соборності України «Україна – це ми!» переможцем стала Сухоженко Аліна, вихованка БНРЦ №1.

Завершено II (обласний) етап МАН, учасниками якого стали 36 учнів СМТГ з 7 шкіл. За результатами оцінок журі, учні сумських ЗЗСО здобули 23 призових місця - (5 - 1 місце, 9 - 2 місце, 9 - 3 місце.)

У I етапі Всеукраїнських учнівських інтернет-олімпіад взяли участь 47 учнів закладів освіти СМТГ. 3 учнів класичної гімназії стали учасниками 2 етапу олімпіади з біології, 2 учнів ССШ №10 стали учасниками олімпіади з географії.

За підсумками обласного етапу Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу» у номінації «військово-історичні музеї» перемогу здобула Пономарчук Катерина (ССШ №10), а у номінації «літературні» друге місце посіла Безкоровайна Єлизавета (ССШ №7).

32 випускники шкіл СМТГ отримали 200 балів за результатами НМТ-2023. 3 випускниці склали НМТ на 200 балів з 2-х предметів: 1 випускниця школи № 9, (українська мова, математика); 2 випускниці Сумської гімназії №1 (українська мова, німецька мова, математика).

Завершився обласний етап Всеукраїнського фестивалю дитячої та юнацької творчості «Чисті роси», номінація «театральне мистецтво» – «Лялькове диво». Конкурсні виступи оцінювалися за вищим та основним рівнями виконавської майстерності у номінаціях: «Театр ляльок», «Сучасний ляльковий театр». На підставі висновків журі обласного етапу фестивалю творчі об'єднання шкіл СМТГ здобули одне перше місце (ССШ №29), три других місця (ССШ №29 та спеціальна школа) та одне третє місце (ССШ №7).

Учні 7-9 класів закладів загальної середньої освіти доєдналися до Всеукраїнського уроку з профорієнтації, що проходив у 2023 році у межах Всеукраїнського проекту з профорієнтації та побудови кар'єри «Обери професію своєї мрії» у рамках Єдиного Телевізійного Марафону.

ДНЗ № 29 зайняв перше місце за хореографічний номер «Ми майбутнє України» у Всеукраїнському дистанційному багатожанровому конкурсі «ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА» та перше місце у I Всеукраїнському конкурсі вокально-інструментального мистецтва імені Миколи Лисенка «Ой, Заграйте, Музиченьки» за розвиваючу казку «Пригоди дівчинки Марійки».

З метою забезпечення дітей від небезпек сьогодення, інспекторами Сумського районного управління ГУ ДСНС України у Сумській області проведено серію пізнавальних заходів для учасників освітнього процесу закладів дошкільної та загальної середньої освіти.

Навчальний онлайн-курс «Правила поводження з вибухонебезпечними предметами» пройшли 3312 працівників закладів освіти.

На базі ЦПРПП відбулася огляд-виставка «Універсальний дидактичний посібник – дітям дошкільного віку». Творчі доробки представили заклади освіти СМТГ.

Відбувся I (міський) етап дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Випробувати власні сили зголосились 12 роїв із 10 закладів загальної середньої освіти СМТГ. Змагання відбувалися у 3-х вікових категоріях: молодша, середня та старша. У загальному підсумку переможцями стали: молодша вікова група – рій «Варта» Стецьківського ЗЗСО; середня вікова група – рій «Сокіл» ССШ №9; старша вікова група – рій «Січові орли» Стецьківський ЗЗСО.

Учитель предмету «Основи здоров'я» ЗОШ №24 Тетяна Густей посіла II місце та отримала звання лауреата у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року -2023».

Проведено Всеукраїнський логопедичний фестиваль «ЛОГОФЕСТ – 2023», організований СумДПУ ім. А.С.Макаренка (кафедра логопедії) та управлінням освіти і науки Сумської міської ради.

За рахунок коштів бюджету розвитку бюджету СМТГ, субвенцій з державного бюджету, благодійної допомоги на придбання обладнання і предметів довгострокового користування, здійснення капітальних ремонтів, будівництво, реконструкцію, реставрацію закладів освіти спрямовано майже 178 млн грн, в т.ч. на проектування та проведення робіт з капітальних ремонтів, реконструкцію підвальних приміщень та цокольних поверхів з пристосуванням їх для використання як найпростіших укриттів, реставраційний ремонт, будівництво протирадіаційних укриттів (54 заклади) спрямовано 155,2 млн гривень.

Культура, туризм

Видатки бюджету СМТГ на галузь «Культура і мистецтво» (з урахуванням шкіл естетичного виховання) за 2023 рік склали 86,5 млн гривень.

Наразі галузь представлена 29 закладами, з яких: 16 бібліотек (мережа закладів культури зменшилась за рахунок скорочення мережі міських бібліотек (на 5 закладів), 5 мистецьких шкіл, 5 клубних установ в сільській місцевості, Центр культури і дозвілля, КУ «Агенція промоції «Суми», КУ «Молодіжний центр «Романтика» СМР.

У 2023 році відбулось покращення матеріально-технічної бази закладів культури. За рахунок коштів бюджету СМТГ, Всеукраїнської бібліотечної асоціації, гуманітарної допомоги було придбано та передано предметів, обладнання на суму 0,3 млн гривень. Крім того, для поповнення бібліотечних фондів було придбано нову друковану продукцію на суму 0,2 млн грн (736 примірників книг) та оформлено передплату на періодичні видання на суму 0,2 млн гривень. Проведено поточні та капітальні ремонти, проектні роботи на загальну суму 1,3 млн грн (зокрема: в Центрі культури і дозвілля, Великочернечинському будинку культури, Піщанському клубі «Супутник», ДХШ ім. М.Г. Лисенка, бібліотеці- філії №3).

Показники роботи Сумської публічної бібліотеки у порівнянні з 2022 роком становили: кількість читачів – 75,0 тис. чол. (+ 22,0%); кількість відвідувань – 417,4 тис. разів (+32,5%); книговидача –1521,7 тис. видань (+30,4%).

З 70 бібліотечних клубів протягом року активно працювали 45 формувань, особливо для людей похилого віку (клуби «Срібне намисто», «Мамина наука», «Надвечір'я»), клуб інтелектуального дозвілля людей з інвалідністю «Крок назустріч» при дитячій бібліотеці-філії № 3 ім. О. П. Столбіна; клуби з вивчення англійської мови (філії №1, №3, №11); арт-майстерня «Єдність» та клуб для людей з інвалідністю «Країна друзів» при інклюзивній бібліотеці.

Заслуговує на увагу і соціокультурна діяльність бібліотек у важкі часи воєнного стану. У 2023 році більшість заходів була спрямована на підтримку Збройних Сил України. Під гаслом «З любов'ю та теплом - нашим захисникам» збиралась допомога захисникам на Бахмутському напрямку; у ході акції «Світло для ЗСУ» - батарейки та акумулятори; разом з читачами плелись маскувальні сітки та виготовлялись окопні свічки, в'язались шкарпетки та килимки, виготовлялись обереги, проводились благодійні ярмарки тощо.

Бібліотечними послугами у 2023 році користувались 1026 користувачів з особливими потребами. Для них було проведено 151 інформаційно-масовий захід, більшість з них проходила спільно з відповідними громадськими організаціями. Інклюзивна бібліотека-філія № 11 продовжувала бути своєрідним центром співпраці громадських організації даного напрямку діяльності. Партнерські відносини налагоджені з УТОГ, ТЦ «Берегиня», ГО «Країна друзів» та ГО «Доброта», ТЦ «Злагода» та «Спільнота», ГО «Сумський спортивний клуб інвалідів «Фенікс», ГО «Ініціативи Слобожанщини» тощо.

В усіх бібліотеках створені робочі Інтернет місця (87 місць) для доступу до електронних ресурсів.

З травня 2023 року в бібліотеках почали діяти «Мобільні соціальні центри».

Активність в інтернет просторі також є результативною: показник онлайн відвідувань – 94,7 тис. разів; кількість запропонованого інтернет-аудиторії бібліотечного контенту перевищує 16,0 тис. одиниць.

Рівень освітніх послуг, які надаються мистецькими школами, залишився стабільно високим. Контингент учнів становив 1657 чол. (+2,3%).

Показники активності участі вихованців мистецьких шкіл у конкурсних заходах у 2023 році зросли майже в два рази – 703 учасника та 684 переможця. Результативність – 97,1 %. Серед перемог юних сумчан: Гран-Прі в міжнародних конкурсах в Грузії, Канаді, Болгарії та Хорватії; I-ші та II-гі місця у міжнародних конкурсах в Польщі, Туреччині, Чехії, Болгарії, Італії, Австрії, Великій Британії, Канаді, Словенії, США.

Слід відмітити й інші досягнення юних сумчан. Учень Сумської дитячої музичної школи №4 Денис Старосельський став учасником благодійного концерту в місті Гауда (Нідерланди), де вперше прозвучав Гімн України на органі.

У 2023 році відбулась презентація творчих робіт учнів Сумської дитячої художньої школи ім. М. Г. Лисенка на міжнародній виставці, присвяченій війні в Україні, в м. Люблін (Польща). У приміщенні Сумського обласного художнього музею ім. Н. Онацького відбувся благодійний мистецький марафон «Вистоїмо! Допоможемо! Переможемо!» та цикл майстер-класів викладачів ДХШ ім. М. Г. Лисенка.

35 випускників сумських мистецьких шкіл продовжили здобувати фахову освіту у вищих навчальних закладах України.

Клубні установи СМТГ займались активною волонтерською роботою, організацією змістовного дозвілля та організацією різнопланових заходів на підтримку ЗСУ та соціально-вразливих верст населення. Центром культури і дозвілля Сумської міської ради та клубними установами в старостинських округах було проведено 195 заходів. Серед найбільш яскравих заходів: цикл благодійних концертів на підтримку ЗСУ у гастромістечку біля ЦУМу, великий благодійний ярмарок з нагоди Великодніх свят в ТЦ «Мануфактура», благодійний концерт творчих колективів та учасників художньої самодіяльності В-Чернечинського будинку культури.

На підтримку Збройних Сил України та на допомогу жителям Херсонщини у 2023 році закладами культури та небайдужими громадянами (понад 20,0 тис. осіб) було зібрано майже 0,4 млн гривень.

Напередодні Різдва 24 грудня 2023 року в ТЦ «Мануфактура» відбувся благодійний фестиваль-ярмарок «Різдвяні історії». Концертну програму подарували містянам учасники художньої самодіяльності клубних установ та творчі колективи міста. На ярмарку були представлені самобутні авторські поробки, вироби декоративно-ужиткового мистецтва, солодоші, новорічні прикраси, обереги для військових. Проводилися майстер-класи з виготовлення різдвяної зірки та новорічних гномів.

У Центрі культури і дозвілля постійно проходили безкоштовні курси психологічної підтримки для дітей ВПО за участі кваліфікованих практикуючих психологів м. Суми та діяв гурток для дітей з особливими потребами.

Було проведено 25 загальноміських культурно-мистецьких заходів, якими було охоплено понад 6,8 тис. громадян.

На державному обліку знаходяться 124 пам'ятки, у тому числі 75 паспортизованих (19 - археологічних, 85 - історичних, 15 - монументального мистецтва, 4 - садово-паркового мистецтва та 1 - науки і техніки). У 2023 році відновились роботи щодо паспортизація об'єктів культурної спадщини. Було виготовлено облікову документацію на 7 об'єктів історії.

Велася робота у сфері маркетингових комунікацій: наповнювалися сторінки «visit.sumy», «brand.sumy» в Facebook, Instagram, Telegram. Готувалися контент-плани, створювалися макети публікацій, соціальної реклами. Використовувалися інструменти digital маркетингу для більш якісної взаємодії з цільовою аудиторією та збільшення ефективності туристичної галузі міста. Проводилися онлайн-опитування цільової аудиторії туристичного порталу та опрацьовували отримані результати.

З метою популяризації веб-сайту «Відвідайте Суми» серед іноземних туристів, було проведено переклад сайту на англійську мову та планується переклад на ще дві мови. Сайт регулярно оновлюється та наповнюється вмістом.

За плідну співпрацю з просування бренду міста до Дня підприємця було нагороджено двох підприємців: Рафікову Олену (Кафе грузинської кухні «Стумарі»), Олександра Коваленка.

До Міжнародного дня туризму відбувся кінопоказ для студентів та викладачів СНАУ, організований спільно з кафедрою туризму Сумського національного аграрного університету. За 2023 рік було проведено 5 кінопереглядів.

Комунальна установа «Агенція промоції «Суми» Сумської міської ради працювала над поширенням позитивних знань про СМТГ, її культурний потенціал.

Проведені святкові майстер-класи для дітей віком від 5 до 10 років із виготовлення гномів та ляльки-мотанки та серію художніх майстер-класів від Любові Ярцової.

До «Дня Святого Валентина» проведено конкурс «Наша історія кохання». Участь взяли 12 пар із Сум та Сумської області. Обрано три пари переможців, усі учасники отримали брендovanі подарунки.

Було організовано новий набір до «Школи амбасадорів м. Суми», де учасники змогли отримати знання зі створення та реалізації проектів туристичної направленості, та більше дізналися про екскурсійну діяльність Агенції та про бренд м. Суми.

Спільно з Громадською організацією Сбб-тил проведено благодійний збір для наших військових «Пакунок вдячності» до Великодня.

Випущено інформаційну листівку з перейменованими назвами вулиць міста Суми, накладом 4,0 тис. штук за рахунок меценатів.

У травні проведено традиційний мистецький фестиваль «Ніч музеїв» (спільний проект музеїв та галерей міста Суми), метою якого є популяризація музейно-галерейної справи та підтримка молодих митців. (фестиваль проводився спільно з командою ЦУКР). Загалом було представлено понад 40 різноманітних заходів, які змогли побачити містяни: театралізовані дійства, вистави, виставки, перформанси, виступи сумських музикантів.

Проведено онлайн-quiz до Дня захисту дітей (для дітей віком від 6 до 14 років), завданнями для яких було обрано історичну та краєзнавчу сумську тематику.

У жовтні проведено щорічну акцію «Еко-крос», під якого було зібрано 930,4 кг сміття.

У листопаді в рамках грантового проекту відбувся культурно-мистецький фестиваль «Ніч міста». Загалом було організовано 25 різноманітних локацій, більшість з них представлені на постійній основі, а саме мурал, контактна-скульптура, банер тощо.

У Сумській міській галереї було презентовано 47 виставок художників із м. Суми та інших міст України. Загальна кількість відвідувачів Сумської міської галереї - 25,1 тис. осіб.

Також проведено 41 творчий майстер-клас для дітей та дорослих, 22 тренінги з психології, 15 арт-терапій для дорослих і дітей, 14 науково-інформаційних лекцій, 11 інших заходів.

Організовано та проведено 64 екскурсії: 29 тролейбусних екскурсій «Історія та архітектура міста Суми», 3 костюмованих екскурсії «Містичні Суми», 32 пішохідних екскурсії по вул. Троїцька «Архітектурна спадщина міста Суми», центральною частиною міста «Суми: від давнини до сьогодення» та контактними скульптурами «Відчуй місто на дотик».

У 2023 році було реалізовано грантові проекти: «Костюмована екскурсія вулицями міста», «Архітектурна спадщина міста Суми».

Фізична культура і спорт

Видатки бюджету СМТГ на галузь «Фізична культура і спорт» у 2023 році склали 75,7 млн грн, за рахунок яких здійснювалося: проведення спортивно-масових заходів (навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських та неолімпійських видів спорту); утримання 6 дитячо-юнацьких спортивних шкіл (КДЮСШ № 1, КДЮСШ № 2, КДЮСШ «Суми»), КДЮСШ єдиноборств, ДЮСШ з вільної боротьби, СДЮСШОР В.Голубничого з

легкої атлетики); утримання міського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»; надання фінансової підтримки 10-и закладам та громадським організаціям (КДЮСШ «Україна» ім. О. КУЛИКА, ДЮСШ «Спартаківець», МДЮСШ «Спартак», МДЮСШ СОО ВФСТ «Колос», КДЮСШ «Авангард», комунальні підприємства «Муніципальний спортивний клуб з хокею на траві «Сумчанка», «Муніципальний спортивний клуб «Тенісна Академія», КП «ФК «Суми», ГО «Гандбольний клуб «Суми-У», ГО «ДЮСК «БаЛу»); виплата стипендії талановитим спортсменам та премій кращим тренерам СМТГ.

Для занять фізичною культурою та спортом в користуванні є 139 площинних спортивних споруд, в тому числі: 9 майданчиків з тренажерним обладнанням, 18 тенісних кортів, 14 футбольних полів, 2 мультимайданчики, 96 інших спортивних майданчиків.

Загальна кількість осіб, які охоплені фізкультурно-оздоровчою діяльністю – 49,8 тис. осіб (-0,8% до показника 2022 року), з них дітей і підлітків віком від 6 до 18 років – 22,8 тисяч (+0,4% до показника 2022 року).

На сьогодні у місті працює в місті 22 дитячо-юнацькі спортивні школи (з них 6 ДЮСШ Сумської міської ради, 5 ДЮСШ підпорядкованих фізкультурно-спортивним товариствам та отримують фінансову підтримку з бюджету СМТГ, 11 ДЮСШ органів державного управління), в яких 379 тренерів-викладачів, у тому числі 258 штатних, проводять роботу з 6,5 тис. вихованців з 49 видів спорту.

За звітний період присвоєно спортивні розряди:

- 6 майстрів спорту України міжнародного класу (авіамоделльний спорт, грепплінг, стронгмен, армспорт, теніс, вільна боротьба);
- 22 майстрів спорту України (дзюдо, радіоспорт, кінний спорт, біатлон, легка атлетика, армспорт, карате, важка атлетика, лижні гонки, грепплінг, пауерліфтинг, фрі-файт, ковзанярський спорт);
- 175 кандидатів в майстри спорту України;
- 219 спортсменів перших розрядів,
- 357 других, третіх та юнацьких спортивних розрядів.

Протягом звітного періоду збільшилась кількість призових місць (158 одиниць) участі у змаганнях вищого рівня (+9% до 2022 року). Кращі досягнення сумчан: Літовцев Ростислав – срібний призер чемпіонату Європи з армспорту, Галайда Станіслав, Курашвілі Анастасія, Литвин Анастасія – чемпіони міжнародних змагань зі спортивної аеробіки, Стегній Карина – чемпіонка світу з паракarate, Єрмакова Анна – срібна чемпіонка світу з паракarate, Жуков Вадим, Чібісова Дар'я, Горобець Кирило, Сушко Олена, Синявіна Вікторія – переможці міжнародних змагань світового рівня, учасники та призери Всесвітніх ігор, Ерік Арушанян – бронзовий призер чемпіонату Європи з вільної боротьби, Погорілко Олександр – срібний призер чемпіонату Європи.

Досягнення КП «МСК з хокею на траві «Сумчанка»: у міжнародному європейському рейтингу клубів з хокею на траві - 7 місце, а з індорхокею - 2 місце; 15-ти разові чемпіони України з хокею на траві у приміщенні; IV місце у Кубку Європейських Чемпіонів з хокею на траві (06 - 11.04.2023 м. Веттінгер, Швейцарія); чемпіон України з хокею на траві «Хокей-5» серед жіночих команд (сезон 2022-2023 рр.); 16-ти разові чемпіони України з хокею на траві серед жіночих команд.

КП «Муніципальний спортивний клуб «Тенісна Академія» Сумської міської ради здійснює на безоплатній основі тренувальний процес для вихованців Академії на власній базі. Загалом навчається 214 дітей різного віку, з них більше 40 є зареєстрованими гравцями Федерації тенісу України, більше 10 з них - зареєстрованими гравцями ITF Tennis Europe.

За 2023 рік вихованцями здобуто: 10 перемог на офіційних Європейських турнірах під егідою ITF Tennis Europe; 7 срібних нагород на офіційних Європейських турнірах під егідою ITF Tennis Europe; багаторазові учасники та призери Всеукраїнських змагань.

Жіноча команда ГО «Гандбольний клуб «Суми-У» у вищій лізі Чемпіонату України з гандболу посіла 4 місце (сезон 2022 – 2023 рр.).

Вихованці ГО «Дитячо-юнацького спортивного клубу «БаЛу» здобули 1 та 3 місце на Чемпіонаті світу з грепплінгу (м. Варшава, Польща), стали багаторазовими переможцями та призерами Всеукраїнських змагань та змагань обласного рівня.

За високі досягнення в спорті, прославлення міста Суми на всеукраїнському та міжнародних рівнях у 2023 році виплачено 98 стипендій Сумської міської ради талановитим спортсменам та 5 персональних премій тренерам, вихованці яких мають високі спортивні результати.

У місті працює міський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», у підпорядкуванні якого 7 клубів за місцем проживання та стадіон «Авангард» з тренувально-спортивним комплексом. З метою активізації фізкультурно-оздоровчої роботи за місцем проживання працюють групи: туристичний клуб, велоклуб «Суми», група загально-фізичної підготовки, три групи з футболу ветеранів, міні-футболу та плавання. Протягом 2023 року Центром проведено 55 різнопланових фізкультурно-оздоровчих заходів, в яких взяли участь 3200 мешканців міста: «Веселі старты», міні-футбол, бадмінтон, юнбол, фестиваль з 4 видів спорту серед ветеранів та людей похилого віку, спартакіада «Юність» серед клубів за місцем проживання, велопробіги, змагання з настільного тенісу, дартсу, артоболу, шахів, шашок, змагання на гірських та спортивних велосипедах.

Протягом звітного періоду було проведено 77 заходів:

- 39 чемпіонатів, кубків (міні-футбол, спортивна аеробіка, художня та спортивна гімнастика, футзал, футбол, баскетбол, боротьба самбо, вільна та греко-римська боротьба, плавання, теніс, жим штанги лежачи, кінний спорт, пляжна боротьба, важка атлетика та інші);

- забезпечено участь провідних спортсменів міста та їх тренерів у 38 змаганнях різних рівнів (зі спортивної аеробіки, волейболу, боротьби самбо, вільної боротьби, спортивної гімнастики, баскетболу, грепплінгу, стрільби з лука та інші).

Крім того, проведено 12 навчально-тренувальних зборів: зі спортивної аеробіки, футзалу, вільної боротьби, спортивної гімнастики, легкої атлетики, дзюдо, кульової стрільби, біатлону, пауерліфтингу, пляжної боротьби, баскетболу, футболу.

За рахунок коштів бюджету розвитку бюджету СМТГ на придбання спортивного обладнання та інвентарю для фізкультурно-спортивних закладів, проведення капітальних ремонтів, проєктних робіт спрямовано 2,0 млн гривень.

Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Відділом молодіжної політики Сумської міської ради здійснюється робота за напрямками: створення сприятливих умов для розвитку молоді, надання можливостей для всебічного розвитку молоді у відповідних закладах по роботі з молоддю.

Було проведено 34 міських заходів державної політики у молодіжній сфері (+54,5% до 2022 року) із кількістю учасників 13,0 тис. чоловік та 104 міських культурно-освітніх заходів для молоді.

З метою національно-патріотичного виховання молоді організовано та проведено: забіг «365 днів незламності», тематична зустріч «Суми - місто незламних», День першої пластової присяги (спільно з НСОУ «Пласт»), фотоконкурс «Вишиванка - мій генетичний код», туристично-патріотичні молодіжні змагання «Свято весни» (спільно з НСОУ «Пласт»), творчий проєкт «SoloWay Music Awards», відкриття пластового року (спільно з НСОУ «Пласт»), виготовлення відеоролику до Дня Незалежності України та відкритий діалог з Вікторією Гаврюшовою (громадською діячкою, телеведучею, журналісткою та волонтеркою) та презентація проєкту «Вільні міста», Андріївські вечорниці (спільно з НСОУ «Пласт»).

Для підвищення рівня екологічної культури молоді, покращення екологічної ситуації в громаді проведено міську екологічну акцію «Чисто - це теж перемога» та Ecoweek.

З метою підвищення рівня компетенції студентів, спрямованої на здобуття молодими людьми знань, навичок та інших компетентностей поза системою освіти, розвиток неформальної освіти та студентського самоврядування, проведено Школу органів студентського самоврядування та Проєктний менеджмент для органів студентського самоврядування.

Для створення інформаційного простору для обізнаності молоді щодо можливостей міжнародного співробітництва відбулася зустріч «Можливості для молоді від ЄС».

З метою популяризації здорового способу життя проведено тренінг з першої домедичної допомоги, школу психоемоційної рівноваги, фітнес тренування на батуті, молодіжний забіг «Sumy Color Run», 2-гий Сумський півмарафон та благодійний забіг Святого Миколая.

Для збільшення частки молоді, залученої до заходів громади, проведено конкурс соціальних відеороликів «Я і Кобзар», презентація-тренінг молодіжної ради при Сумській міській раді, шоу-проект «Танцюй під українську», настільну гру та Stud Quest Party.

З метою попередження дорожньо-транспортного травматизму, сприяння вихованню дорожньої культури серед молоді та об'єднання зусиль суспільства задля зменшення кількості смертей і травм на дорозі проведено флешмоб «Молодь за безпеку дорожнього руху» разом з Управлінням патрульної поліції міста Суми.

Для відзначення кращих молодих спеціалістів, які мають визначні досягнення та здобутки у різних сферах суспільного життя, у галузі громадської, волонтерської, наукової, творчої, соціальної діяльності та виховання активної громадянської позиції молоді проводився міський конкурс «Молодіжна еліта» у 7 номінаціях: «Лідер учнівського самоврядування», «Охорона здоров'я», «Громадський діяч у сфері молодіжної політики», «Лідер студентського самоврядування», «Наукова діяльність», «Волонтерська діяльність», «Культурно-мистецька діяльність». Переможці відзначені грошовою винагородою у сумі 15 тис. гривень кожен.

З метою підвищення командної співпраці учнівської молоді через розважальні активності, розвитку креативності, організації дозвілля для учнівської молоді, стимулювання та виявлення талановитої молоді організовано та проведено учнівський літній кемп «4ever».

Забезпечено участь відокремленого підрозділу ВМГО «Пласт-НСОУ» м.Суми у таборі «Берег ріки 2023».

З метою відзначення Дня молоді організовано та проведено програму заходів «Молодіж», а саме: симуляційну гру «Вибір за тобою» у МЦ «Романтика»; Activities for youth: лазертаг, домедичну допомогу, мінну безпеку у Басівському парку; нагородження переможців міського конкурсу «Молодіжна еліта» та Музичний квартирник «Sumy Street Music» у МЦ «Романтика».

Командою молодіжного центру «Романтика» протягом звітнього періоду реалізовано 104 заходи для молодих людей СМТГ, основними з яких були:

- відкритий мікрофон у форматі живої бібліотеки «ЄМожливості», захід був спрямований на соціалізацію та самореалізацію молодих людей громади;

- дводенний форум «ПроМолодь» у форматі стимуляційної гри, захід був спрямований на стимулювання молоді до активної участі в політичному житті, підвищення рівня політичної культури молоді, сприяння формуванню навичок та компетенцій у прийнятті рішень серед молоді СМТГ;

- серія творчих майстерень та майстер-класів по створенню лялькової вистави «Мир» у рамках проекту «Rehabilitation of Young people Affected by the Armed Conflict and War»;

- проєкт «Недиванні суботи з «Романтикою», головною метою якого була можливість молодим людям спробувати щось нове, відкрити їх нові здібності, допомогти знайти хобі, друзів, однодумців, дати їм можливість вийти зі своєї зони комфорту (відбулося 13 зустрічей);

- липневий кемп «Patrol Police Camp» - ініціатива створена спеціально для молоді, яка цікавиться правоохоронною діяльністю та бажає дізнатись більше про роботу патрульних поліцейських;

- зустрічі у форматі Дебатного клубу, під час якого обговорюються соціальні, економічні, екологічні та політичні питання.

На первинному обліку в Управлінні «Служба у справах дітей» Сумської міської ради перебуває 290 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Із них влаштовано: під опіку – 215 дітей, у дитячі будинки сімейного типу та у прийомні сім'ї – 39 дітей, до державних закладів – 29 дітей, 5 – до сімей патронатних вихователів, 2 - до сімей родичів.

Взято на облік 43 дітей, які залишилися без піклування батьків. Усім їм рішенням виконавчого комітету було надано статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування. Із них: 16 – влаштовано під опіку та піклування, 3 – в прийомні сім'ї, 12 – на повне державне забезпечення, 4 – до сімей патронатних вихователів, 2 – поміщено до центру соціально-психологічної реабілітації дітей області, 2 - до сімей родичів, 4 – вступили до професійно – технічних навчальних закладів.

Станом на 01.01.2024 у м. Суми функціонує 4 дитячих будинків сімейного типу, у яких виховується 30 дітей, 8 сімейних груп та 11 прийомних сімей, на вихованні яких перебувало 20 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На кінець 2023 року на обліку перебуває 37 дітей, які опинились у складних життєвих обставинах.

У 2023 році 825 дітей отримали статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Діти отримали відповідний статус в результаті: отримання поранення – 2 дитини, зазнали фізичного насильства – 1 дитина, зазнали психологічного насильства – 822 дитини.

Проведено 10 засідань комісії з питань захисту прав дитини, на яких розглянуто 260 питань, із них: 160 - щодо надання дозволу на укладення майнових угод за участю малолітніх та неповнолітніх, 60 – спірних питань щодо захисту немайнових прав дітей, які потребували колегіального вирішення. Було проведено 9 організаційних заходів для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та 2 профілактичні рейди.

Протягом 2023 року соціальні послуги **Сумським міським центром соціальних служб** надано 3319 сім'ям/особам, в яких виховується 4551 дитина, зокрема послугою соціального супроводу сімей/осіб, які опинились в складних життєвих обставинах, охоплено 232 сім'ї/особи, послугою консультування - 3319 сімей/осіб, послугою соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування - 53 сім'ї, послугою інформування – 3319 сімей/осіб.

Серед найбільш затребуваних послуг, окрім вище зазначених, актуальним залишилось надання психологічних послуг та сприяння в отриманні гуманітарної допомоги.

Під соціальним супроводженням міського центру перебуває 11 прийомних сімей, 4 дитячих будинків сімейного типу та 5 сімей патронатних вихователів. 32 сім'ям опікунів/піклувальників надається послуга соціального супроводу.

Продовжується робота в напрямку попередження та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі. Так, на базі міського центру створено та успішно працюють два сервіси: Мобільна бригада соціально-психологічної допомоги та Служба «Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі». Основними завданнями даних сервісів є: надання психологічної допомоги постраждалим особам; реагування на повідомлення про випадки насильства, зокрема шляхом кризового й екстреного втручання; інформування постраждалих осіб про медичні, юридичні та інші послуги, які можна отримати для подолання наслідків насильства, а також про надавачів таких послуг, зокрема про загальні або спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб (притулки, кризові кімнати, денні центри та інші сервіси); роз'яснення постраждалим особам їхніх прав та можливостей отримання допомоги; проведення інформаційно-просвітницької діяльності у громаді. Так, з початку поточного року роботою вище зазначених сервісів охоплено 482 сім'ї/особи, які постраждали від жорстокого поводження та насильства, в тому числі 5 дітей.

Також було проведено наступні заходи:

- виставку-конкурс живопису та декоративно-ужиткового мистецтва «Всесвіт очима дитини», 5 переможців якої за результатами 2022 року, отримували стипендію Сумської міської ради в розмірі 1000 грн щомісячно протягом 2023 року. Переможці конкурсу за 2023 рік отримуватимуть щомісячну стипендію Сумської міської ради в розмірі 1000 грн щомісячно протягом 2024 року;

- відзначення Дня захисту дітей, під час якого 10 дітей отримали в подарунок картини по номерам;

- привітання з Днем сім'ї учасників груп взаємопідтримки для прийомних батьків та батьків-вихователів. 13 учасників заходу отримали подарунки у вигляді наборів посуду та настільних ігор;

- привітання до Дня знань та набори канцелярського приладдя отримали 30 дітей з сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах та є отримувачами послуг міського центру;

- привітання до новорічних свят та солодкі подарунки отримали 142 дитини з категорії сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах та є отримувачами послуг міського центру.

Кількість клієнтів КУ «**Центр матері та дитини**» становить 29 осіб, які стовідсотково отримали послугу тимчасового проживання. З клієнтами проводилися індивідуальні та групові заняття з курсу «Школа молодої матері» (набуття навичок догляду за дитиною), «Усвідомлене батьківство» (підвищення рівня батьківського потенціалу та відповідальності), «Мистецтво організації побуту» (набуття навичок самообслуговування та ведення домашнього господарства), «Підготовка матері до проживання в умовах воєнного стану», «Поведінка під час повітряної тривоги», «Евакуація. Алгоритм дій» тощо. Також проводилися бесіди: «Безпека дитини. Профілактика травмування та нещасних випадків», «Попередження торгівлі людьми», «Що потрібно знати про СНІД», «Алкоголь - викрадач розуму», «Як уникнути сімейного насильства», «Про шкідливість куріння» тощо. Були проведені святкові заходи до Різдва, дня Святого Миколая, до Масляни (майстер клас з приготування млинців), до Великодня (розпис писанок), до Дня матері, Дня сім'ї (виготовлення родинного дерева), Міжнародного дня захисту дітей тощо. На базі установи працівниками Сумського міського центру соціальних служб проведено захід в рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства». Станом на 01.01.2024 обліковується 1235 багатодітних сімей, в яких виховується 4389 дітей, в т.ч.: 56 родин, де виховується 5 і більше дітей. Із загальної кількості сімей користуються соціальною допомогою малозабезпеченим сім'ям 213 родин (17,2%), допомогою при народженні дитини – 98 жінок (7,9%), допомогою на дітей одиноким матерям – 43 жінки (3,5%), допомогою на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях (на третю і кожен наступну дитину до досягнення 6-річного віку) - 737 сімей (59,7%).

Отримали подарунки до Нового 2024 року 298 дітей віком до 14 років з багатодітних сімей, де виховується 4 та більше дітей.

Кількість багатодітних сімей збільшилась на 66, встановлено статус «багатодітна сім'я» вперше 130 сім'ям, видано 179 посвідчень батьків багатодітних сімей та 377 - дітям з багатодітної сім'ї.

У зв'язку з існуючою загрозою ракетних ударів відкриття закладів оздоровлення та відпочинку дітей на території громади у 2023 році не проводилося.

Організовано направлення на оздоровлення та відпочинок 235 дітей пільгових категорій, в тому числі 7 – до Федеративної Республіки Німеччина; 10 – до ДП «Міжнародний дитячий центр «Артек» та 218 – до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, розташованих в карпатському регіоні, які обрали батьки цих дітей.

Отримано 980 повідомлень про **вчинення домашнього насильства** по відношенню до 779 осіб, в тому числі відносно 122 осіб насильство відбувалось неодноразово. Всіх постраждалих від домашнього насильства проінформовано про заклади, в яких вони можуть отримати допомогу.

Із загальної кількості сімей, де відбулося домашнє насильство, 482 сім'ї є отримувачами соціальних послуг в Сумському міському центрі соціальних служб; 12 осіб (4 жінки та 8 дітей), які постраждали від домашнього насильства поміщено до Центру матері та дитини, де їм в умовах цілодобового стаціонару надаються безкоштовно соціально-педагогічні, психологічні, юридичні та інші послуги. З особами, які спричинили насильство, дільничними офіцерами поліції проведено профілактичну роботу, до них застосовані адміністративні стягнення, їм надано 1101 терміновий заборонний припис. На обліку в поліції перебуває з приводу вчинення домашнього насильства 733 особи.

Проводяться просвітницько-профілактичні заходи щодо популяризації сімейних цінностей, забезпечення рівних прав жінок і чоловіків, запобігання домашньому насильству та торгівлі людьми. Налагоджено співпрацю з закладами освіти, культури, охорони здоров'я, громадськими організаціями «Ліга сучасних жінок», «Професійна Ліга соціальних працівників Сумщини», «СМАЙЛ», громадською приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини м. Суми, простором дружнім до жінок і дівчат «ВІЛЬНА» у місті Суми, благодійними організаціями «Благодійний фонд «РОКАДА», «Благодійний фонд «Карітас Суми» та іншими.

Громадянське суспільство, інформаційний простір, інформаційні технології **Інформаційний простір**

Реалізація програми «Воєнний стан: інформування Сумської міської територіальної громади» на 2023 рік надала можливість мешканцям громади отримувати оперативну та достовірну інформацію про діяльність влади СМТГ та СМВА в умовах воєнного стану. Зокрема, щодо вирішення безпекових питань, оголошення повітряних тривог, життєдіяльності громади, роботу закладів охорони здоров'я, громадського транспорту, надання гуманітарної допомоги, підтримки ВПО, ЗСУ та підрозділів територіальної оборони, допомоги постраждалим від ворожих обстрілів тощо.

З метою більш оперативного інформування сумчан значно більше уваги було приділено соціальним мережам. Так, продовжує зростати кількість підписників на телеграм-канал «Сумська міська військова адміністрація/Сумська міська рада» – до 6 тисяч. На ньому систематично та оперативно оновлювалася уся інформація, яка потребувала широкого оповіщення, допомагаючи охопити більшу цільову аудиторію. Активно вівся акаунт «Сумська міська військова адміністрація/Сумська міська рада» у Фейсбук, де нині нараховується майже 16 тисяч читачів (+4,0 тис. у порівнянні з 2022 роком). Тут поширюються новини з офіційного сайту Сумської міської ради та начальника міської військової адміністрації, надаються відповіді на запитання та коментарі користувачів. Також діє акаунт управління суспільних комунікацій (майже 500 користувачів). Загальна кількість постів на ТГ і ФБ за 2023 рік – 9,2 тис. одиниць.

При Сумській міській раді акредитовано 40 журналістів періодичних видань і телерадіокомпаній, електронних медіа, які запрошуються на всі загальноміські заходи, для представників медіа організуються брифінги, прес-тури, прес-конференції та інші медіа-заходи з врахуванням вимог воєнного стану (майже 100 заходів за 2023 рік), готуються прес-релізи, інформаційні повідомлення та коментарі. Організуються виступи керівництва громади, членів виконавчого комітету, посадових осіб структурних підрозділів, депутатів міської ради на радіо та телебаченні. Налагоджено систему оперативного інформаційного обміну з місцевими медіа через соціальні мережі.

Діяльність Сумської міської військової адміністрації, Сумської міської ради та її виконавчого комітету, керівництва, структурних підрозділів висвітлюється на телеканалах АТВ, СТС, FM-радіо, в газеті «Всі-Суми Панорама Медіа». Щодня на FM-радіо звучать випуски стислих новин про діяльність міської ради та військової адміністрації.

Здійснюється адміністрування офіційного веб-сайту міської ради. З метою поліпшення інформування мешканців про діяльність військової адміністрації, органів місцевого самоврядування, створюються нові рубрики та сторінки відповідно до потреб структурних підрозділів, комунальних підприємств. Збільшено обсяг інформації, яка стосується дій громадян під час особливого періоду. Функціонує розділ «Суми: воєнний стан», де зібрані тематичні інформаційно-роз'яснювальні матеріали, новини та нормативні акти, довідкові матеріали.

Щодня на Інформаційному порталі Сумської міської ради розміщується до 8-10 повідомлень у рубриці «Новини», а також матеріали структурних підрозділів та комунальних підприємств за напрямками їх діяльності, існує архів відеоматеріалів тощо. Щотижня у новинній стрічці сайту – близько 50 інформаційних повідомлень. Новини з офіційного сайту систематично поширюються та передруковуються іншими інтернет-ресурсами, у тому числі й всеукраїнськими. Крім того, їх оприлюднювали на своїх шпальтах друковані медіа. Таке

поширення окремих новин медіа доходило до 10-15 джерел. Кількість публікацій на сайті, пов'язаних із висвітленням діяльності Сумської міської ради, її виконавчого комітету, міської військової адміністрації, структурних підрозділів та міського голови склала 29,9 тисяч (наростаючий показник, +2,9 тис. від початку 2023 року). Створено постійний банер «Суми: мапа укриттів» та розділ, присвячений відновленню пошкодженого майна мешканців громади внаслідок обстрілів російської федерації.

У мережі Youtube діє канал Сумської міської ради, де розміщуються відеоматеріали з діяльності органу місцевого самоврядування, військової адміністрації, а також відеопроєктів, зокрема «Сумчани. Творці перемоги», «#Суми_дерусифікація» та інші. Кількість переглядів відеоматеріалів на каналі з початку 2023 р. – 1,2 млн (наростаючий показник, +99,0 тис. від початку 2023 року).

Триває оновлення матеріалів акаунту «Виконавчий комітет Сумської міської ради» та структурних підрозділів і комунальних підприємств на Єдиному веб-порталі відкритих даних.

Систематично реалізуються інформаційні кампанії для мешканців громади щодо дій під час воєнного стану, безпеки життя, енергоощадності, вшанування пам'яті загиблих та інші. Серед таких: «Сумчанам про важливе» (відео- та інформаційні матеріали щодо важливих подій та новин з життя громади), «Мапа укриттів» (постери з QR-кодами на мапу укриттів та сховищ), «Бюджет СМТГ – 2023» (постери з інформацією про витрати з бюджету громади на пріоритетні напрямки), «Герої не вмирають!» (постери із розповідями про життя та бойовий шлях загиблих мешканців – Захисників України), «Сумчани. Творці Перемоги!» (15 відеоінтерв'ю з сумчанами, які беруть участь у війні проти російського агресора), «Суми 15-80» – чат-бот твоєї громади!» (флаери, борди, постери тощо) та інші. Всі вони набувають популярності та поширення серед мешканців громади, у т. ч у соціальних мережах та використовуються іншими медіа.

До Дня Захисників і Захисниць України підготовлено відеоматеріали, присвячені загиблим сумчанам під час війни з російською федерацією, які транслювалися на LED-екранах у центрі міста. Такий проєкт продовжено на постійній основі. У Церкві Андрія Первозванного розміщено фотографії сумчан, які віддали своє життя за територіальну цілісність України.

На сайті міської ради оновлено розділ, присвячений загиблим Героям – сумчанам. З метою вшанування пам'яті загиблих під час повномасштабного вторгнення російської федерації розроблено відеоролик «Хвилина мовчання». Він транслюється щодня о 9:00 у соцмережах та на LED-екранах у місті під час загальнонаціональної Хвилини мовчання, з кадрами подій на території нашої громади.

До Дня Незалежності було організовано виставку, присвячену героям проєкту «Сумчани. Творці Перемоги!». Це фотопортрети учасників з стислою інформацією про них та посиланням на інтерв'ю з ними.

Протягом року популярним був проєкт #Суми_дерусифікація, який допомагає знайомити сумчан з новими назвами дерусифікованих топонімів у громаді. Було розроблено та поширено 213 коротких відео та описи для них, завдяки яким мешканці громади дізнавалися не лише про нові назви, а й отримали інформацію про події та особистості, на честь яких тепер названі сумські вулиці, або про повернуті історичні назви. Відеоматеріали проєкту оприлюднюються щодня на офіційній сторінці Сумської міської ради у мережі Фейсбук та на офіційному телеграм-каналі, дублюються на офіційному каналі «Сумська міська рада» у Youtube. Відео поширюються також іншими онлайн-медіа громади, а також на моніторах у громадському транспорті. Текстова інформація проєкту оприлюднюється у газеті «Всі Суми Панорама Медіа».

Проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед мешканців громади, спрямована на протидію фейкам та ворожій пропаганді. Зокрема, такі матеріали поширюються через офіційні сторінки та канали Сумської міської ради та управління суспільних комунікацій у соціальних мережах та месенджерах. Використовуються матеріали Центру протидії дезінформації «Фейк-Стоп», «Як не стати овочем» тощо. Проведені тренінги для представників медіа з питань інформаційної гігієни та протидії фейкам.

Впроваджується Міський чат-бот «Суми 15-80» – ефективний та зручний канал комунікацій між мешканцями громади, надавачами послуг та владою. Він дозволяє оперативно інформувати споживачів комунальних послуг про відключення комунікацій, їх причину та терміни поновлення, надзвичайні ситуації, перекриття руху тощо, а також дозволяє подати звернення (заявку) про аварійну ситуацію чи іншу проблему, оцінити діяльність управителів, надавачів житлово-комунальних послуг, комунальних підприємств. Сумчани отримали доступ до широкої бази довідкової інформації про надавачів послуг у сфері ЖКГ, соціальних та медичних послуг, закладів освіти та культури, мапи укриттів, моніторингу руху громадського транспорту, офіційних джерел інформації. Також можна отримати інформацію про депутатів міської ради. Триває активна інформаційна кампанія серед мешканців громади щодо використання міського чат-боту. Зокрема, проводяться зустрічі у колективах установ та закладів, серед різних категорій населення. Поширюються інформаційні плакати та флаєри, виготовлені та розміщені тематичні борди. Щотижня сумчани подають через бот до 15 заявок.

Для посадових осіб місцевого самоврядування організовано тематичні тренінги: «Внутрішні та зовнішні комунікації у роботі місцевого самоврядування: інформаційна безпека і протидія дезінформації» та «Інформаційна кампанія: безпека життєдіяльності громади через впровадження нових електронних сервісів (чат-бот «15-80»)), на які залучено більше 100 осіб.

Підготовлено технічне та проектне завдання щодо розробки та впровадження застосунку для інформування ВПО.

Розвиток громадянського суспільства

Сумська міська рада продовжувала здійснення заходів з метою залучення громадськості до вирішення питань життєдіяльності СМТГ, участі у підготовці проектів рішень виконавчого комітету та міської ради, впровадження інструментів партиципації та електронної демократії, спільної реалізації проектів, програм та заходів, ініційованих громадськими об'єднаннями тощо. Суттєво розширено завдання та напрямки діяльності влади щодо сприяння розвитку суспільних комунікацій, електронної демократії та громадянського суспільства.

У зв'язку з повномасштабною агресією росії в Україну у громаді зберігається високий рівень патріотизму та національної свідомості. Суттєво активізувався волонтерський рух, діяльність благодійних організацій, збір та доставка гуманітарних вантажів, надання гуманітарної допомоги потребуючим. Величезну підтримку мешканці громади, громадські об'єднання надають підрозділам ЗСУ, тероборони та добровольчих формувань. Представники влади громади спрямовують зусилля на співпрацю та підтримку ініціатив громадськості за гуманітарним та безпековим напрямками.

СМТГ була відібрана як одна з пілотних для участі у Проєкті Ради Європи «Зміцнення стійкості демократичних процесів через громадську участь в умовах війни та післявоєнний період», який впроваджується в межах Плану дій «Стійкість, відновлення та реконструкція» Комітету міністрів Ради Європи.

Запланована експертна підтримка від Ради Європи за напрямками: сприяння розробки Статуту територіальної громади; відновлення практики громадського бюджету та шкільного громадського бюджету; сприяння у розробці політики взаємодії з волонтерськими організаціями; сприяння реалізації політики підтримки ВПО; сприяння проведенню інформаційних кампаній та розробки комунікативної стратегії громади, електронної демократії тощо.

У рамках проєкту активізовано роботу щодо розробки Статуту територіальної громади у співпраці з представниками ІГС та експертами Ради Європи: відбулося засідання робочої групи, презентовані рекомендації експертів, триває їх опрацювання та узгодження.

Були проведені наради щодо розробки макету вуличних покажчиків з врахуванням перейменувань. Для залучення до процесу громадськості, проведено онлайн-опитування мешканців громади на Платформі електронної демократії Е-дем за підтримки Фонду «Східна Європа». Сумчани обирали кращий з трьох варіантів покажчиків: від влади, від громадськості та консолідований. Участь у опитуванні взяли 270 сумчан, найбільшу

підтримку – 43,3% – отримав консолідований варіант. За результатами голосування розроблено та оприлюднено на офіційному сайті міської ради технічні вимоги для виготовлення адресних покажчиків.

Спільно з ГО «Центр євроініціатив» та Мережею євроклубів Сумщини проведено заходи до Дня Європи: ярмарок ідей «TEENспейс для євроклубів», панельна дискусія, спортивно-інтелектуально-розважальна гра «Єврофутквест», «Ніч музеїв».

Представники виконавчих органів разом з громадськими організаціями, до складу яких входять родини загиблих захисників України, беруть участь у робочій групі з питань створення Меморіалу Слави на Баранівському кладовищі. Представники виконавчих органів пройшли навчання за темою «Участь громадян у процесах управління на місцевому рівні із застосуванням принципу гендерної рівності» (ПРООН).

В рамках реалізації Стратегії інтеркультурного розвитку м. Суми Сумська міська влада співпрацює з місцевими спілками національних меншин, найбільш активними серед яких є єврейська громада, БО «Хесед Хаїм». Єврейська громада – активна учасниця міських ініціатив та надає благодійну допомогу мешканцям громади, лікувальним закладам тощо.

Також проведені онлайн-зустрічі місцевих координаторів за участю Національного координатора проекту Ксенії Рубікондо, яка від початку масштабного вторгнення ворога надає підтримку громадам українських міст: коштами, гуманітарною допомогою, інвестиційними внесками у реалізацію проєктів, спрямованих на гострі потреби людей. Теми зустрічей – пошук нових шляхів співробітництва, поширення в Європі інформацію щодо ситуації в Україні, яка сьогодні відстоює волю, громадянські права та свободи – власне, європейські цінності, які сповідує європейська спільнота.

У співпраці з ГО «Центр освіти дорослих» розроблено навчальний онлайн-курс «Інтеркультурне місто», чи не єдиний подібний в Україні.

Сумчани мають можливість брати участь у засіданнях виконавчого комітету, сесій міської ради для обговорення та розгляду питань життєдіяльності громади, реалізації місцевої політики, але з врахуванням вимог воєнного стану.

Начальник військової адміністрації, міський голова, його заступники, секретар міської ради беруть участь у зустрічах з мешканцями, на яких обговорюються шляхи вирішення проблем сумчан, напрацювання механізму співпраці влади та громади.

На Інформаційному порталі Сумської міської ради оприлюднювалися повідомлення про можливість участі у конкурсах (програмах, проєктах) з метою отримання грантів та міжнародного фінансування.

Здійснювалося сприяння у реалізації права громадян на проведення мирних акцій та зібрань з метою захисту їх прав та інтересів. З початку року проведено близько 65 масових заходів. Громадські організації залучались до відзначення державних та пам'ятних дат.

З метою діалогу між духовними лідерами громади та представниками влади започатковано практику проведення Молитовних сніданків за участі представників релігійних громад та конфесій, депутатів міської ради, посадовців.

Робота з електронними петиціями в Сумській міській раді здійснюється з використанням Єдиної системи місцевих петицій – порталу <https://petition.e-dem.ua/sumy> у рамках співпраці з Фондом Східна Європа. Дана система інтегрована в сайт Сумської міської ради.

Кількість петицій зменшується, що пов'язане з воєнним станом. Так, у 2023 році надійшло 96 петицій. Тематика електронних петицій різноманітна, проте найбільше у звітному періоді надійшло петицій стосовно оптимізації мережі закладів загальної середньої освіти та діяльності релігійних організацій. Разом з тим, є питання щодо благоустрою міста, роботи транспорту, продовження дерусифікації. За моніторингом «Руху Чесно» Суми стали третім містом в Україні за кількістю підтриманих мешканцями електронних петицій за 2020-2023 роки – 27 відсотків. За експертної підтримки Ради Європи завершується оновлення положення про роботу з електронними петиціями.

Представники інститутів громадянського суспільства, зокрема «Платформа реформ» здійснювали інформаційні кампанії щодо завершення процедури дерусифікації у громаді та впровадження Стратегії розвитку громади до 2027 року.

Також громадськість ініціювала низку патріотичних та волонтерських заходів і проєктів, підтриманих міською радою.

Відбувалася співпраця з представництвами міжнародних експертних організацій щодо рейтингування рівня прозорості, рівня підзвітності, впровадження інструментів електронної демократії у Сумській міській раді.

З експертами програми «Трансперенсі Інтернешнл» – «Прозорі міста» проведено презентацію та обговорення з представниками виконавчих органів рекомендацій щодо підвищення рівня прозорості та відкритості у діяльності Сумської міської ради в умовах воєнного стану.

Інформаційні технології

З метою забезпечення функціонування ІТ-інфраструктури, зокрема здійснювалася підтримка роботи, супровід та забезпечення працездатності систем (сервісів та ІТ-послуг) виконавчих органів, підтримка та обслуговування систем відеоспостереження тощо.

Охорона навколишнього природного середовища

Основним напрямом діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища СМТГ є впровадження основних принципів та політики охорони довкілля, збереження природних ресурсів, а також реалізація завдань Програми охорони навколишнього природного середовища СМТГ на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 27.05.2022 № 162 (зі змінами) (далі – Програма).

На виконання заходів Програми спрямовано 48,3 млн грн, у тому числі кошти державного бюджету – 5,8 млн грн, кошти гранту ЄС – 0,4 млн гривень. Надходження до екологічного фонду склали 1,3 млн гривень.

У рамках реалізації Програми забезпечено:

- проведення санітарних заходів в прибережній захисній смузі озера Чеха на площі 33 га (збір та вивезення сміття, видалення чагарників та порослі, косіння трави, видалення аварійних та фаутичних дерев, санітарна обрізка дерев, підняття колод з водного дзеркала озера);

- виконання заходу із екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин: послуга виконана в повному обсязі. Вивезено 4,6 т пестицидів з території колишнього КСП «Тепличне»;

- передачу відходів, що містять ртуть, сполуки ртуті (у тому числі відпрацьовані люмінесцентні лампи та прилади, що містять ртуть) в установах та закладах галузі "Освіта": зібрано та передано на утилізацію 3386 штук відпрацьованих побутових ламп розжарювання;

- санітарне утримання та догляд за насадженнями парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Басівський»: забезпечено систематичне прибирання території парку від сміття, вивіз сміття з контейнерів;

- санітарне утримання, догляд за пам'ятками природи «Липові насадження», «Дуби» на вулицях Олександра Аніщенка, Герасима Кондратьєва, Петропавлівська, Сергія Табали: проведені роботи по розпушуванню пристовбурних лунок (394 од), видаленню бур'янів. Виконаний покіс трави в межах крон дерев. Забезпечено систематичне збирання та вивезення сміття та гілля;

- проведення ліквідаційного тампонажу: проведено тампонаж 8 свердловин КП «Міськводоканал» Сумської міської ради.

Проводились роботи/заходи з реконструкції (санації):

- самотічного каналізаційного колектора Д 500 мм по вул. Замостянській від перехрестя вул. Харківська та вул. Сумсько – Київських дивізій до перехрестя вул. Черкаська та вул. Лінійна в м. Суми: проведена оплата за виконані роботи у 2022 році. Виконано контрольне топографо – геодезичне знімання. Отримано сертифікат готовності об'єкту до експлуатації;

- каналізаційного напірного колектору від КНС № 1А по вул. Соборній до міських очисних споруд: виконано ескізний проєкт по об'єкту. Проведено тендерну процедуру та визначено переможця. Укладено договір на виконання робіт. Кошти субвенції з державного бюджету в сумі 200,0 млн грн повернуто до державного бюджету як невикористані з причини їх надходження лише у грудні 2023 року. Виготовлена проектно-кошторисна документація та отримано експертний звіт щодо розгляду проектної частини документації;

- самотічного каналізаційного колектора Д 400-600 мм від вул. Харківська, 30/1 по вул. Прокоф'єва до КНС – 6: роботи виконані у межах фінансування на 2023 рік (виконані роботи з санації трубопроводу – 320,8 м);

- аварійного самотічного колектора Д – 400 мм по вул. Білопільський шлях від КНС – 4 до району Тепличного (коригування): проведена оплата за виконані у 2022 році роботи;

- каналізаційно – насосної станції № 3 з будівництвом напірного каналізаційного колектора від каналізаційно – насосної станції № 3 по вул. Миргородській до вул. Черкаська: триває виготовлення проектної документації;

- самотічного каналізаційного колектора Д 400-500 мм від вул. Романа Атаманюка по вул. Генерала Чибісова, Новорічній до вул. Київської: виконано прокладання трубопроводу – 1825,1 м, улаштування колодязів – 32 од., та земляні роботи;

- самотічного каналізаційного колектора Д 600-800 мм від вул. Харківська, 32 по вул. Сумсько – Київських дивізій до КНС-6: захід виконано. Виконані роботи з благоустрою (ФЕМ покриття – 143 м²).

Здійснювалось будівництво:

- напірного каналізаційного колектору від КНС – 9 до проспекту Михайла Лушпи в м. Суми з перевіркою в збудований напірний колектор: виконано контрольне топографо – геодезичне знімання, отримано сертифікат готовності об'єкту до експлуатації;

- нове будівництво полігону для складування твердих побутових відходів на території Верхньосироватської сільської ради Сумського району Сумської області: проведено оплату за виконані будівельні роботи.

Здійснювалось проведення у позашкільному вихованні освітніх акцій, проєктів, семінарів, лекцій та екскурсій з питань екології та охорони природи: придбано заохочувальні призи: флеш – накопичувачі та бездротові мишки для нагородження. В рамках проведення Всесвітньої акції «Година Землі» було проведено конкурси, покликані привернути увагу підростаючого покоління до питань охорони довкілля, відновлювальної енергетики та адаптації до змін клімату: «Майстер клас з живопису «Smile of the spring», конкурс «Protecting the planet starts with you»; конкурс есе на тему «Альтернативна енергетика як складова кліматичної адаптації»; флешмоб «60+». Також було відзнято відеоролик про хід проведення акції «Година Землі».

Забезпечувалось утримання ботанічного саду місцевого значення «Юннатівський» (придбано будівельні матеріали та інвентар, паливно - мастильні матеріали, генератор 7 кВт, забезпечено вивезення рослинних решток).

Здійснювалась діяльність щодо збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах, розведення та розселення у ботанічному саду місцевого значення «Юннатівський» (придбано кормів, деревний наповнювач, генератор потужністю 12 кВт).

Для містян та гостей міста Суми проводились заходи екологічного і природоохоронного напрямку.

В рамках проведення підготовчої роботи щодо реалізації Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря агломерації Суми у співпраці з ГО «Save Dnipro» на безоплатній основі було отримано 2 автоматизовані станції спостереження за якістю атмосферного повітря (SaveEcoSensor 3.0).

В рамках Програми Розвитку ООН СМТГ отримала в якості міжнародної технічної допомоги Фотометр eXact Micro 20 w/Bluetooth та реагенти для вимірювання відповідності параметрів води нормативним, зокрема у поверхневих водних об'єктах.

В рамках реалізації грантового проекту «Підвищення обізнаності населення Сумської міської територіальної громади про можливості відновлювальної енергетики», який впроваджувався в рамках Проєкту «Закриття циклу: справедливий енергетичний перехід, розроблений містами та регіонами», що фінансується Європейським Союзом, з метою популяризації впровадження відновлювальних джерел енергії задля зменшення викидів парникових газів та ощадливого використання енергоресурсів встановлено сонячну станцію потужністю 7 кВт на території об'єкту природно-заповідного фонду ботанічного саду «Юннатівський» для забезпечення роботи електричного опалення теплиці, в якій вирощуються екзотичні та червонокнижні рослини та забезпечено проведення широкої просвітницької кампанії щодо інформування різних верств населення про переваги відновлювальних джерел енергії.

Сприяння забезпеченню законності та правопорядку, зміцненню обороноздатності держави, захисту державного суверенітету та територіальної цілісності, забезпеченню безпеки громадян від проявів тероризму та інших загроз

Забезпечення публічної безпеки та правопорядку на території СМТГ здійснювалося силами територіальних правоохоронних органів: Сумського районного управління поліції ГУНП в Сумській області, Управління патрульної поліції в Сумській області, військовослужбовцями НГ України, добровольчими батальйонами СМТГ та громадськими формуваннями з охорони громадського порядку.

За інформацією Сумського РУП ГУ НП в Сумській області за 2023 рік на території (оперативного обслуговування Сумського РУП) м. Суми зареєстровано 3955 кримінальних правопорушень (в 1,7 р.б. ніж за 2022 рік), по 35,9% яких особам повідомлено про підозру. Розкрито 121 правопорушення минулих років.

Зареєстровано 248 особливо тяжких злочинів (+9,3%), із яких 23,4% розкрито.

За звітний період розкрито 885 з 2247 тяжких злочинів, що становить 39,4% від усіх злочинів даної категорії.

Зареєстровано 62 факти дорожньо-транспортних пригод (+12,7%), по 75,8% яких особам повідомлено про підозру. Також розкрито 12 фактів ДТП, вчинених в минулі періоди.

Одними з найбільших за кількістю вчинення кримінальних правопорушень є правопорушення, пов'язані з крадіжками особистого майна громадян. Зареєстровано 1248 кримінальних правопорушень (+51,5%), з яких розкрито 37,5% правопорушень. Також розкрито 42 факти крадіжок минулих років.

З метою здійснення профілактичної роботи складено 1020 адміністративних протоколів.

На профілактичному обліку в Сумському РУП ГУ НП в Сумській області станом на 31.12.2023 перебуває 755 домашніх кривдників.

Зареєстровано заяв та повідомлень про факти домашнього насильства усього 3207, з яких підтвердилось 47,8 відсотків.

Слід зазначити, що Сумським РУП ГУ НП в Сумській області здійснювалися заходи щодо профілактики вчинення адміністративних правопорушень. За 2023 рік до адміністративної відповідальності було притягнуто 4563 осіб (в 2,5 р.б.).

Дільничними офіцерами поліції Сумського РУП ГУ НП в Сумській області протягом 2023 року особисто розкрито: 412 злочинів, прийнято участь у розкритті 1340 злочинів, складено 4563 адміністративних протоколів за різні види правопорушень.

В місті Суми зареєстровано 13 громадських формувань з охорони громадського порядку, 2 з яких («Шериф», «Альфа-Правозахист») приймають активну участь у проведенні заходів з профілактики правопорушень.

На території м. Суми патрульними поліцейськими зареєстровано 984 (+11,0%) дорожньо-транспортних пригод та внесено до бази АРМОР. Складено 932 (+10,7%) протоколів за ст. 124 КУпАП.

З метою сприяння роботі правоохоронних органів, територіальних органів Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби судової охорони передано субвенцію до державного бюджету в сумі 40,2 млн гривень.

З метою сприяння у проведенні заходів і робіт з територіальної оборони спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 126,6 млн грн, в т.ч. шляхом передачі субвенцій до державного бюджету – 63,3 млн гривень.

Техногенна безпека людини

Здійснювалося виконання заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, оперативного реагування на них та ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема пов'язаних з військовою агресією російської федерації проти України. За рахунок коштів бюджету СМТГ на вказані цілі було спрямовано 32,6 млн гривень.

В 2023 році надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у Сумській МТГ не було. Сталося 3 надзвичайні ситуації воєнного характеру, при цьому постраждало 54 людини.

Продовжувалась робота по удосконаленню механізму взаємодії органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності у процесі здійснення заходів цивільного захисту на території СМТГ. Рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 12.09.2023 року № 448 утворена субланка Сумської міської територіальної громади Сумської районної ланки територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ Сумської області. Цим же рішенням затверджено Положення про субланку Сумської МТГ, визначені функції виконавчих органів Сумської міської ради, територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в структурі субланки Сумської міської територіальної громади Сумської районної ланки територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ Сумської області.

Наказом Сумської міської військової адміністрації від 07.12.2023 № 76-СМР створено спеціалізовані служби цивільного захисту СМТГ, затверджено їх склад та Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту СМТГ.

Забезпечено працездатність нової місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій на території СМТГ, своєчасно проводились діагностика, перевірки технічного стану та ремонт встановленого обладнання.

Продовжувалась робота по відновленню фонду захисних споруд цивільного захисту. Відновлено захисних споруд цивільного захисту 16 од. (проведено поточний ремонт), розпочато ремонт 5 од., виготовлено проектно-кошторисну документацію для капітального ремонту 3 захисних споруд.

До матеріального резерву було закуплено 76 генераторів, 192 л моторної оливи для роботи генераторів та 54 супутникових терміналів Starlink.

Була проведена утилізація небезпечних речовин, виявлених на території Сумського МТГ, а саме: ртутювмісних градусників в кількості 302 шт. та люмінесцентних ламп в кількості 270 штук.

На утримання КУ «Сумська міська рятувально-водолазна служба» спрямовано кошти з бюджету СМТГ та субвенції з інших місцевих бюджетів в сумі 2,6 млн гривень.

Охорона праці

Протягом 2023 року проводилась робота щодо організації навчання з підвищення рівня знань відповідальних осіб з охорони праці. Так, 203 посадові та відповідальні особи бюджетних установ та організацій СМТГ пройшли навчання та перевірку знань з загальних питань охорони праці.

Відбувся щорічний місячник з охорони праці з нагоди Всесвітнього дня охорони праці на підприємствах, установах та організаціях СМТГ різних форм власності, які продовжували свою діяльність під час введення воєнного стану в Україні.

Було проведено 73 перевірки пунктів незламності в комунальних установах та організаціях СМТГ та перевірки з питань дотримання законодавства з охорони праці. Під час

перевірок відповідальним особам з охорони праці суб'єктів господарювання обов'язково надавалася методична допомога щодо розробки і впровадження ефективної системи управління охороною праці.

Надана допомога профспілковим організаціям, роботодавцям у підготовці розділу «Охорона праці» колективного договору та додатків до нього, щодо їх змісту та правильності застосуванню чинного законодавства з охорони праці, розробці комплексних заходів по досягненню встановлених нормативів безпеки та зниження рівня виробничого травматизму. В ході перевірок обов'язково аналізувався стан їх виконання.

Секретар Сумської міської ради

Артем КОБЗАР

Виконавець: Світлана ЛИПОВА



Додаток 1
до Інформації про стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами), затвердженої рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 - МР, за підсумками 2023 року

Інформація про виконання показників доходної частини бюджету Сумської міської територіальної громади за підсумками 2023 року

Зведені показники доходної частини бюджету Сумської міської ТГ

Таблиця 1

млн грн

Показник	Фактичні надходження за 2022 рік	% вик-ня 2023 рік до 2022 року	Затверджено з урахуванням змін 2023 рік	Фактичні надходження за 2023 рік	% вик-ня до річного плану на 2023 рік	Питома вага доходів у загальному обсязі доходів, %
Всього доходів, у тому числі:	3 249,6	102,6	3 911,3	3 335,6	85,3	100,0
Власні доходи - всього, у тому числі:	2 724,4	101,1	2 863,3	2 753,5	96,2	82,5
Доходи загального фонду	2 600,1	100,9	2 755,2	2 623,1	95,2	78,6
Доходи спеціального фонду	124,3	104,9	108,1	130,4	120,6	3,9
Офіційні трансферти - всього, у тому числі:	525,2	110,8	1 048,0	582,1	55,5	17,5
Дотації			7,3	7,3	100,0	0,2
Субвенції	525,2	108,7	1 036,1	570,9	55,1	17,2
Гранти (дарунки), що надійшли до бюджетів усіх рівнів			4,6	3,9	84,8	0,1

Таблиця 2

Заходи щодо виконання дохідної частини бюджету СМТГ в 2023 році

№ з/п	Зміст заходів	Додаткові надходження, тис. гривень	Виконання станом на 01.01.2024	% виконання	Відповідальний виконавець
	Всього загальний фонд:	930,0	1 613,0	173,4	
1.	Всього по податку на доходи фізичних осіб*, у тому числі за рахунок:	730,0	1 308,2	179,2	
1.1.	Вжиття вичерпних заходів, спрямованих на недопущення росту та ліквідацію податкового боргу, заборгованості з виплати заробітної плати, зокрема шляхом активізації претензійно-позовної роботи	250,0	345,7	138,3	Головне управління ДПС у Сумській області
1.2.	Сприяння збільшенню фонду оплати праці та створенню нових робочих місць за рахунок відпрацювання суб'єктів господарської діяльності, які можуть бути потенційними порушниками при виплаті заробітної плати	350,0	761,1	217,5	Головне управління ДПС у Сумській області
1.3.	Проведення роботи з виявлення найманих працівників, які не зареєстровані, у тому числі за рахунок сплати донарахованих сум під час виплати заробітної плати "у конвертах"	130,0	201,4	154,9	Головне управління ДПС у Сумській області
2.	Всього по платі за землю, у тому числі за рахунок:	200,0	304,8	152,4	
2.1.	Залучення суб'єктів господарювання – землекористувачів, що не мають зареєстрованого у відповідності до чинного законодавства права користування земельними ділянками, до укладення договорів оренди землі	200,0	304,8	152,4	Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради

Примітка:

* Вказаний обсяг додаткових надходжень врахований при затвердженні бюджету СМТГ на 2023 рік (контингент)

Таблиця 3

Надходження коштів до бюджету СМТГ в 2023 році
за рахунок заходів примусового стягнення
та підвищення платіжної дисципліни платників податків

№ з/п	Зміст заходів	Додаткові надходження, тис. гривень	Виконання станом на 01.01.2024	% виконання	Інформація щодо погашення боргу та розстроченої суми (в розрізі податків)	Відповідальний виконавець
1	Надходження коштів за рахунок погашення податкового боргу	9 400,0	16 691,7	177,6	За рахунок: 1) плати за землю – 10 582,1 тис. гривень; 2) єдиного податку - 2 408,4 тис. гривень; 3) податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 1 343,8 тис. гривень;	Головне управління ДПС у Сумській області

				<p>4) акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів (крім тих, що оподатковуються згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України) – 743,0 тис. гривень.</p> <p>5) рентної плати та плата за використання інших природних ресурсів - 568,0 тис. гривень;</p> <p>6) податку на прибуток та частини чистого прибутку - 295,0 тис. гривень;</p> <p>7) екологічного податку - 275,9 тис. гривень;</p> <p>8) інших податків (КБКД 21081100, 21081500) - 210,2 тис. гривень;</p> <p>9) податку на доходи фізичних осіб – 221,3 тис. гривень;</p> <p>10) транспортного податку з фізичних осіб – 44,0 тис. гривень.</p>		
2	Надходження коштів за рахунок стягнення коштів з рахунків	100,0	1 930,3	1 930,3	<p>За рахунок: 1) плати за землю - 946,4 тис. гривень;</p> <p>2) податку на прибуток та частини чистого прибутку - 512,9 тис. гривень;</p> <p>3) екологічного податку - 273,2 тис. гривень;</p> <p>4) рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів - 109,7 тис. гривень;</p> <p>5) інші податки (КБКД 21081500) - 50,4 тис. гривень;</p> <p>6) податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки - 20,4 тис. гривень;</p> <p>7) єдиного податку - 16,8 тис. гривень;</p> <p>8) акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів (крім тих, що оподатковуються згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України) - 0,5 тис. гривень.</p>	Головне управління ДПС у Сумській області
Всього:		9 500,0	18 622,0	196,0		

Секретар Сумської міської ради

Виконавць: Світлана ЛИПОВА



Артем КОБЗАР

Додаток 2

до Інформації про стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами), затвердженої рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 - МР, за підсумками 2023 року

Інформація про виконання цільових (комплексних) програм за підсумками 2023 року

Таблиця 1

№ з/п	Назва програми/яким документом затверджено	Термін реалізації (початок/закінчення), роки	Виконано, млн грн (окремо по державному бюджету (ДБ), бюджету СМТГ, іншим джерелам)	Інформація про виконання
1.	Цільова Програма підтримки малого і середнього підприємництва Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 29.09.2021 № 1601-МР)	2022-2024	0,15 (бюджет СМТГ)	<p>На виконання завдань та заходів Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 0,15 млн грн, в т.ч. на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сприяння та підтримка реалізації бізнес-ідей, проведення конкурсу стартапів у Сумській міській територіальній громаді - 0,13 млн грн (трьом переможцям Конкурсу стартапів була перерахована частина коштів на реалізацію заявлених ними бізнес-ідей відповідно до Порядку використання коштів бюджету СМТГ для сприяння та підтримки реалізації бізнес-ідей, проведення конкурсу стартапів у СМТГ, затвердженого рішенням Сумської міської ради від 09.08.2023 № 3995-МР); - організаційна та інформаційна підтримка, співорганізація та участь у проведенні круглих столів, форумів, виставок, конференцій та інших заходів з питань розвитку підприємництва, інвестицій, кластерних ініціатив для суб'єктів малого і середнього підприємництва на території СМТГ – 0,01 млн грн (зокрема, організовано та проведено: Круглий стіл на тему «Потреби бізнесу Сумської МТГ в залученні коштів від донорських організацій» з питань надання представникам бізнесу корисної інформації щодо участі в грантових програмах, ознайомлення з актуальними грантовими можливостями, висвітлення особливостей складання бізнес-плану, а також обговорення досвіду, планів і потреб учасників у залученні грантових коштів, за участю 33 суб'єктів господарювання; дві зустрічі з представниками бізнесу в

				<p>форматі Круглого столу з керівництвом Сумської філії Сумського обласного центру зайнятості стосовно діючих активних Програм для відновлення, підтримки і розвитку бізнесу; роз'яснення питань отримання компенсації за новостворені робочі місця, підтримки в пошуку працівників та документального оформлення працівників для бізнесу за участю 17 представників бізнесу та 18 суб'єктів підприємництва);</p> <p>- організація та проведення тренінгів, семінарів, консультацій для суб'єктів малого і середнього підприємництва СМТГ – 0,01 млн грн (організовано та проведено 5 семінарів з наступних тем: «Основні питання оподаткування для фізичних осіб підприємців у період дії воєнного стану» (у заході взяли участь 25 підприємців СМТГ); «Міжнародні інтернет-площадки для українських виробників авторського товару» (37 учасників); «Контроль над тютюном, зміни до законодавства» (30 учасників); «Зміни до законодавства, яке регулює діяльність суб'єктів господарювання в частині рекламування окремих видів продукції, ціноутворення та перевірки засобів вимірювання» (28 учасників); семінар для суб'єктів господарювання, що працюють у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, зокрема фізичні особи – підприємці 2-4 групи, які з 01.01.2022 повинні були зареєструвати реєстратори розрахункових операцій (93 учасника).</p>
2.	Програма розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту і мобільності на території Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 26.01.2022 № 2716-МР)	2022-2024	74,67 (бюджет СМТГ)	<p>На виконання Програми за рахунок коштів бюджету СМТГ було спрямовано 74,67 млн грн, а саме на:</p> <p>- фінансову підтримку КП СМР «Електроавтотранс» - 16,07 млн грн;</p> <p>- відшкодування різниці між встановленими та економічно обґрунтованими тарифами на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та на тролейбусних маршрутах КП СМР «Електроавтотранс» - 58,60 млн гривень.</p>
3.	Програма підвищення енергоефективності в бюджетній сфері Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 26.01.2022 № 2715-МР)	2022-2024	92,86 (бюджет СМТГ, в т.ч.: субвенція з державного бюджету- 1,39; грант GIZ – 3,57)	<p>На впровадження завдань та заходів Програми спрямовано 92,86 млн грн, зокрема на виконання наступних завдань:</p> <p>- термомодернізація будівель закладів бюджетної сфери – 90,44 млн грн (в т.ч. грант GIZ – 3,57 млн грн, субвенція з державного бюджету – 1,39 млн грн) (зокрема виконано наступні роботи: у закладах освіти забезпечено утеплення 6,8 тис. кв.м покрівлі, 0,5 тис. кв. м фасаду, 2,0 тис. кв. м стін, 0,1 тис. кв. м цоколю, 0,3 тис. кв. м перекриттів, замінено 0,7 тис. кв. м вікон та 6,51 кв. м дверей; в будівлі жіночої консультації КНП «Клінічний пологовий будинок Пресвятої Діви Марії» СМР утеплено покрівлю площею 0,7 тис. кв. м, улаштовано примикання 0,3 тис. м, огорожено перилами покрівлю – 0,1 тис. м, улаштовано теплоізоляцію та гідроізоляцію; для забезпечення безперебійного гарячого водопостачання в будівлі КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР за адресою: м. Суми, вул.Троїцька, 28 здійснено улаштування мережевої сонячної електростанції потужністю 60 кВт, придбано акумуляторну групу; у будинку нічного перебування КУ «СМТЦСО (НСП) «Берегиня» забезпечено заміну вхідних дверей площею 1,8 кв.</p>

				<p>м; в будівлі спортивного комплексу «Авангард» замінено вікна (0,2 тис кв. м), утеплено стіни (0,5 тис. кв. м), підготовлено 0,4 тис. кв. м стін для подальшого утеплення);</p> <p>- впровадження автоматизованої системи дистанційного моніторингу енергоспоживання в бюджетній сфері – 1,14 млн грн (сплачено за послуги з обслуговування системи моніторингу теплоспоживання та споживання електричної енергії будівель у 65 закладах освіти; впроваджено автоматизовану систему моніторингу в ЗДО №№ 9,24,26,43, ЦНТТМ, МНВК, Великочернечинській ЗЗСО, ПДЮ (обладнання змонтоване частково); впроваджено автоматизовану систему моніторингу теплоспоживання в КНП «Клінічна лікарня №5» та виконано підготовчі роботи в КНП «ЦМКЛ» СМР; сплачено за послуги з обслуговування системи моніторингу теплоспоживання в 4 закладах охорони здоров'я);</p> <p>- реалізація інвестиційних проєктів – 0,38 млн грн (сплачено за проєктні роботи по проєкту «Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах міста Суми»).</p>
4.	Програма молодіжного житлового кредитування Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 29.09.2021 № 1602-МР)	2022-2024	<p>0,65 (бюджет СМТГ) 9,48 (власні кошти Держмолодьжитло) 1,81 (обласний бюджет)</p>	<p>За рахунок коштів Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву виділено 9,48 млн грн, що дало змогу надати 9 пільгових довгострокових кредитів на будівництво житла для мешканців СМТГ загальною площею 460,95 кв. метрів; за рахунок коштів бюджету СМТГ - 1 кредит на житло загальною площею 85,5 кв. метрів (1,79 млн грн); за рахунок коштів бюджету Сумської області - 2 кредити на житло загальною площею 96,15 кв. метрів. Витрати, пов'язані з наданням та обслуговуванням пільгових довгострокових кредитів за рахунок коштів бюджету СМТГ склали 0,10 млн гривень. Повернуто до бюджету СМТГ громадянами раніше наданих кредитів на придбання житла в сумі 1,24 млн гривень.</p>
5.	Комплексна цільова Програма Сумської міської територіальної громади з регулювання містобудівної діяльності та розвитку інформаційної системи містобудівного кадастру на 2022 – 2024 роки (рішення СМР від 27.10.2021 № 2002-МР)	2022-2024	—	<p>Видатки на виконання завдань та заходів Програми не здійснювались. У рамках реалізації завдань Програми було проведено: всі заходи підготовчого етапу з розроблення містобудівної документації «Внесення змін до генерального плану м. Суми»; основні заходи підготовчого етапу з розроблення містобудівної документації «Комплексний план просторового розвитку території СМТГ»; трьохтижневий курс навчання адміністратора геоінформаційної системи містобудівного кадастру.</p>
6.	Комплексна цільова програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 26.01.2022 № 2718-МР)	2022-2024	<p>409,53 (бюджет СМТГ, в т.ч. 22,65 - субвенції з державного бюджету)</p>	<p>На виконання Програми було спрямовано 409,53 млн грн, зокрема на:</p> <p>- організацію благоустрою населених пунктів – 262,67 млн грн (шляхове господарство – 171,93 млн грн, вуличне освітлення – 29,06 млн грн, озеленення – 28,63 млн грн, утримання цвинтарів – 19,10 млн грн, інші види робіт з благоустрою – 13,95 млн грн);</p> <p>- утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури – 19,65 млн грн, в т.ч. за рахунок субвенції з державного бюджету – 15,90 млн грн</p>

				<p>(поточний ремонт вулиць і доріг комунальної власності міста, в т.ч. по вул. Івана Сірка, вул. Збройних Сил України);</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний та капітальний ремонт пошкодженого житлового фонду внаслідок збройної агресії російської федерації – 14,91 млн грн; - експлуатація та технічне обслуговування житлового фонду – 1,87 млн грн; - виконання робіт по об'єктах за рахунок коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії – 6,75 млн грн (субвенція з державного бюджету) (виготовлення проектно-кошторисної документації по об'єкту «Реконструкція теплових мереж для забезпечення взаємного резервування теплових джерел Сумської ТЕЦ та КППВ в м. Суми»); - передачу іншої субвенції з місцевого бюджету на виконання умов угоди про соціально-економічне співробітництво між Сумською міською радою та Верхньосироватською сільською радою – 13,82 млн грн; - забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства – 55,94 млн грн (зокрема: фінансова підтримка КП «Міськводоканал» СМР – 55,21 млн грн); - будівництво об'єктів житлово-комунального господарства – 4,44 млн грн (зокрема, виконання робіт по об'єкту «Реконструкція теплових мереж від житлового будинку №17 по вулиці Івана Кавалерідзе до котельні по вулиці Нахімова, 30 в м. Суми» (3,21 млн грн)); - відшкодування відсотків за кредитами, залученими населенням та ОСББ на впровадження енергоефективних заходів – 1,46 млн грн; - проектування, реставрація та охорона пам'яток архітектури – 8,69 млн грн (виконання робіт по об'єкту «Реставраційний ремонт нежитлового приміщення, розташованого за адресою: м. Суми, вул. Покровська, буд. 9»); - іншу діяльність у сфері житлово-комунального господарства – 12,58 млн грн (зокрема: демонтаж будівлі ритуального залу на Ново-Центральному Баранівському кладовищі м. Суми (2,46 млн грн); сплата орендної плати за користування земельною ділянкою, на якій розташовано полігон для захоронення ТПВ (1,95 млн грн); санація та поточний ремонт шахтних колодязів (0,71 млн грн), придбання гусеничного бульдозера для КП «Чисте місто» СМР (6,15 млн грн)).
7.	Програма організації діяльності голів квартальних комітетів кварталів приватного сектора міста Суми та фінансове забезпечення їх роботи на 2022-2024 роки (рішення ВК від 11.05.2022 № 139)	2022-2024	0,65 (бюджет СМТГ)	<p>На матеріальне заохочення 59 голів квартальних комітетів кварталів приватного сектора міста з бюджету СМТГ було направлено кошти в сумі 0,65 млн гривень.</p> <p>За звітний період головами квартальних комітетів були проведені:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальні збори мешканців кварталу, зустрічі з депутатами та керівниками виконавчих органів Сумської міської ради, засідання квартальних комітетів; - прийом громадян відповідно до графіку прийому; - перевірки прибудинкових територій мешканців приватного сектора щодо дотримання Правил благоустрою міста Суми тощо (недопущення захарашення територій, прилеглих до житлових будинків, проведення будівельних та інших робіт

				без дозволу відповідних установ тощо); - надання допомоги в оформленні необхідних документів, консультування населення з різних питань, складання актів та довідок, проведення роз'яснювальної роботи з метою донесення інформації, наданої державними органами, комунальними підприємствами та органами місцевого самоврядування.
8.	Цільова програма капітального ремонту, модернізації, заміни та диспетчеризації ліфтів на 2022-2024 роки (рішення СМР від 26.01.2022 № 2717-МР)	2022-2024	0,20 (бюджет СМТГ)	Видатки бюджету СМТГ на виконання Програми склали 0,20 млн гривень. Профінансовано роботи, які були виконані, але неоплачені в 2022 році, по капітальному ремонту ліфта під'їзду 1 житлового будинку № 45 по проспекту Курський в м. Суми.
9.	Цільова комплексна програма «Суми – громада для молоді» на 2022-2024 роки (рішення СМР від 23.12.2021 № 2698-МР)	2022-2024	5,79 (бюджет СМТГ)	Видатки бюджету СМТГ на виконання Програми склали 5,79 млн грн, які було направлено на організацію та проведення заходів, спрямованих на культурний, освітній та творчий розвиток молоді, забезпечення діяльності КУ «Молодіжний центр «Романтика» СМР, компенсаційні виплати КП СМР «Електроавтотранс» за пільговий проїзд студентів денної форми навчання вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації та учнів професійно-технічних навчальних закладів міста. Відділом молодіжної політики Сумської міської ради організовано та проведено 28 заходів за кошти бюджету СМТГ та 6 заходів, які не потребували фінансування; КУ «МЦ «Романтика» СМР організовано та проведено 24 заходів за кошти бюджету СМТГ та 80 заходів, які не потребували фінансування; забезпечено пільговим проїздом 20 студентів.
10.	Програма з реалізації Конвенції ООН про права дитини Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 29.09.2021 № 1604-МР)	2022-2024	0,30 (бюджет СМТГ)	Видатки бюджету СМТГ на виконання Програми склали 0,30 млн грн, в т.ч. на: - проведення святкових заходів, спрямованих на підтримку та соціальний захист дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились в складних життєвих обставинах, підтримку функціонування дитячих будинків сімейного типу – 0,21 млн грн; - виплату одноразової допомоги дітям - сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, яким виповнюється 18 років – 0,09 млн гривень.
11.	Програма Сумської міської територіальної громади «Соціальні служби готові прийти на допомогу на 2022 - 2024 роки» (рішення СМР від 27.10.2021 № 2003-МР)	2022-2024	1,53 (бюджет СМТГ)	На виконання Програми з бюджету СМТГ було спрямовано 1,53 млн грн, в т.ч. на виконання наступних підпрограм: - «Здійснення соціальної роботи з вразливими категоріями населення» - 0,12 млн грн (проведено виставку-конкурс живопису та декоративно-ужиткового мистецтва «Всесвіт очима дитини», виплачено стипендію 5 переможцям; забезпечено залучення сімей, дітей з сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах до інформаційних, розважальних навчальних та інших заходів, під час яких було роздано подарунки: до Дня захисту дітей було охоплено 10 дітей, до Дня знань - 30 дітей, до Нового Року - 142 дитини, до Дня сім'ї - 13 сімей учасників груп взаємодопомоги для прийомних батьків, батьків-вихователів, до Дня родини - 4 сім'ї патронатних вихователів); - «Забезпечення діяльності КУ «Центр матері та дитини» - 1,41 млн грн (забезпечено

				тимчасовим житлом 29 осіб (11 жінок, з яких 2 вагітних та 18 дітей).
12.	Програма Сумської міської територіальної громади «Милосердя» на 2022-2024 роки (рішення СМР від 24.11.2021 № 2272-МР)	2022-2024	102,73 (бюджет СМТГ)	<p>На виконання Програми, відповідно до якої надаються соціальні гарантії та пільги мешканцям СМТГ (охоплено більше 61 тисяч громадян), спрямовано 102,73 млн грн, зокрема по наступних підпрограмах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Надання пільг на проїзд окремим категоріям громадян» – 58,75 млн грн (забезпечено надання пільг на проїзд окремим категоріям громадян міським комунальним електро- та автотранспортом, автомобільним транспортом на приміських автобусних маршрутах, залізничним транспортом); - «Соціальні гарантії окремим категоріям громадян» – 25,85 млн грн (забезпечено надання додаткових соціальних гарантій мешканцям громади, пільг громадським організаціям ветеранів війни по оплаті за користування житлово-комунальними послугами, проведено компенсаційні виплати власникам автостоянок вартості послуг із зберігання транспортних засобів водіїв з інвалідністю, водіїв, які перевозять осіб з інвалідністю); - «Надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги» – 13,95 млн грн (забезпечено виплату компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі); - «Надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства, громадським об'єднанням ветеранів, діяльність яких має соціальну спрямованість» – 1,97 млн грн (за підсумками проведеного конкурсу забезпечено надання фінансової підтримки об'єднанням ветеранів та товариству допомоги особам з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень «Феліцитас»); - «Соціальні пільги та гарантії громадянам, які мають особливі заслуги, та сім'ям загиблих» – 0,91 млн грн (забезпечено виплату соціальних гарантій мешканцям громади, які мають особливі заслуги, та сім'ям загиблих в Афганістані воїнів-інтернаціоналістів); - «Надання інших, передбачених законодавством пільг, та пільг з оплати послуг зв'язку окремим категоріям громадян» - 0,84 млн грн (забезпечено надання інших, передбачених законодавством, пільг громадянам відповідно до законодавства та пільг з послуг зв'язку).
13.	Програма Сумської міської територіальної громади «Соціальна підтримка Захисників і Захисниць України та членів їх сімей» на 2022-2024 роки» (рішення СМР від 24.11.2021 № 2273-МР)	2022-2024	254,04 (бюджет СМТГ)	<p>Всього заходами програми охоплено більше 9 тисяч Захисників/Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України. На виконання заходів програми спрямовано 254,04 млн грн, в т.ч. по наступних підпрограмах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Соціальні гарантії Захисникам/Захисницям України та членам їх сімей» – 247,83 млн грн (зокрема: забезпечено підтримку членів добровольчих формувань СМТГ; Захисникам України, які отримали поранення, контузії, каліцтва виплачено

				<p>одноразову матеріальну допомогу; членам сімей загиблих (померлих) Захисників України виплачено допомогу на вирішення соціально-побутових питань; сім'ям загиблих (померлих) Захисників України виплачено матеріальну допомогу на виготовлення, встановлення намогильної споруди та елементів благоустрою; сім'ї Захисників/Захисниць України отримали матеріальну допомоги на оплату житлово-комунальних послуг; забезпечено поховання та віддання останньої шани загиблим (померлим) Захисникам України);</p> <p>- «Соціальні гарантії громадянам, які мають особливі заслуги, та сім'ям загиблих» – 2,68 млн грн (забезпечено виплату матеріальної допомоги особам з інвалідністю внаслідок війни I групи з числа Захисників/Захисниць України та сім'ям загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України на оплату житлово-комунальних послуг);</p> <p>- «Соціальна підтримка учнів закладів загальної середньої освіти, навчально-виховного комплексу, вихованців дошкільного підрозділу навчально-виховного комплексу та початкових шкіл, батьки яких є Захисниками/Захисницями України або загиблими (померлими) Захисниками/Захисницями України» – 1,92 млн грн (забезпечення дітей безкоштовним харчуванням та новорічними подарунками);</p> <p>- «Соціальна підтримка вихованців закладів дошкільної освіти, батьки яких є Захисниками/Захисницями України або загиблими (померлими) Захисниками/Захисницями України» - 0,96 млн грн (забезпечення дітей безкоштовним харчуванням та новорічними подарунками);</p> <p>- «Медичне забезпечення Захисників/Захисниць України та членів сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України» – 0,65 млн гривень.</p>
14.	Цільова програма соціальної підтримки осіб з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, на 2021-2023 роки (рішення СМР від 21.10.2020 № 7557-МР)	2021-2023	—	У зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України видатки на виконання завдань та заходів Програми в бюджеті СМТГ не передбачались (особа з інвалідністю, для якої передбачались виплати цільової грошової компенсації, виїхала за межі України та на даний час ще не повернулась в місто).
15.	Програма для забезпечення виконання департаментом соціального захисту населення Сумської міської ради рішень суду та пов'язаних із ними стягнень на 2021 – 2023 роки (рішення СМР від 24.03.2021 № 517-МР)	2021-2023	—	Враховуючи внесені зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 26.08.2021 № 902 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення виконання рішень суду» в частині відшкодування моральної шкоди та судових витрат за рахунок коштів державного бюджету, видатки на виконання завдань та заходів Програми в бюджеті СМТГ не передбачались.
16.	Програма оздоровлення та відпочинку дітей Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 24.11.2021 № 2507-МР)	2022-2024	—	У зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України та існуючою загрозою ракетних ударів відкриття закладів оздоровлення та відпочинку дітей на території СМТГ не проводилося.
17.	Комплексна Програма Сумської міської територіальної громади «Охорона здоров'я» на 2022-2024 роки (рішення СМР від 26.01.2022	2022-2024	305,18 (бюджет СМТГ, в т.ч. 0,15 - інша субвенція з	На виконання Програми спрямовано кошти в сумі 305,18 млн грн, а саме на фінансування видатків закладів охорони здоров'я, інших закладів, програм та заходів у сфері охорони здоров'я (зокрема, видатки, які не підпадають під програму

№ 2713-МР)		місцевого бюджету)	<p>державних гарантій медичного обслуговування населення), в т.ч. по завданнях (за оперативними даними):</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Розвиток первинної медико-санітарної допомоги» - 4,91 млн грн (покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв КНП «Центр первинної медико – санітарної допомоги № 1», КНП «Центр первинної медико – санітарної допомоги № 2», сприяння забезпеченню лікувальним харчуванням дітей хворих на орфанні та інші захворювання, дітей з малозабезпечених сімей); - «Розвиток вторинної (спеціалізованої)/третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги» - 67,00 млн грн (зокрема: покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР, КНП «Клінічна лікарня № 4» СМР, КНП «Клінічна лікарня № 5» СМР, КНП «Клінічна лікарня Святого Пантелеймона» СМР, КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР; забезпечення функціонування відділення медико-соціальної допомоги дітям та молоді «Клініка, дружба до молоді» на базі КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР та інфекційного відділення №3 КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР; забезпечення ендопротезування суглобів в КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР, КНП «Клінічна лікарня Святого Пантелеймона» СМР, ендопротезування судин в КНП «Клінічна лікарня № 5» СМР, проведення медичного огляду військовозобов'язаних); - «Забезпечення надання акушерсько - гінекологічної допомоги» - 4,13 млн грн (покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв КНП «Клінічний пологовий будинок Пресвятої Діви Марії» СМР); - «Збереження стоматологічного здоров'я населення» - 12,70 млн грн (покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв КНП «Клінічна стоматологічна поліклініка» СМР; надання амбулаторної стоматологічної допомоги дорослому населенню пільгових категорій); - «Виконання соціальних гарантій пільгових категорій громадян» - 19,88 млн грн (зокрема: забезпечення безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів під час амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань, осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю медичними засобами та іншими засобами для використання в амбулаторних умовах; надання громадянам послуг з проведення зубопротезування на пільгових умовах; забезпечення слуховими апаратами, мовними процесорами та іншими технічними виробами); - «Інші заклади» - 6,70 млн грн (зокрема: функціонування інформаційно-аналітичного центру медичної статистики, централізованої бухгалтерії управління охорони здоров'я СМР); - «Зміцнення та оновлення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я» - 189,86 млн грн (за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету СМТГ на придбання обладнання і предметів довгострокового користування спрямовано кошти в сумі 115,16 млн грн, на проведення капітальних ремонтів, реконструкцію закладів
------------	--	--------------------	--

				охорони здоров'я, в т.ч. захисних споруд – 74,70 млн грн).
18.	Комплексна програма Сумської міської територіальної громади «Освіта на 2022-2024 роки» (рішення СМР від 24.11.2021 № 2512-МР)	2022-2024	1486,78 (бюджет СМТГ, в т.ч.: 508,84 - субвенції з державного бюджету; 1,18 - інша субвенція з місцевого бюджету)	Видатки на виконання завдань та заходів Програми за рахунок коштів бюджету СМТГ, субвенцій з державного та інших бюджетів склали 1486,78 млн грн, в т.ч. на: - надання дошкільної освіти – 392,66 млн грн; - надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти – 753,52 млн грн; - надання загальної середньої освіти спеціальними закладами загальної середньої освіти для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку – 32,07 млн грн; - надання загальної середньої освіти навчально-реабілітаційними центрами для дітей з особливими освітніми потребами, зумовленими складними порушеннями розвитку – 12,67 млн грн; - надання позашкільної освіти закладами позашкільної освіти, заходи із позашкільної роботи з дітьми – 45,61 млн грн; - підготовку кадрів закладами професійної (професійно-технічної) освіти та іншими закладами освіти – 185,84 млн грн; - забезпечення діяльності інших закладів у сфері освіти – 15,49 млн грн; - інші програми та заходи у сфері освіти – 2,09 млн грн; - забезпечення діяльності інклюзивно-ресурсних центрів – 2,21 млн грн; - виконання заходів щодо облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти – 39,69 млн грн; - будівництво, реставрацію освітніх установ та закладів – 3,65 млн грн; - компенсаційні виплати КП СМР «Електроавтотранс» за пільговий проїзд у міському авто-, електротранспорту учнів 1-11 класів, які навчаються у закладах загальної середньої освіти - 1,28 млн гривень.
19.	Програма розвитку фізичної культури і спорту Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 24.11.2021 № 2509-МР)	2022-2024	75,72 (бюджет СМТГ)	На виконання Програми було спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 75,72 млн грн, в т.ч. на: - проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських та неолімпійських видів спорту – 2,12 млн грн; - утримання та навчально-тренувальну роботу комунальних дитячо-юнацьких спортивних шкіл (МКЗ «ДЮСШ з вільної боротьби», МКЗ «СДЮСШ олімпійського резерву В. Голубничого з легкої атлетики», МКЗ «КДЮСШ «Суми», КЗ «КДЮСШ єдиноборств» СМР, КЗ КДЮСШ № 1 та КЗ КДЮСШ № 2) – 34,70 млн грн; - надання фінансової підтримки на діяльність дитячо-юнацьких спортивних шкіл фізкультурно-спортивних товариств (Сумська міська ДЮСШ «Спартак», міська ДЮСШ СООВФСТ «Колос», КДЮСШ «Україна» імені О.КУЛИКА, КДЮСШ «Авангард», ДЮСШ «Спартаківець») – 19,85 млн грн; - утримання міського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», проведення спортивно – масових заходів центром, утримання клубів за місцем

				<p>проживання, проведення змагань – 5,51 млн грн;</p> <p>- фінансову підтримку підприємств та організацій, які здійснюють фізкультурно-спортивну діяльність (КП «Муніципальний спортивний клуб з хокею на траві «Сумчанка», КП «Муніципальний спортивний клуб «Тенісна Академія», КП «Футбольний клуб «Суми», ГО «Ганбольний клуб «Суми-У», ГО «ДЮСК «Балу») – 12,10 млн грн;</p> <p>- виплату стипендій Сумської міської ради провідним спортсменам та премій видатним спортивним тренерам СМТГ – 1,44 млн гривень.</p>
20.	Цільова комплексна Програма розвитку культури Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 26.01.2022 № 2714-МР)	2022-2024	2,13 (бюджет СМТГ)	<p>На виконання Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 2,13 млн. грн, а саме на виконання наступних підпрограм:</p> <p>- «Культурно-масова робота» - 0,43 млн грн (проведено 25 загальноміських культурно-мистецьких заходів, якими було охоплено понад 6,8 тис. громадян);</p> <p>- «Розвиток та модернізація існуючої мережі закладів культури міста» - 1,69 млн грн (для бібліотек було придбано котел твердопаливний, 736 примірників книг, оформлено передплату на періодичні видання, виготовлено проектно-кошторисну документацію на облаштування укриття в дитячій бібліотеці-філії № 3 ім. О.П. Столбіна; для ДМШ № 1 придбано комп'ютер в комплекті, виконано капітальний ремонт покрівлі та приміщення класу скульптури ДХШ ім. М.Г. Лисенка; для Піщанського будинку культури придбано ноутбук, Піщанського клубу «Супутник» - багатофункціональний пристрій, два комплекти звукового обладнання та виконано капітальний ремонт покрівлі, для центру культури і дозвілля зроблено поточний ремонт);</p> <p>- «Збереження культурної спадщини» - 0,01 млн грн (виготовлено облікову документацію на 7 об'єктів культурної спадщини).</p>
21.	Програма «Воєнний стан: інформування Сумської міської територіальної громади» на 2023 рік (рішення СМР від 30.11.2022 № 3241-МР)	2023	1,33 (бюджет СМТГ)	<p>На виконання Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 1,33 млн гривень. Здійснювалось висвітлення інформації щодо життєдіяльності СМТГ в умовах воєнного стану місцевими телевізійними каналами СТС та АТВ, в газеті «Всі Суми Панорама Медіа», а також в мережі Інтернет на сайтах: Sumy Post, Rama, 0542, Every Day, STS, Debaty Sumy; аудіоконтент «Сумські новини одним абзацем» було розміщено на Радіо «Рокс», «НАШЕ» радіо, Радіо «Мелодія ФМ», Радіо «Хіт ФМ», Радіо «Байрактар», «Релакс ФМ». Також здійснювалась технічна підтримка офіційного сайту СМР.</p>
22.	Програма «Автоматизація муніципальних телекомунікаційних систем на 2022-2024 роки Сумської міської територіальної громади» (рішення СМР від 24.11.2021 № 2510-МР)	2022-2024	6,48 (бюджет СМТГ)	<p>Видатки бюджету СМТГ на виконання завдань Програми склали 6,48 млн грн (зокрема на: забезпечення безперебійного функціонування електронних сервісів, систем та ІТ-послуг виконавчих органів Сумської міської ради, підтримку та обслуговування систем відеоспостереження тощо).</p>

23.	Програма «Фінансове забезпечення відзначення на території Сумської міської територіальної громади державних, професійних свят, ювілейних дат та інших подій на 2022-2024 роки» (рішення СМР від 24.11.2021 № 2508-МР)	2022-2024	0,69 (бюджет СМТГ)	На виконання Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 0,69 млн грн, в т.ч. на виконання наступних завдань: - забезпечення виконання чинного законодавства щодо відзначення державних, професійних свят, ювілейних дат та пам'ятних днів державного, регіонального та місцевого значення (відбулись покладання квітів під час проведення заходів з нагоди 16 подій; здійснено оплату послуг із забезпечення звукового супроводження заходів; з нагоди державних свят, вшанування видатних осіб та визначних подій в історії міста виготовлено 8 відеороликів; придбано 16 прапорів Європи, України, м. Суми); - вшанування колективів підприємств, установ, організацій, працівників, мешканців СМТГ та інших осіб, які зробили вагомий внесок в економічний та соціально-культурний розвиток СМТГ та піднесення її іміджу з нагоди державних, професійних свят, ювілейних дат та інших подій (відбулось 1,3 тис. нагороджень).
24.	Програма «Суспільні комунікації Сумської міської територіальної громади» на 2023-2025 роки (рішення СМР від 14.12.2022 № 3321-МР)	2023-2025	1,09 (бюджет СМТГ)	Видатки бюджету СМТГ на виконання Програми склали 1,09 млн гривень. Зокрема, у рамках реалізації завдань та заходів Програми була проведена наступна робота: забезпечено впровадження міського чат-боту «Суми 15-80», який дозволяє оперативно інформувати споживачів комунальних послуг про відключення комунікацій, їх причину та терміни поновлення, подати звернення (заявку) про аварійну ситуацію чи іншу проблему, оцінити діяльність управителів, надавачів житлово-комунальних послуг тощо; виготовлення інформаційної продукції для висвітлення соціальних питань; проведення інформаційних кампаній з питань розвитку та життєзабезпечення громади; виготовлення брендованої іміджевої продукції для проведення інформаційних кампаній; організація та проведення заходів до Дня журналіста та Дня міста.
25.	Програма охорони навколишнього природного середовища Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення ВК від 27.05.2022 №162)	2022-2024	48,30 (бюджет СМТГ, в т.ч.: 5,85 – дотація з ДБ; 0,38 – грант ЄС)	На виконання Програми спрямовано кошти в сумі 48,30 млн грн, в т.ч. за наступними напрямками діяльності: - охорона та раціональне використання водних ресурсів – 29,91 млн грн (виконувалися роботи з реконструкції/будівництва напірних/самопливних каналізаційних колекторів, зокрема по об'єктах: «Реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 400-500 мм від вул. Романа Атаманюка по вул. Генерала Чібісова, Новорічній до вул. Київської» – 21,31 млн грн, в т.ч. за рахунок додаткової дотації з державного бюджету – 5,85 млн грн (виконано прокладання трубопроводу, земляні роботи, улаштування колодязів); «Реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 400-600 від вул. Харківська, 30/1 по вул. Прокоф'єва до КНС-6» - 4,37 млн грн (виконані роботи з санації трубопроводу); «Ліквідаційний тампонаж експлуатаційних свердловин КП «Міськводоканал» Сумської міської ради в м. Суми» – 2,98 млн грн (проведено тампонаж 8 свердловин); - поводження з відходами – 17,19 млн грн (по об'єкту «Нове будівництво полігону для складування твердих побутових відходів на території Верхньосироватської

				<p>сільської ради Сумського району Сумської області» проведено оплату за виконані будівельні роботи, вишукувальні роботи, здійснення технічного та авторського нагляду (16,67 млн грн); здійснено оплату послуг зі збору та перевезення непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин з території колишнього КСП «Тепличне» (0,50 млн грн); вивезено 4,6 т пестицидів; зібрано та передано на утилізацію 3,4 тис. штук відпрацьованих побутових ламп розжарювання (0,02 млн грн);</p> <ul style="list-style-type: none"> - охорона, утримання і розвиток природно – заповідного фонду, зелених зон і зелених насаджень міста – 0,46 млн грн; - наукове та інформаційне забезпечення, екологічної освіти і виховання, сприяння громадській діяльності в галузі охорони довкілля – 0,74 млн грн, в т.ч. на реалізацію грантового проєкту «Підвищення обізнаності населення Сумської міської територіальної громади про можливості відновлювальної енергетики» - 0,55 млн грн (в т.ч. 0,38 млн грн – грант ЄС).
26.	Комплексна програма «Правопорядок» на період 2022 - 2024 роки (рішення СМР від 27.10.2021 № 2005-МР)	2022-2024	22,88 (бюджет СМТГ)	На виконання заходів Програми за рахунок коштів бюджету СМТГ спрямовано 22,88 млн грн, в т.ч. на: здійснення фінансової підтримки найбільш активних членів громадський формувань з охорони громадського порядку та поточне утримання пунктів охорони громадського порядку (0,63 млн грн); передачу субвенції до державного бюджету з метою сприяння роботі правоохоронних органів (22,25 млн грн).
27.	Цільова Програма з підготовки молоді Сумської міської територіальної громади до національного спротиву, сприяння організації призову громадян на строкову військову службу до Збройних Сил України та військовим формуванням, розташованим на території Сумської міської територіальної громади, у проведенні заходів і робіт з територіальної оборони та мобілізаційної підготовки на 2023 рік (рішення СМР від 14.12.2022 № 3325-МР)	2023	123,65 (бюджет СМТГ)	З метою сприяння у проведенні заходів і робіт з територіальної оборони спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 123,65 млн грн, в т.ч. шляхом передачі субвенцій до державного бюджету – 60,30 млн гривень.
28.	Цільова Програма захисту населення і території Сумської міської територіальної громади від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру на 2022-2024 роки (рішення СМР від 27.10.2021 № 2001-МР)	2022-2024	32,58 (бюджет СМТГ)	На виконання завдань Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 32,58 млн грн, зокрема на: <ul style="list-style-type: none"> - утримання міського захищеного пункту управління СМТГ та нової місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій на території СМТГ, проведення діагностики та ремонту блоків оповіщення нової місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення – 0,40 млн грн; - придбання та монтаж сирен з блоками управління для подачі резервного сигналу з метою інформування населення про загрози виникнення надзвичайних ситуацій –

				<p>0,88 млн грн;</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення і забезпечення роботи системи інформування населення СМТГ «Вуличне радіо» – 0,74 млн грн; - оплата послуг з проведення поточного та капітального ремонту захисних споруд цивільного захисту СМТГ – 15,96 млн грн; - забезпечення безпеки та стійкості об'єктів критичної інфраструктури - 2,92 млн грн; - оплата послуг з обслуговування автомобільним транспортом та спеціалізованою технікою для ліквідації наслідків, пов'язаних з пошкодженням (руйнуванням), спричинених збройною агресією російської федерації на території м. Суми – 0,84 млн грн; - утворення місцевого матеріального резерву СМТГ для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій – 4,19 млн грн; - накопичення засобів індивідуального захисту органів дихання – 0,90 млн грн; - придбання матеріальних засобів (цінностей) для забезпечення життєдіяльності постраждалих від наслідків надзвичайних ситуацій, в т.ч. функціонування «Пунктів Незламності» - 5,45 млн грн; - забезпечення утилізації небезпечних речовин, виявлених на території СМТГ – 0,03 млн гривень.
29.	Цільова Програма управління та ефективного використання майна комунальної власності та земельних ресурсів Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення СМР від 29.09.2021 № 1600-МР)	2022-2024	1,70 (бюджет СМТГ)	<p>На реалізацію Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 1,70 млн грн, зокрема на виконання наступних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення позовної роботи та виконання судових рішень у випадках порушення прав територіальної громади на володіння, управління, користування та розпорядження майном СМТГ - 0,26 млн грн (підготовлено та подано 28 позовів, здійснено виконання судових рішень); - проведення позовної роботи та виконання судових рішень у випадках порушення прав територіальної громади на володіння, управління, користування та розпорядження земельними ресурсами на території СМТГ - 0,39 млн грн (сплата судових та виконавчих витрат по 68 судових справах); - здійснення заходів із землеустрою на території СМТГ - 0,72 млн грн (розробка проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж території СМТГ та технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель); - оплата послуг централізованого опалення вільних нежитлових приміщень комунальної власності СМТГ – 0,23 млн грн; - управління об'єктами комунальної власності СМТГ - 0,06 млн грн (проведено технічну інвентаризацію та виготовлено технічні паспорти на 14 об'єктів, незалежну оцінку 28 об'єктів).
30.	Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом	2021-2023	0,05 (бюджет СМТГ)	<p>На виконання Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 0,05 млн грн, а саме на оплату робіт, виконаних порушниками (9 осіб), на яких судом було</p>

	накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки (рішення СМР від 29.09.2021 № 1603-МР)			накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання ними суспільно-корисних робіт в КП «Паркінг» СМР та КП «Зеленбуд» СМР.
31.	Програма розвитку міжнародної співпраці та сприяння формуванню позитивного інвестиційного іміджу Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (рішення ВК від 22.07.2022 № 295)	2022-2024	0,49 (бюджет СМТГ)	На виконання Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ у сумі 0,49 млн грн, зокрема на: участь делегацій від СМТГ у міжнародних заходах, виготовлення та придбання іміджевої продукції для презентації міста, забезпечення доставки гуманітарної допомоги, оновлення кредитного рейтингу СМТГ.
32.	Програма часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років (рішення СМР від 23.11.2022 № 3206-МР)	2022-2023	0,06 (бюджет СМТГ)	Всього на реалізацію Програми спрямовано кошти бюджету СМТГ в сумі 0,06 млн грн, а саме було відшкодовано часткову вартість генераторів співвласникам 2 багатоквартирних будинків СМТГ.
	РАЗОМ видатків за рахунок коштів бюджету СМТГ		3052,21	

Таблиця 2

Інформація про обсяг витрат бюджету СМТГ на реалізацію окремих заходів Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади за підсумками 2023 року

№ з/п	Найменування заходу, завдання підрозділу та розділу додатку 1 «Заходи з реалізації завдань Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік» до Програми (зі змінами)	Найменування головного розпорядника бюджетних коштів, відповідального виконавця	Виконано, млн грн (окремо по державному бюджету (ДБ), бюджету СМТГ)	Інформація про виконання
1.	Пункт 3 завдання 2 розділу 2.3.1.1 «Бюджет територіальної громади» «Забезпечення своєчасного обслуговування та погашення місцевого боргу (виконання Програми управління місцевим боргом на 2023 рік); вжиття заходів щодо забезпечення виконання гарантійних зобов'язань за позиками,	Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради	4,31 (бюджет СМТГ)	Забезпечено своєчасну сплату відсотків та основної суми боргу за кредитом міжнародної фінансової організації Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО), залученим на реалізацію інвестиційного проекту «Енергоефективна термомодернізація (капітальний ремонт) будівлі стаціонару (новий корпус, 3-х поверхова будівля) комунального некомерційного підприємства «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Троїцька, 28». Також, забезпечено своєчасну сплату відсотків та плати на надання гарантій за

	що залучаються комунальними підприємствами на реалізацію інвестиційних проєктів»			кредитом Європейського інвестиційного банку, залученим через Міністерство фінансів України, на реалізацію проєкту «Підвищення енергоефективності в дошкільних навчальних закладах міста Суми». Крім того, відповідно до графіку забезпечено сплату в повному обсязі платежів за кредитом, залученим КП СМР «Електроавтотранс» від Європейського інвестиційного банку через Міністерство фінансів України під місцеву гарантію Сумської міської ради для фінансування інвестиційного проєкту «Оновлення рухомого складу КП «Електроавтотранс» в м. Суми».
2.	Пункт 4 завдання 2 розділу 2.3.1.1 «Бюджет територіальної громади» «Сприяння організації безперебійного процесу казначейського обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів бюджету Сумської міської територіальної громади (передача субвенції з бюджету Сумської міської територіальної громади державному бюджету для Управління Державної казначейської служби України у м. Сумах Сумської області на придбання генератора та створення запасу палива)»	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності), УДКСУ у м. Сумах Сумської області	0,14 (бюджет СМТГ)	Передана субвенція з бюджету СМТГ державному бюджету для Управління Державної казначейської служби України у м. Сумах Сумської області на придбання генератора та створення запасу палива.
3.	Пункт 1 завдання 3 розділу 2.3.1.1 «Бюджет територіальної громади» «Передача іншої субвенції з бюджету Сумської міської територіальної громади районному бюджету Сумського району на утримання Сумської районної ради»	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності Сумської міської ради)	2,00 (бюджет СМТГ)	Передана інша субвенція з бюджету СМТГ районному бюджету Сумського району на утримання Сумської районної ради.
4.	Пункт 3 завдання 1 розділу 2.3.1.3 «Діяльність підприємств комунальної форми власності, засновником яких є Сумська міська рада» «Надання фінансової підтримки КОРП «Дрібнооптовий» на покриття збитків, які виникли внаслідок введення воєнного стану в Україні згідно Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного	Управління освіти і науки Сумської міської ради, КОРП «Дрібнооптовий»	0,35 (бюджет СМТГ)	Надано фінансову підтримку КОРП «Дрібнооптовий» на покриття збитків, які виникли внаслідок введення воєнного стану в Україні, а саме: на заробітну плату з нарахуваннями, проведення розрахунків за спожитої електричної енергії.

	стану в Україні» (на заробітну плату з нарахуваннями, проведення розрахунків за спожиту електричну енергію)»			
5.	Пункт 4 завдання 1 розділу 2.3.2.2 «Інвестиційна діяльність та проекти розвитку» «Формування пакету інвестиційних пропозицій (земельні ділянки, об'єкти майна комунальної власності); підтримка в актуальному стані розділу «Інвестору» на інформаційному порталі Сумської міської ради та сайті Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради; вжиття заходів зі створення та розвитку індустріального парку (зокрема організація та проведення конкурсу з вибору керуючої компанії)»	Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради, департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради	0,002 (бюджет СМТГ)	Здійснено організацію та проведення конкурсу з вибору керуючої компанії індустріального парку «Суми» (оплата послуг за розміщення в друкованому засобі масової інформації оголошення про проведення конкурсу).
6.	Пункт 8 завдання 6 розділу 2.3.2.9 «Житлово-комунальне господарство» «Передача іншої субвенції з бюджету Сумської міської територіальної громади до бюджету Юнаківської сільської територіальної громади для Юнаківської сільської ради Сумського району Сумської області на придбання насосів та обладнання для облаштування водонапірних башт»	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності Сумської міської ради)	0,45 (бюджет СМТГ)	Передана інша субвенція з бюджету СМТГ до бюджету Юнаківської сільської територіальної громади для Юнаківської сільської ради Сумського району Сумської області з метою сприяння забезпеченню населення Юнаківської сільської територіальної громади питною водою.
7.	Пункт 1 завдання 6 розділу 2.3.3.4 «Охорона здоров'я населення» «Передача іншої субвенції з бюджету Сумської міської територіальної громади бюджету Торецької міської територіальної громади для Комунального некомерційного підприємства «Центральна міська лікарня» м. Торецька (Бахмутський район Донецької області) на придбання медичного обладнання»	Управління охорони здоров'я Сумської міської ради	0,70 (бюджет СМТГ)	Передана інша субвенція з бюджету СМТГ бюджету Торецької міської територіальної громади для КНП «Центральна міська лікарня» м. Торецька (Бахмутський район Донецької області) на придбання медичного обладнання.

8.	Пункт 10 завдання 1 розділу 2.3.3.5 «Освіта» «Передача субвенції з бюджету Сумської міської територіальної громади до державного бюджету для Відокремленого структурного підрозділу «Сумський фаховий коледж Національного університету харчових технологій» на придбання необхідного обладнання для найпростішого укриття, що знаходиться в будівлі гуртожитку ВСП «Сумський фаховий коледж Національного університету харчових технологій» за адресою: м. Суми, вул. Берестовська, 1»	Управління освіти і науки Сумської міської ради	0,10 (бюджет СМТГ)	Передана субвенція з бюджету СМТГ до державного бюджету для ВСП «СФК НУХТ» на придбання необхідного обладнання для найпростішого укриття.
9.	Пункт 1 завдання 2 розділу 2.3.3.9 «Громадянське суспільство, інформаційний простір, інформаційні технології» «Співпраця з ВАОМС «Асоціація міст України» (сплата членських внесків)»	Виконавчий комітет Сумської міської ради, виконавчі органи Сумської міської ради	0,33 (бюджет СМТГ)	Сплачено членські внески до ВАОМС «Асоціація міст України».
10.	Пункт 2 завдання 6 розділу 2.3.4.1 «Охорона навколишнього природного середовища» «Здійснення стратегічної екологічної оцінки змін до Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (за необхідності) та проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2024 рік»	Департамент фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради	0,06 (бюджет СМТГ)	Забезпечено здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».
11.	Передача субвенцій з бюджету СМТГ до державного бюджету та іншої субвенції до бюджетів міських територіальних громад (розділ 2.3.4.2 «Сприяння забезпеченню законності та правопорядку, зміцненню обороноздатності держави, захисту державного суверенітету та	Виконавчий комітет Сумської міської ради (відділ бухгалтерського обліку та звітності Сумської міської ради, управління муніципальної безпеки Сумської міської ради)	27,54 (бюджет СМТГ)	Передана субвенція з бюджету СМТГ до державного бюджету з метою сприяння роботі територіальних органів Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби судової охорони, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, а також передана інша субвенція до бюджетів міських територіальних громад з метою сприяння підвищенню обороноздатності регіону.

	територіальної цілісності, забезпеченню безпеки громадян від проявів тероризму та інших загроз», розділ 2.3.4.3 «Техногенна безпека»)			
12.	Додаток 5 «Перелік об'єктів будівництва, реконструкції, реставрації за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету Сумської міської територіальної громади у 2023 році» до Програми (зі змінами) в частині видатків бюджету розвитку бюджету СМТГ по головному розпоряднику бюджетних коштів - управлінню капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради (за бюджетними програмами по найменуванню КПКВК: «Будівництво об'єктів житлово-комунального господарства», «Будівництво освітніх установ та закладів» (об'єкт «Нове будівництво водопровідної мережі до ЗДО № 9 «Світлячок» СМР за адресою: м. Суми, вул. Інтернаціоналістів, 35»), «Будівництво споруд, установ та закладів фізичної культури і спорту», «Будівництво інших об'єктів комунальної власності»)	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради	10,93 (бюджет СМТГ)	Інформація про виконання наведена в додатку 3 «Інформація про видатки на об'єкти будівництва, реконструкції, реставрації за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету Сумської міської територіальної громади за підсумками 2023 року» до Інформації про стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами), затвердженої рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 - МР, за підсумками 2023 року.
13.	Пункт 4 завдання 1 підрозділу «Сприяння зміцненню обороноздатності держави, захисту державного суверенітету та територіальної цілісності, забезпеченню безпеки громадян від проявів тероризму та інших загроз» розділу 2.3.4.2 «Сприяння забезпеченню законності та правопорядку, зміцненню обороноздатності держави, захисту державного суверенітету та територіальної цілісності, забезпеченню безпеки громадян від проявів тероризму та інших загроз»	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради	2,81 (бюджет СМТГ)	Виконано проектні та будівельні роботи по об'єкту, авторський нагляд, експертизу проекту.

	«Капітальний ремонт будівлі по вул. Герасима Кондратьєва, 157 в м. Суми»			
14.	Пункт 5 завдання 1 підрозділу «Сприяння зміцненню обороноздатності держави, захисту державного суверенітету та територіальної цілісності, забезпеченню безпеки громадян від проявів тероризму та інших загроз» розділу 2.3.4.2 «Сприяння забезпеченню законності та правопорядку, зміцненню обороноздатності держави, захисту державного суверенітету та територіальної цілісності, забезпеченню безпеки громадян від проявів тероризму та інших загроз» «Капітальний ремонт приміщень по вул. Герасима Кондратьєва, 157 в м. Суми»	Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради	0,60 (бюджет СМТГ)	Виконано проєктні та будівельні роботи по об'єкту, авторський нагляд.
	РАЗОМ видатків за рахунок коштів бюджету СМТГ		50,32*	

*Примітка: в загальному обсязі видатків враховано витрати на погашення основної суми боргу (3,76 млн грн) за кредитом міжнародної фінансової організації Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО), залученим на реалізацію інвестиційного проєкту «Енергоефективна термомодернізація (капітальний ремонт) будівлі стаціонару (новий корпус, 3-х поверхова будівля) комунального некомерційного підприємства «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Троїцька, 28».

Секретар Сумської міської ради

Артем КОБЗАР

Виконавця: Світлана ЛИПОВА

Додаток 3
до Інформації про стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023 рік (зі змінами), затвердженої рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3310 - МР, за підсумками 2023 року

ІНФОРМАЦІЯ

про видатки на об'єкти будівництва, реконструкції, реставрації за рахунок коштів бюджету розвитку бюджету Сумської міської територіальної громади за підсумками 2023 року

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту	Загальний період реалізації об'єкта/проєкту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проєкту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2023 році з урахуванням змін, гривень	Касові видатки, гривень
1	2	3	4	5	6
Виконавчий комітет Сумської міської ради				2 969 854,00	229 381,80
Інші заходи у сфері зв'язку, телекомунікації та інформатики				159 854,00	149 818,80
	Нове будівництво комплексної системи відеоспостереження в Сумській міській територіальній громаді	2021-2023	3 067 712,10	49 854,00	49 854,00
	Будівництво автоматизованої системи відеоспостереження та аналітики в Сумській міській територіальній громаді	2023-2024	18 136 244,80	110 000,00	99 964,80
Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха				2 810 000,00	79 563,00
	Нове будівництво місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій Сумської міської територіальної громади	2023		2 810 000,00	79 563,00
Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, в т.ч. за рахунок:				70 934 064,00	43 837 123,89

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту	Загальний період реалізації об'єкта/проєкту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проєкту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2023 році з урахуванням змін, гривень	Касові видатки, гривень
1	2	3	4	5	6
<i>додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації</i>				7 344 000,00	5 848 743,00
Будівництво об'єктів житлово-комунального господарства, в т.ч. за рахунок:				55 690 954,00	33 981 095,84
<i>додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації</i>				7 344 000,00	5 848 743,00
	Нове будівництво зовнішньої водопровідної мережі Д-110 мм по вул. Г.Кондратьєва, 158/4 з кільцюванням у діючі водопровідні мережі Д-100 мм та Д-150 мм в м. Суми	2022-2024	1 033 297,00	84 134,00	84 134,00
	Будівництво напірного каналізаційного колектору від КНС-9 до проспекту Михайла Лушпи в м. Суми з перевіркою в збудований напірний колектор	2019-2023	14 087 743,00	13 302,00	13 301,58
	Нове будівництво резервуару аварійного скиду стічної води з обладнанням для виділення твердих відходів на території каналізаційно-насосної станції за адресою: м.Суми, вул. Привокзальна, 4/13	2020-2023		16 531,00	16 530,61
	Розбудова системи централізованого водопостачання Сумської міської територіальної громади (будівництво водозабору в с. Верхні Піпчане та водоводів до м. Суми та с. Стецьківка)	2023		100 000,00	93 684,21
	Ліквідаційний тампонаж експлуатаційних свердловин КП «Міськводоканал» Сумської міської ради в м. Суми	2023	39 883 138,00	3 000 000,00	2 984 371,78

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту	Загальний період реалізації об'єкта/проєкту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проєкту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2023 році з урахуванням змін, гривень	Касові видатки, гривень
1	2	3	4	5	6
	Реконструкція об'єктів житлово-комунального господарства: влаштування пандусу до житлового будинку за адресою: вул. Івана Сірка, 35, п.9 м. Суми	2023		200 000,00	179 423,48
	Реконструкція систем газопостачання м. Суми по вул. Г. Кондратьєва, 165	2020-2023	2 908 994,00	48 840,00	42 118,85
	Реконструкція теплових мереж від житлового будинку № 17 по вулиці Івана Кавалерідзе до котельні по вулиці Нахімова, 30 в м. Суми	2022-2023	3 758 772,00	3 243 697,00	3 211 897,39
	Реконструкція теплових мереж для забезпечення взаємного резервування теплових джерел Сумської ТЕЦ та КППВ в м. Суми	2023		7 500 000,00	726 798,25
	Реконструкція сталевих ділянок водоводу Д-500 мм від Лучанського водозабору до перехрестя вул. Чехова та вул. 2-га Залізнична в м. Суми. Коригування	2023	20 637 954,00	4 000 000,00	61 870,85
	Реконструкція каналізаційного напорного колектора від КНС № 1А по вул. Соборній до міських очисних споруд	2023-2025	280 049 866,00	3 100 000,00	396 265,29
	Реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 400-500 мм від вул. Романа Атаманюка по вул. Генерала Чібісова, Новорічній до вул. Київської, у т.ч. за рахунок:	2018-2023	30 385 768,00	24 035 551,00	21 314 972,82
	<i>додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації</i>			7 344 000,00	5 848 743,00
	Реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 500 мм по вул. Замостянській від перехрестя вул. Харківська та вул. Сумсько-Київських дивізій до перехрестя вул. Черкаська та вул. Лінійна в м. Суми	2018-2023	18 603 784,00	68 105,00	40 751,06
	Реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 400-600 від вул. Харківська, 30/1 по вул. Прокоф'єва до КНС-6	2018-2025	26 096 710,00	8 980 700,00	4 367 094,69

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту	Загальний період реалізації об'єкта/проєкту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проєкту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2023 році з урахуванням змін, гривень	Касові видатки, гривень
1	2	3	4	5	6
	Реконструкція (санація) самотічного каналізаційного колектора Д 600-800 мм від вул. Харківська, 32 по вул. Сумсько-Київських дивізій до КНС-6	2018-2023	16 954 259,00	85 000,00	84 827,45
	Реконструкція аварійного самотічного колектора Д-400 мм по вул. Білопільський шлях від КНС-4 до району Тепличного (коригування)	2020-2023	16 344 103,00	8 748,00	8 747,53
	Реконструкція каналізаційно-насосної станції № 3 з будівництвом напірного каналізаційного колектора від каналізаційно-насосної станції № 3 по вул. Миргородській до вул. Черкаська	2022-2023		1 023 346,00	339 606,00
	Реконструкція частини будівлі насосної станції під дільницю розливу питної води на території водозабору «Пришибський»	2023		183 000,00	14 700,00
Будівництво інших об'єктів комунальної власності				6 003 000,00	1 168 836,86
	Нове будівництво секторів поховань на Ново-Центральному Баранівському кладовищі в м. Суми	2023		4 600 000,00	599 612,65
	Нове будівництво парку культури і відпочинку «Чешка» в м. Суми	2023		300 000,00	
	Нове будівництво дитячого та спортивного майданчика на території біля озера Чеха в м. Суми	2021-2023	490 430,00	76 000,00	
	Нове будівництво захисної споруди головного корпусу Сумської ТЕЦ по вул. 2-га Залізнична, 10 в м. Суми	2023		500 000,00	167 464,84
	Нове будівництво захисних споруд для силових трансформаторів зв'язку ВРП 110 кВ на Сумській ТЕЦ по вул. 2-га Залізнична, 10 в м. Суми	2023		207 000,00	82 170,37
	Реконструкція приміщення по вул. Родина Янових (Шипкіна), 12 в м. Суми	2017-2023	3 731 467,00	320 000,00	319 589,00
Проектування, реставрація та охорона пам'яток архітектури				9 240 110,00	8 687 191,19
	Реставраційний ремонт нежитлового приміщення, розташованого за адресою: м. Суми, вул. Покровська, буд. 9	2023	9 240 110,00	9 240 110,00	8 687 191,19

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту	Загальний період реалізації об'єкта/проєкту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проєкту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2023 році з урахуванням змін, гривень	Касові видатки, гривень
1	2	3	4	5	6
Управління капітального будівництва та дорожнього господарства Сумської міської ради, в т.ч. за рахунок:				83 443 205,00	67 497 450,00
<i>субвенцій з місцевого бюджету на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету</i>				6 800 000,00	6 247 611,50
Співфінансування заходів, що реалізуються за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти				2 924 410,00	2 923 195,50
	Реконструкція частини підвального приміщення з облаштуванням укриття Сумської початкової школи № 30 «Унікум» Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Івана Сірка, 2А	2023	9 724 415,00	2 924 410,00	2 923 195,50
Виконання заходів щодо облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, у т.ч. за рахунок:				6 800 000,00	6 247 611,50
<i>субвенцій з місцевого бюджету на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету</i>				6 800 000,00	6 247 611,50
	Реконструкція частини підвального приміщення з облаштуванням укриття Сумської початкової школи № 30 «Унікум» Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Івана Сірка, 2А, в т.ч. за рахунок:	2023	9 724 415,00	6 800 000,00	6 247 611,50

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту	Загальний період реалізації об'єкта/проєкту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проєкту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2023 році з урахуванням змін, гривень	Касові видатки, гривень
1	2	3	4	5	6
	<i>субвенції з місцевого бюджету на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету</i>			6 800 000,00	6 247 611,50
Будівництво об'єктів житлово-комунального господарства				6 043 714,00	3 076 863,00
	Нове будівництво водопровідної мережі до КУ Сумська ЗОШ №8 СМР за адресою: м. Суми, вул. Троїцька, 7	2023	1 158 957,00	1 100 000,00	89 504,00
	Реконструкція водопровідної мережі Д=400 по вул. Героїв Крут в м. Суми	2022-2023	5 501 370,00	4 543 714,00	2 587 359,00
	Реконструкція інженерних мереж селища Гаянівка в м.Суми	2023		400 000,00	400 000,00
Будівництво освітніх установ та закладів				4 541 407,00	1 263 291,00
	Нове будівництво водопровідної мережі до ЗДО № 9 «Світлячок» СМР за адресою: м. Суми, вул. Інтернаціоналістів, 35	2022-2023	998 730,00	904 392,00	904 392,00
	Нове будівництво ПРУ для закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 37 «Веселі зайчата» Сумської міської ради за адресою: вул. Вишнева, 1, с. Стецьківка, Сумського району, Сумської області	2023		3 350 000,00	145 469,00
	Нове будівництво ПРУ для Стецьківського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Сумської міської ради за адресою: вул. Шкільна, 5, с. Стецьківка, Сумського району, Сумської області	2023		287 015,00	213 430,00
Будівництво медичних установ та закладів				9 071 975,00	8 404 549,00
	Реконструкція неврологічного відділення КУ «СМКЛ № 4» по вул. Металургів, 38	2018-2023	36 829 214,00	8 171 975,00	8 143 831,00

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проекту	Загальний період реалізації об'єкта/проекту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проекту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2023 році з урахуванням змін, гривень	Касові видатки, гривень
1	2	3	4	5	6
	Реконструкція захисних споруд цивільного захисту неврологічного корпусу КНП «Клінічна лікарня № 4» СМР за адресою: м. Суми, вул. Металургів, 38	2023		900 000,00	260 718,00
Будівництво споруд, установ та закладів фізичної культури і спорту				293 385,00	293 385,00
	Реконструкція стадіону «Авангард»	2021-2023	50 106 555,00	293 385,00	293 385,00
Будівництво інших об'єктів комунальної власності				8 251 473,00	6 655 969,00
	Нове будівництво кладовища в районі 40-ї підстанції в м. Суми	2017-2023	38 244 949,00	7 251 473,00	6 427 299,00
	Нове будівництво кладовища в районі селища Новоселиця за адресою: Сумська обл., Сумський р., Верхньосироватська с/рада	2014-2025	80 212 043,00	1 000 000,00	228 670,00
Проектування, реставрація та охорона пам'яток архітектури				8 709 812,00	3 288 289,00
	Реставраційний ремонт підвального приміщення з облаштуванням укриття Комунальної установи Сумська класична гімназія Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Троїцька, 5	2023	4 631 507,00	4 369 112,00	2 608 581,00
	Реставраційний ремонт протирадіаційного укриття Комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 8 Сумської міської ради за адресою: м. Суми, вул. Троїцька, 7	2023	5 093 804,00	4 340 700,00	679 708,00
Співфінансування інвестиційних проектів, що реалізуються за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку				16 683 471,00	16 666 991,00
	Нове будівництво полігону для складування твердих побутових відходів на території Верхньосироватської сільської ради Сумського району Сумської області	2019-2025	101 844 538,00	16 683 471,00	16 666 991,00

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету / відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевого бюджету	Найменування об'єкта/інвестиційного проєкту	Загальний період реалізації об'єкта/проєкту (рік початку і завершення)	Загальна вартість будівництва/проєкту, гривень	Обсяг капітальних вкладень бюджету міської ТГ у 2023 році з урахуванням змін, гривень	Касові видатки, гривень
1	2	3	4	5	6
Заходи з енергозбереження				20 123 558,00	18 677 306,00
	Реконструкція - термомодернізація будівлі КУ ССШ №7 ім. М. Савченка СМР по вул. Лесі Українки, 23 в м. Суми	2018-2024	43 788 746,00	18 800 000,00	17 696 446,00
	Реконструкція-термомодернізація будівлі Піщанського будинку культури за адресою: м. Суми, с. Піщане, вул. Шкільна, 47-а	2023		1 050 000,00	707 302,00
	Реконструкція будівлі комунальної установи Сумська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 17 з впровадженням заходів комплексної термомодернізації за адресою: проспект Михайла Лушпи, 18, м. Суми, Сумської області	2022-2024		273 558,00	273 558,00
Усього, в т.ч. за рахунок:	x	x	x	157 347 123,00	111 563 955,69
<i>субвенції з місцевого бюджету на облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету</i>	x	x	x	6 800 000,00	6 247 611,50
<i>додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації</i>	x	x	x	7 344 000,00	5 848 743,00

Секретар Сумської міської ради

Виконавець:  Світлана ЛИПОВА

Артем КОБЗАР